

کیفیت عامل
موفقیت آروا

۲

دست‌های پشت پرده که بیماران را خفه می‌کند

بازار سرم در دست دلان

آن مشخص نیست و مسئولان به جای حل مشکل، همچنان از قانون بی‌خبری و خوش‌خبری استفاده می‌کنند. برخی نیز توزیع ناعادلانه و ناسالم دارو را پاشنه آشیل حوزه بهداشت و درمان می‌دانند. مجموع این عوامل بازار سرم را با مشکلات جدی مواجه کرده است؛ هرچند برخی اصل موضوع وجود نابسامانی در بازار سرم را زیر سوال می‌برند.

کمبود دارو به ویژه سرم مطرح و بلافاصله تمهیدات ویژه‌ای برای رفع این مشکل اندیشیده شده است. آقای وزیر تاکید داشته نه تنها هیچ گونه کمبودی در زمینه سرم و دارو نداریم، بلکه اضافه‌تر از میزان پیش‌بینی شده ذخیره داریم، این در حالی است که شواهد حکایت از کمبود سرم در داروخانه‌ها و واحدهای اورژانس دارد. کمبودی که به گفته کارشناسان منشأ

بسیاری امیدوار بودند با فروکش کردن موج‌های بی‌در پی شیوع کرونا، دیگر خبر تلخ کمبود دارو به گوش نرسد؛ موضوعی که ممکن است در بسیاری از موارد باعث از بین رفتن جان انسانی شود. اما چه خواهیم و چه نخواهیم این کمبودها در کشور وجود دارد. چند روز پیش، بهرام عین‌اللهی، وزیر بهداشت در مصاحبه‌ای اعلام کرد در روزهای اخیر مشکلات

به مناسبت روز جهانی معماری بررسی شد

ساز ناکوک معماری در ساخت و ساز

۱۵-۱۴-۱۰-۴

چهره

اصلاح شیوه‌های اجرای
گشت امنیت اخلاقی

سرمقاله

نقش بازار سرمایه
در مقاوم‌سازی اقتصاد

گفت‌وگو

پاییز
در بازار کامودیتی‌ها

گزارش روز

نابسامانی در بازار لوازم خانگی
همچنان ادامه دارد

معضل خرید و فروش کالای قاچاق به‌ویژه در بازار لوازم خانگی، تبدیل به یکی از چالش‌های مهم اقتصاد شده است. اجرای طرح کد شناسه کالا و رهگیری، تا حد زیادی توانست جلوی خرید و فروش علی‌الاهای وارداتی از مبادی‌های غیرقانونی را بگیرد. حال فروش لوازم خانگی قاچاق در فضای مجازی به‌ویژه در سایت‌های رسمی و معتبر خرید و فروش کالاها، تبدیل به یکی دیگر از زخم‌های تولیدکنندگان و فعالان لوازم خانگی شده است. امروزه بسترهای فروش آنلاین، تبدیل به درگاهی امن برای خرید و فروش کالاها غیرمجاز شده و افراد می‌توانند بدون هیچ ممنوعیتی، برای انواع کالاها سفارش دریافت کنند. انواع و اقسام لوازم خانگی برندهای مختلف، در فضای مجازی با قیمت‌های معقول و غیرمعقول به‌فروش می‌رسد و طالبان مختص خود را دارد. فروشندگان لوازم خانگی معتقدند نبود نظارت‌های جدی بر خرید و فروش در این بسترها، باعث جان‌گیری دوباره بازار کالای قاچاق شده و باید فکری اساسی برای این معضل شود.

۸۰۷

«آگهی تغییرات»

صور تجلیسه هیات‌مدیره شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی
طلای زرشوران (سهامی خاص)

ثبت شده به شماره ۴۷۹۹۴۵ شناسه ملی ۱۴۰۰۵۲۶۶۰۳۰
شرح در صفحه ۵

سازمان آگهی‌ها

۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها رادر
پایگاه خبری «گسترش نیوز»
دنبال کنید
www.Gostaresh.news

**با ما
سبک زندگی اقتصادی
را گسترش دهید**

PLANEX 2022
PLANNER RRV

+989120295792

**کنفرانس بین‌المللی
بررسی صنعت فولاد
و مواد اولیه
Steel Supply Chain
in Focus**

۱۵ الی ۱۶ آذر ۱۴۰۱ مرکز همایش‌های بین‌المللی جزیره کیش
Kish Free Zone Conference Center Iran December 6-7, 2022

ستاد برگزاری: شرکت رستاک پادویژن ۷-۸۸۳۴۶۴۵۵-۲۱

www.rastak-expo.com
www.planexevent.com
info@planexevent.com

Sponsors:
IRITEC ایرانیک
IRAN INTERNATIONAL ENGINEERING COMPANY

نقش بازار سرمایه در مقاومت‌سازی اقتصاد

شهرام شیر کوند
پژوهشگر و مشاور صنعت

بازار سرمایه یکی از ارکان بازار مالی و مهم‌ترین کانال تامین مالی در کشور به‌شمار می‌رود که می‌تواند به یکی از ساز کارهای مقاوم‌سازی اقتصاد، از طریق ایجاد زیرساخت مناسب و توسعه همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان، تبدیل شود و با روان‌سازی شرایط تامین مالی، در راستای توسعه تولیدات نوآورانه و مبتنی بر دانش و ایجاد اشتغال گام بردارد، این در حالی است که تامین مالی بنگاه‌های تولیدی-اقتصادی پاشنه آشیل تولید در کشور به‌شمار می‌رود. از سوی دیگر مدیریت بهینه منابع مالی و اختصاص منابع به حوزه‌های مولد اقتصاد از ضرورت‌هایی است که تاکنون در مسیر مناسب قرار نگرفته است. نمی‌توان از نقش بازارهای مالی در تامین منابع مالی، مدیریت این منابع و هدایت آنها به بخش‌های تولیدی در توسعه اقتصاد، به‌راحتی گذشت. از آنجا که بخش‌های تولید کشور (مسکن، صنعت، کشاورزی و...) برای مقاوم‌سازی اقتصاد، همواره به منابع مالی نیاز دارند و بازار سرمایه و شبکه بانکی در راستای حمایت از چرخه تولید و رونق آن، توانایی تامین مالی واحدهای اقتصادی را دارند، تسهیل در صدور ضمانتنامه و لحاظ کردن تخفیف در کارمزد منابع مالی، با توسعه تامین مالی و بهره‌گیری از اعتبارات استنادی داخلی موجب تسریع و تضمین در گردش عملیات بین آنان خواهد شد. یکی از مشهودترین ویژگی‌های کشورهای در حال توسعه، محدودیت سرمایه‌یاد می‌شود، مدیریت رشد اقتصادی و حرکت در مسیر توسعه است. در همه نظام‌های اقتصادی دنیا، سیستم‌های تامین مالی شامل بانک، بیمه و بازار سرمایه وظیفه ایجاد، جمع‌آوری، توسعه منابع مالی و افزایش دارایی را به‌منظور سرمایه‌گذاری در حوزه‌های تولید و کسب‌وکار برعهده دارند. در واقع بازار سرمایه، منابع کشور را به سمت مولد اقتصاد هدایت می‌کند.

باتوجه به اینکه از سیستم اقتصادی و نظام مالی ایران به‌عنوان اقتصاد بانک‌محور یاد می‌شود، مدیریت دارایی، افزایش سرمایه و تامین منابع مالی از طریق نظام بانکی انجام می‌شود و اجرای این سیستم منجر به افزایش درخواست انواع تسهیلات از شبکه بانکی و افزایش سود تسهیلات شده که در نهایت به نفع حوزه‌های صنعتی و اقتصادی نیست.

توسعه حوزه‌های کسب‌وکار و بازار سرمایه در سال‌های اخیر منجر به آشنایی دست‌اندرکاران اقتصادی با این نهادها و درخواست تامین منابع مالی از این طریق شده است. البته بهره‌مندی از این نوع تسهیلات برای برخی از تولیدکنندگان امکان‌پذیر نیست؛ به همین لحاظ بسیاری از پروژه‌ها و طرح‌های نیمه‌تمام و پروژه‌های کلان بخش خصوصی به‌دلیل تامین نشدن وثایق لازم، به مرور زمان از حیز انفعال خارج می‌شوند و به بهره‌برداری نمی‌رسند. کارشناسان معتقدند بازار سرمایه باتوجه به قابلیت‌های خود می‌تواند در تامین مالی پروژه‌های جدید اثرگذار و نقش‌آفرین باشد.

تحولات اخیر در اقتصاد کشور آثار مثبت و منفی فراوانی بر مدیریت مالی بخش‌های صنعتی و اقتصادی داشته است. این تحولات همچنین سبب شده نیاز بخش‌های مختلف صنعتی و تولیدی به سرمایه‌افزایش یابد و این افزایش تقاضا برای جذب سرمایه در شرایطی رخ داده که بانک‌ها نیز منابع کافی برای تامین نیاز مالی این بخش‌ها را در اختیار ندارند.

البته بخش صنعت در کشورهای توسعه‌یافته برای تامین نیازهای مالی به دریافت تسهیلات بانکی و اعتبار از بانک‌ها بسنده نمی‌کند، بلکه تسهیلات بانکی تنها یکی از منابع تامین مالی در این کشورهاست و این نشان می‌دهد بازار سرمایه در ایران هنوز توان پاسخگویی به نیازهای مالی حوزه‌های صنعت و اقتصاد کشور را ندارد. در چنین شرایطی بهره‌گیری از روش‌های مدیریت مالی و استفاده از نظام مدیریت دارایی‌های دولت در حوزه‌های مختلف صنعتی، حمل‌ونقل و کشاورزی می‌تواند تامین‌کننده بخش عمده نقدینگی موردنیاز این بخش‌ها باشد.

استفاده از روش‌های مدیریت مالی برای تخصیص دارایی‌های عمومی همچنین سبب بهبود بهره‌وری و سالم‌سازی بازار می‌شود و می‌توان با استفاده از سازکار بازار سرمایه، بهره‌وری را بالا برد. تقویت و توسعه فرهنگ سرمایه‌گذاری با هدف توسعه کشور در حوزه‌های مختلف صنعتی و اقتصادی با مدیریت دارایی‌ها امکان‌پذیر است. بر این اساس لازم است اجرای مقررات و اعطای مشوق‌های لازم تسهیل شود. در زمینه ارتقای فرهنگ سرمایه‌گذاری در حوزه‌های صنعت و اقتصاد باتوجه به محدودیت‌ها و موانع داخلی و بین‌المللی باید با کاهش مقررات دست‌وپاگیر دولتی در امور بانک‌ها، سرمایه اولیه بانک‌ها افزایش یابد تا امکان تامین مالی طرح‌های کشور بیشتر شود. همچنین مشارکت با بانک‌ها و موسسه‌های اقتصادی و مالی خارجی به‌عنوان یک راهکار اساسی باید موردتوجه قرار گیرد و زمینه حضور آنها در کشور با هدف توسعه اقتصادی فراهم شود.

شرکت‌های موفق و پیشرو برای توسعه تولید نوآورانه و مبتنی بر دانش می‌توانند با هزینه اندک نسبت به سایر روش‌های سرمایه‌گذاری، منابع مالی موردنیازشان را با بهره‌گیری از اوراق سلف تامین کنند، زیرا استفاده از روش‌های نوین سرمایه‌گذاری از طریق بازار سرمایه که یکی از شریان‌های مالی به‌شمار می‌رود، یک مزیت رقابتی برای سازمان‌های اقتصادی و شرکت‌های مختلف است. باتوجه به نقش اثرگذار بازار سرمایه در توسعه تولید نوآورانه و مبتنی بر دانش، امیدواریم این بازار نقش مناسبی در هدایت منابع مالی به‌سوی حوزه‌های مولد اقتصاد کشور ایفا کند و با این روش اهداف صنایع ارزش‌آفرین کشور محقق شود. همچنین بنگاه‌های تولیدی و اقتصادی به اهداف خود در زمینه مدیریت و تامین مالی و هدایت منابع به سمت بخش‌های تولید دانش‌بنیان برای دستیابی به رونق تولید ملی و مقاوم‌سازی اقتصاد کشور دست یابند.

خبر

جلسه غیرعلنی مجلس برای بررسی حوادث اخیر

جلسه غیرعلنی مجلس شورای اسلامی برای بررسی آخرین وضعیت حوادث و ناآرامی‌های اخیر در کشور صبح روز یکشنبه با حضور وزیر کشور برگزار شد. به گزارش ایرنا، در این جلسه که به ریاست محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی تشکیل شده، احمد وحیدی، وزیر کشور به‌عنوان رئیس شورای امنیت کشور گزارشی از حوادث رخ داده در هفته‌های اخیر را برای نمایندگان مجلس تشریح کرد. همچنین سردار سرتیپ پاسدار حسین اشتری، فرمانده انتظامی کشور نیز برای ارائه گزارش در

رئیس مجلس شورای اسلامی تاکید کرد

اصلاح شیوه‌های اجرای گشت امنیت اخلاقی

پیگیری و با هر تقصیر و قصور احتمالی برخورد شود.

محمدباقر قالیباف در نطق پیش از دستور جلسه علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: نکته بعدی در این ماجرا ناکارآمدی دستگاه‌های فرهنگی و تربیتی است که وظیفه اصلی را در

رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه توطئه‌های دشمن باعث نمی‌شود ما وظایفمان نسبت به شهروندانمان را فراموش کنیم، گفت: نخستین مسئله چرایی و چگونگی جان باختن خانم امینی است. در این باره همان‌طور که در هر سه قوه مطرح شده موضوع باید

شده، بسیاری از کسب‌وکارها لطمه خورده‌اند و مشکلات بسیاری برای معیشت مردم ایجاد شده است. قالیباف ادامه داد: در همین زمینه باید توجه کنیم هر اقدامی با هر روشی و با هر انگیزه‌ای که باعث شود مردم در مقابل مردم قرار بگیرند، تضعیف انسجام اجتماعی و در جهت خواست دشمن است و باید از آن پرهیز شود. رئیس مجلس شورای اسلامی در ادامه با اشاره به این‌مطلب که البته برخورد مقتدرانه با کسانی که امنیت مردم را به خطر می‌اندازند به این معنی نیست که اشکالات موجود را برطرف نکنیم، تصریح کرد: ما باید ساختارها و شیوه‌های اجرای گشت امنیت اخلاقی را به‌گونه‌ای اصلاح کنیم تا این قبیل اتفاقات دوباره تکرار نشود. وی تاکید کرد: اینجانب در حدود اختیارات، این مسئله را پیگیری خواهم کرد و امیدوارم با هماهنگی دیگر مسئولان مربوط بتوان در وقت مناسب، تصمیمات مدبرانه و موثری برای اصلاح روند موجود گرفت. قالیباف همچنین با اشاره به اینکه معتمد وجود اعتراض برای اصلاح امور از دستاوردهایی است که انقلاب اسلامی به مردم داده، گفت: در همین چند وقت اخیر چه در فضای مجازی و چه در فضای عمومی،

رئیس مجلس شورای اسلامی یادآور شد: خیلی روشن عرض کنم که مسئله اصلی مردم و جامعه هنوز اقتصاد است و در این باره گله‌های کاملاً بحقی وجود دارد که ما با رفع آنها فاصله داریم و باید کوشش خود را چندصدباره کنیم. قالیباف همچنین گفت: از نکات دیگری که در این ماجرا برای همه روشن شد، این بود که دشمن به دنبال به‌دست آوردن فرصت‌هایی است که برای ضربه زدن به مردم و براندازی جمهوری اسلامی موج‌سواری کند و امنیت مردم را بهم بزند. وی اضافه کرد: بسیاری از کسانی که در ابتدا چه نسبت به جان باختن خانم امینی و چه نسبت به گشت امنیت اخلاقی انتقاد کردند، هدف براندازانه نداشتند و مخالف اغتشاشات و اقدامات ضدامنیتی هم بودند اما دیدیم خارج‌نشینانی دست به تحریک و عملیات برای ناآرامی زدند. قالیباف در ادامه بیان کرد: در همین چند روزی که برای رعایت مسائل امنیتی در فضای مجازی محدودیت‌هایی ایجاد

زمینه فرهنگ عفاف و حجاب داشته‌اند. از کمیسیون‌های تخصصی مجلس در این حوزه می‌خواهم گزارشی از عملکرد این دستگاه‌ها به‌عنوان پاسخگویان ردیف اول تهیه و این موضوع را به صحن مجلس و مردم ارائه کنند.

مسئله اصلی مردم و جامعه هنوز اقتصاد است و در این باره گله‌های کاملاً بحقی وجود دارد که ما با رفع آنها فاصله داریم

اعتراض‌شان به‌جای اصلاح‌خواهی، رنگ‌وبوی ضد امنیتی و براندازی پیدا کند تا پیگیری اصلاح مورد مطالبه آنها به حاشیه نرود.

رئیس مجلس شورای اسلامی در پایان با بیان اینکه وظیفه دارم شهادت شهیدان امنیت این روزها را تبریک و تسلیت بگویم و از ماموران امنیتی و انتظامی که برای برقراری امنیت مردم تلاش می‌کنند، تشکر کنم، خاطر‌نشان کرد: همچنین تأثر خود را از جان باختن تعدادی از جوانان این کشور که فرزندی از فرزندان ایران عزیزمان هستند، اعلام و ابراز امیدواری می‌کنم با مسئولیت‌شناسی گروه‌های مرجع، هوشمندی در انتخاب اعتراض‌خواهانه و تدبیر مسئولان امنیتی و انتظامی شاهد ادامه چنین وقایع تاسفباری نباشیم.

نام کشور	میزان بدهی
کره جنوبی	۱۲ میلیارد دلار
هند	۷ میلیارد دلار
چین	۲۰ میلیارد دلار
ژاپن	۱.۵ میلیارد دلار
عراق	۶ میلیارد دلار

نقل از منابع آگاه اعلام کرده‌اند به‌زودی بخشی از پول‌های بلوکه‌شده ایران به‌خاطر تحریم‌ها آزاد می‌شود و طبق برآوردها میزان آزادسازی مطالبات ایران ۷ میلیارد است.

آزادسازی ۷ میلیارد دلار از مطالبات ایران

تایمز هم به نقل از منابع آگاه اعلام کرده‌اند به‌زودی بخشی از پول‌های بلوکه‌شده ایران به خاطر تحریم‌ها آزاد می‌شود. به گزارش مهر امریکا در سال‌های اخیر با تحریم‌های سنگین در حوزه بانکی ایران قصد داشت مبادلات بانکی ایران را قطع کند تا بتواند فشارهای سنگینی را به ایران وارد کند. در سال ۱۴۰۰ یکی از رسانه‌های رسمی میزان مطالبات ایران را بیش از ۴۰ میلیارد دلار برآورد کرده بود که مربوط به کشورهای مانند کره جنوبی، هند، چین، ژاپن و عراق بود. البته آمار جدول زیر متعلق به ابتدای سال ۱۴۰۰ است. خبرگزاری رویترز و فایننشیل تایمز به

داده طی هفته‌های اخیر مذاکرات فشرده‌ای با وساطت یکی از کشورهای منطقه درباره آزادسازی همزمان زندانیان ایران و امریکا انجام شده و میلیاردها دلار از منابع ارزی مسدود شده کشورمان نیز در این چارچوب در شرف آزادسازی است. بر این اساس ایران هنوز حساب‌های اعلامی برای انتقال منابع مذکور را بنا بر ملاحظات بانکی نپذیرفته و حساب‌های جدیدی را به این منظور معرفی کرده است. در همین زمینه سخنگوی سازمان ملل نیز اعلام کرد باقر نمازی برای معالجه از ایران خارج و سیامک نمازی نیز از بازداشت آزاد شده است. خبرگزاری رویترز و فایننشیل

برخی از رسانه‌ها و خبرگزاری‌ها از مذاکرات فشرده‌ای با وساطت یکی از کشورهای منطقه درباره آزادسازی همزمان زندانیان ایران و امریکا و آزادسازی میلیاردها دلار از منابع ارزی مسدود شده کشورمان خبر دادند. به گزارش ایسنا، در حالی که مذاکرات رفع تحریم‌ها به‌دلیل عدم اتخاذ تصمیم سیاسی از سوی ایالات متحده امریکا همچنان بی‌نتیجه باقی مانده، این کشور مستقل از روند مذاکرات هسته‌ای، در حال پیگیری موضوع آزادی زندانیان خود در ایران و همزمان آزادسازی منابع مسدود شده ارزی کشورمان در کره جنوبی است. نورنیوز، رسانه نزدیک به شورای‌اعلی امنیت ملی خبر

گفت‌وگوی برجامی

وزیران خارجه ایران و قطر

وزیر خارجه قطر در تماسی تلفنی با همتای ایرانی خود درباره آخرین تحولات احیای توافق هسته‌ای رایزنی کرد. به گزارش ایسنا، در این گفت‌وگو طرفین درباره روابط دو جانبه و آخرین تحولات مذاکرات احیای برجام تبادل نظر کردند. شیخ محمد بن عبدالرحمن آل ثانی، وزیر خارجه قطر گفت دوحه امیدوار به توافق ایران و امریکا در راستای احیای برجام و رسیدن به توافقی عادلانه برای تمام طرف‌ها است. وی تاکید کرد: در این توافق باید نگرانی‌های تمام طرف‌ها در نظر گرفته شود و این امر در راستای امنیت و ثبات منطقه خواهد بود.

الزام جدید بانک مرکزی برای صرافی‌ها

آن توسط بازار متشکل ارز ایران در اختیار صرافی‌ها قرار می‌گیرد، درج کنند. فهرست نرخ‌های اعلامی به همراه سایر اطلاعات صرافی‌ها از جمله آدرس و شماره تماس در وبگاه رسمی بازار متشکل ارز ایران به نشانی www.ice.ir ارائه خواهد شد. به این ترتیب شرکت‌های صرافی موظفند نرخ‌های خرید و فروش خود را در تابلوی صرافی و در گاه فوق به‌صورت یکسان ثبت کنند. این نرخ‌ها قابلیت حذف یا ویرایش لحظه‌ای داشته و تا زمانی که صرافی اقدام به تغییر آنها نکند، در درگاه مذکور و همچنین وبگاه بازار متشکل ارز ایران بدون تغییر باقی خواهد ماند. بدیهی است نرخ‌های اعلامی به‌منزله نرخ خرید و فروش صرافی در هر لحظه خواهد بود.

خانه ملت

چرا با روش صفر و صد موضوع را دنبال می‌کنید؟

به موضوع فضای مجازی، افزود: در هیچ جای دنیا فضای مجازی مانند کشور ما بدون ضابطه و قیدوبند نیست. در همین راستا اتحادیه اروپا مقررات حفاظت از داده‌های عمومی (GDPR) را دارد. شورای‌عالی فضای مجازی نیز در ۱۳ خرداد ۱۳۹۶ مصوبه‌ای داشت اما چرا دولت آن را اجرا نکرده است. فرهنگی یادآور شد: شما می‌گویید دولت قبل انگیزه و اراده نداشته است. شما که دارید چرا با روش صفر و صد موضوع را دنبال می‌کنید. هدف مصوبه شورای‌عالی فضای مجازی ساماندهی و پاسخگو کردن بود، نه بستن. وی تصریح کرد: چرا دولت سکوها و پلتفرم‌های داخلی را تقویت نمی‌کند. دولت و دستگاه‌های مختلف این گونه منفعل عمل نکنید؛ متبکرانه عمل کنید.

سه‌شنبه جلسه رای اعتماد زاهدی و رفقا برگزار می‌شود

مانند سازمان تامین اجتماعی مطرح کردند. نماینده مردم تهران در مجلس با اشاره به دیگر برنامه‌های وزیر پیشنهادی تعاون، کار و رفاه اجتماعی اظهار کرد: موضوع اشتغال و کارآفرینی، هوشمندسازی فعالیت‌های اشتغالی، توسعه ظرفیت مشاغل خاص، توزیع عادلانه منابع سرمایه‌گذاری در استان‌ها، توسعه آموزش فنی و حرفه‌ای، ایجاد برنامه‌هایی برای شرکت‌های زیانده وابسته به شستا، تامین حداقل حقوق برای اقشار ضعیف جامعه و انجام سیاست‌گذاری‌های اشتغال در این وزارتخانه از جمله مواردی بود که وزیر پیشنهادی تعاون، کار و رفاه اجتماعی به آن پرداختند.

نماینده مردم تبریز در مجلس با انتقاد از دولت برای اجرا نکردن مصوبه سال ۱۳۹۶ شورای‌عالی فضای مجازی گفت: هدف این مصوبه ساماندهی و پاسخگو کردن بود، نه بستن. به گزارش ایلنا، محمدحسین فرهنگی در نشست علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی در تذکر شفاهی خطاب به دولت و نهادهای مسئول و مرتبط با شرایط و حوادث اخیر کشور، گفت: تا چه زمانی ضعف عدم پیش‌بینی صحنه‌هایی که در روزهای اخیر رخ داد را شاهد خواهیم بود و تا چه زمانی این شرایط ادامه دارد؟ سهم نهادهای مختلف فرهنگی، آموزشی، نظامی و انتظامی و امنیتی در جلوگیری از ابعاد مختلف این قبیل حوادث چیست؟ نماینده مردم تبریز و آذربهر و اسکو در مجلس یازدهم با اشاره

عضو هیات رئیسه مجلس از حضور رئیس‌جمهوری در جلسه روز سه‌شنبه صحن علنی مجلس خبر داد. احمد نادری در گفت‌وگو با ایلنا، درباره حضور رئیس‌جمهوری در جلسه رای اعتماد محمدزاهدی زاهدی‌وفا، وزیر پیشنهادی تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: براساس صحبت‌هایی که صورت گرفته، ایشان خواهند آمد. ابوالفضل عمومی نیز درباره جزئیات نشست فراکسیون انقلاب اسلامی گفت: در این نشست نمایندگان مختلف درباره برنامه‌های وزیر پیشنهادی کار سوالات خود را مطرح کردند و ایشان نیز برنامه‌های خود را درباره چگونگی اصلاح روابط کار، اصلاح حقوق و دستمزد و عملکرد نهادهایی

عکس: ایسنا

شهرستان ملایر، قطب تولید انگور

بر خورد موشکافانه با چالش‌های تولید

گروه صنعت: مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو با بازدید از خطوط تولید از شرایط و افزایش تولید ابراز رضایت کرد و گفت: با برنامه‌های انجام‌شده، در نیمه دوم سال شاهد تحولات و جهش‌های عمده‌ای در حوزه تولید و کیفیت محصولات خواهیم بود. مهدی خطیبی که طی هفته‌های اخیر به‌طور مرتب از روند تأمین قطعات، تولید و حتی

بخش‌های خدمات این شرکت، شخصا بازدید و آن را پیش کرده است، در حاشیه بازدید از خط تولید مونتاژ ۴، با ارزیابی مثبت از شرایط تولید در این شرکت، گفت: با توجه به اهداف و برنامه‌های ایران خودرو در سال جاری، روند تولید در سایت مرکزی و سایت‌های استانی در شرایط مطلوبی قرار دارد.

مهدی خطیبی، مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو با تأکید بر اینکه ارتقای کیفیت توقف‌ناپذیر است، گفت: موضوع ارتقای کیفیت در تولید بی‌پایان است که باید در این مسیر گام‌های اساسی و درستی را برداریم و گام به گام رو به جلو حرکت کنیم. به گزارش ایکوپرس، مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو با بیان اینکه در سال گذشته، ۴۵۱ هزار خودرو تولید داشتیم، به افزایش تولید امسال اشاره کرد و افزود: با همکاری زنجیره تأمین، سایپکو و قطعه‌سازان روزانه ۲۸۰۰ خودرو تولید می‌شود و در مجموع ۷۵۰ هزار خودرو بدون کسری قطعه روانه بازار خواهد شد. خطیبی با تأکید بر اینکه توقف تولید سمنند و پژو ۴۰۵ تأثیری بر کاهش تیراژ تولید نخواهد داشت، ادامه داد: تنوع محصول در ایران خودرو به گونه‌ای است که حتی با توقف تولید چند محصول، خللی در روند تولید ایجاد نخواهد شد و محصولاتمان مانند تارا، دانا، پژو ۲۰۷، پژو پارس و دیگر محصولات جایگزین آنها خواهد شد. گفتنی است، مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو و هیات همراه از خطوط مونتاژ ۴ بازدید کردند و از نزدیک در جریان روند تولید قرار گرفتند. در این بازدید، قائم‌مقام توسعه و تولید، معاون سیستم جامع تولید و مدیر ارتباطات و امور بین‌الملل، مدیرعامل را همراهی کردند.

مطرح شده بود، اما اکنون این خودروساز موفق به افزایش ظرفیت روزانه تولید موتور ملی به تعداد بیش از هزار دستگاه در هفتم مهر امسال شد. این برای نخستین بار از زمان طراحی موتور ملی EFV تاکنون است که شبکه تأمین ایران خودرو با برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده از ابتدای امسال و هدایت این شرکت، موفق به افزایش ظرفیت تأمین و ایجاد زمینه افزایش تولید موتور ملی شده و بیکر رکورد تاریخی را در صنعت خودرو ایران به ثبت برساند. مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو در این باره گفت: امروز با تلاش تمام کارکنان و با برنامه‌ریزی انجام‌شده، شاهد تولید هزارمین دستگاه موتور ملی YEF در یک روز هستیم و این امر می‌تواند یکی از گام‌های مهم در تحقق هدف «ایران خودرو پاورترین» قلمداد شود. خطیبی افزود: این موفقیت در حالی اتفاق افتاد که کشور در شرایط تحریمی قرار دارد و نه تنها کمکی از سوی سایر کشورهای به‌ویژه اروپایی‌ها انجام نمی‌شود، بلکه برای ما مانع‌تراشی می‌کنند. مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو با بیان اینکه ایران خودرو امروز در شرایط بسیار مطلوبی از نظر سطح دانش و فناوری قرار دارد، گفت: موفقیت در افزایش تیراژ تولید مصداقی از سیاست‌های نظام در گره نخوردن امور صنعتی و اقتصادی کشور به برجام است. خطیبی قوای محرکه و موتور را یکی از مزیت‌های گروه صنعتی ایران خودرو برشمرد و اظهار کرد: با سرعت به‌دنبال افزایش میزان تولید هستیم و در این مسیر از تمام ظرفیت‌های داخلی از جمله شرکت‌های دانش‌بنیان بهره خواهیم گرفت. وی با بیان اینکه استراتژی اصلی گروه صنعتی ایران خودرو

فعال‌سازی تمام ظرفیت‌های بالقوه و موجود در راستای افزایش داخلی‌سازی و درآمزی در سطح گروه است، تأکید کرد: شکستن سقف تولید موتور ملی زمینه‌ساز راه‌اندازی ایران خودرو پاورترین است که به‌واسطه آن قطب تولید موتور در منطقه خواهیم شد. وی تصریح کرد: آمادگی داریم علاوه بر تغذیه خطوط تولید ایران خودرو به دیگر خودروسازان نیز موتور تحویل دهیم و در همین راستا، مذاکرات گوناگونی برای تحقق این هدف در حال انجام است. او تولید کمی همراه با کیفیت موتور را زمینه‌ساز صادرات قوای محرکه دانست و گفت: درصدهای مستقیم با شناسایی نقاط بهبود و ارائه محصول با کیفیت بازارهای صادراتی آن را نیز توسعه دهیم.

برای خرید تارا و دناپلاس، به‌زودی دولت ونزوئلا به پیش‌ثبت‌نام از متقاضیان این خودروها اقدام خواهد کرد. **ارتقای کیفیت بر اساس استانداردهای جهانی**
کابل خودرو سبزوآر به گرید A سایپکو رسید. شرکت کابل خودرو سبزوآر با ارتقای کیفیت محصولات تولیدی مطابق با استانداردهای جهانی، به جمع تأمین‌کنندگان رتبه یک سایپکو پیوست. مدیرعامل کابل خودرو سبزوآر با اعلام این خبر گفت: این شرکت با تکیه بر دانش و توانمندی متخصصان خود توانسته با داخلی‌سازی دستگاه‌ها و تجهیزات موردنیاز خطوط تولید، از خروج ارز از کشور جلوگیری کرده و گام بلندی را در مسیر خودکفایی صنعت خودرو کشور بردارد. مهدی کلاته‌عربی با تأکید بر ارتقای مستمر کیفیت محصولات و احترام به حقوق مشتریان، گفت: شرکت کابل خودرو سبزوآر با طراحی، تولید و تأمین مجموعه‌ها و قطعات جانبی انواع کابل کنترل، شیشه‌بالابر و برف‌پاک‌کن خودروهای تجاری و سواری با رعایت اصول کیفی و استاندارد، سهم خود را در قبال مشتریان در تولید محصول باکیفیت مطابق با استانداردهای کلان گروه صنعتی ایران خودرو به‌جای می‌آورد. وی تصریح کرد: کابل خودرو سبزوآر با اجرای فرآیندی بلندمدت در حوزه‌های کیفیت، لجستیک، طراحی مهندسی و ساخت و خودکفایی و انطباق نتایج با معیارهای «مدل

شکستن سقف تولید موتور ملی، زمینه‌ساز راه‌اندازی ایران خودرو پاورترین است که به‌واسطه آن، قطب تولید موتور در منطقه خواهیم شد

ارزیابی جامع پویا» (STAS)، در تیر ۱۴۰۱ موفق به رتبه A شرکت سایپکو در زمینه طراحی و تولید کابل‌های کنترل، شیشه‌بالابر و برف‌پاک‌کن شد. کلاته‌عربی با بیان اینکه این پروژه با هدف گذاری نمره عملکرد کیفی در محدوده سبزرشود و با مدیریت کیفیت خودرو (IATF)، در حد قابل قبول به تثبیت رسیده است، اظهار کرد: در حوزه طراحی و مهندسی ساخت با تکیه بر ظرفیت‌های موجود، دور‌های آموزشی برگزار شد و با استفاده از ظرفیت متخصصان مرتبط، کابل خودرو سبزوآر در منطقه سبزوآر الزامات STAS قرار گرفت. وی افزود: در حوزه لجستیک نیز با بهره‌گیری از بستر ایجادشده در ارزیابی الزامات NSA پژو سبزوآر، اقدامات اصلاحی لازم انجام و براساس مدل STAS بروزرسانی شد. کلاته‌عربی طراحی و ساخت خطوط تولید کابل‌های خودتنظیم و ترمزدستی، ساخت دستگاه‌های نورد و بافت روکش همزمان و طراحی و تولید شیشه‌بالابرهای آنتی‌پینچ را از جمله دستاوردهای کسب‌شده در ساخت تجهیزات و خودکفایی دانست و گفت: طراحی و نمونه‌سازی شیشه‌بالابر آنتی‌پینچ برای محصول ری‌را و همچنین داخلی‌سازی شیشه‌بالابر خودروهای تجاری از دستاوردهای اخیر شرکت کابل خودرو سبزوآر به‌شمار می‌رود.

آروا ابزار موفقیت

آروا با متراژ بالغ بر ۱۸ هزار متر مربع بزرگ‌ترین کارخانه تولید و توزیع ابزار آلات در خاورمیانه

۵۵۰ نفر به صورت مستقیم در کارخانه و بیش از ۳۸۰ نفر در شبکه فروش مشغول کارند

تنها تولیدکننده مستقیم ابزار آلات صنعتی در ایران

کیفیت رمز موفقیت آروا

۷ ماه خدمات پس از فروش ۲۰ ماه نخست بی‌قید و شرط

توسعه زیرساخت‌های لازم وارد عرصه بنکداری شدیم. با گذشت زمان و کسب دانش کافی، در عرصه واردات گام نهادیم و در نهایت توانستیم خط تولید خود را در کشور راه‌اندازی کنیم. اکنون این مجموعه، با متراژی بالغ‌بر ۱۸ هزار مترمربع بزرگ‌ترین کارخانه ساخت و تولید ابزار آلات در خاورمیانه است. قریب به ۵۵۰ نیرو به‌صورت مستقیم در کارخانه و بیش از ۳۸۰ نفر در شبکه پخش، فروش و بازرگانی مشغول به کار هستند.

پس از انقلاب صنعتی، صنعت ابزار آلات نیز همانند هر واحد صنعتی دیگری دستخوش تغییرات بسیار شد. در پی این تغییرات، سرعت و دقت ابزار آلات صنعتی افزایش یافت و مصرف‌کنندگان برای استفاده این دست از محصولات ترغیب شدند. به همین جهت شرکت‌های بسیاری در تلاشند تا با بکارگیری دانش روز، ابزار آلات صنعتی را تولید و عرضه کنند. آروا یکی از شرکت‌های معتبر و پیش‌تاز در زمینه تولید و توزیع ابزار آلات در کشور است.

محمدمامین مصلاهی‌پور، مدیرعامل شرکت تولید و توزیع ابزار آروا گفت: کیفیت شرط اول تولید ماست و با عرضه محصولات مرغوب توانسته‌ایم رضایت مشتریان را کسب کنیم. تمامی محصولات ما ۷۰ ماه خدمات پس از فروش دارند و باور داریم این امر خود حاکی از کیفیت محصولات است.

محمدمامین، مدیرعامل شرکت تولید و توزیع ابزار آروا در گفت‌وگو با **صنعت** در حاشیه بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی صنعت درباره نحوه عملکرد این شرکت گفت: ایده توزیع ابزار آروا، بیش از ۱۵ سال پیش مطرح شد. در ابتدا، کار را از مغازه پدر و به‌صورت خرده‌فروشی آغاز کردیم؛ سپس با

در حال حاضر در نظر داریم تا واحدهای تولیدی مجموعه آروا را افزایش دهیم و در همین راستا اقدام به راه‌اندازی کارخانه‌ای دیگر کرده‌ایم. علاوه بر آن، در تلاشیم تا همواره در راستای اطمینان به مشتریان گام برداریم. همچنین، متنوع‌ترین محصولات را در اختیار مصرف‌کنندگان قرار داده‌ایم. وی افزود: محصولاتمان به دو طریق تولیدی و بازرگانی

مجموعه ما پیش از این گونه تشریح کرد: چشم‌انداز آروا دو سال پیش ترسیم شد و بر اساس آن در نظر داشتیم که آروا بزرگ‌ترین تأمین‌کننده ابزار آلات صنعتی در کشور و خاورمیانه باشد؛ اکنون ضمن تحقق این هدف، آروا توانسته به جایگاه در دسترس‌ترین ابزار آلات صنعتی در میان مشتریان دست یابد.

مدیرعامل شرکت تولید و توزیع ابزار آروا درباره وجه تمایز آروا با سایر تولیدکنندگان این حوزه اظهار داشت: از یک سال پیش ما مفهومی به‌نام موفقیت کارکنان را مدنظر قرار دهیم؛ یعنی ساختار شرکت را بر اساس موفقیت و بلندپروازی کارکنان تعریف کردیم. ما فضای لازم برای رشد همکارانمان را فراهم و از آنان و ایده‌هایشان حمایت کردیم. این امر سبب شد تا شرکت رشد و پیشرفتی چشمگیر را در طی یک سال گذشته تجربه کند. علاوه بر آن، بزرگ‌ترین چارت سازمانی را در صنعت ابزار آلات از آن خود کرده‌ایم و توانستیم موفقیت شبکه فروشمان را حفظ کنیم. این امر با کسب رضایت خاطر مشتریانمان میسر شد؛ ما کسب این مهم توانسته‌ایم در راستای تحقق تمامی اهدافمان گام برداریم. همچنین، ما تنها شرکتی هستیم که در ایران، ابزار آلات صنعتی را به‌صورت

مجموعه ما پیش از این گونه تشریح کرد: چشم‌انداز آروا دو سال پیش ترسیم شد و بر اساس آن در نظر داشتیم که آروا بزرگ‌ترین تأمین‌کننده ابزار آلات صنعتی در کشور و خاورمیانه باشد؛ اکنون ضمن تحقق این هدف، آروا توانسته به جایگاه در دسترس‌ترین ابزار آلات صنعتی در میان مشتریان دست یابد.

عکس: حامد صیقلی

تهدید جان‌ها
با فرسوده‌ها

محمود مشهدی شریف-رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی اسقاط خودرو

روند اسقاط خودروهای فرسوده در کشور مناسب نیست. سال ۹۸ بین ۷۷۰۰ تا ۷۸۰۰ خودرو فرسوده اسقاط شدند. این آمار در سال ۹۹ به بیش از ۱۳ هزار خودرو رسید و در سال ۱۴۰۰ بیش از ۲۳ هزار خودرو بود. با توجه به حجم خودروهای فرسوده در حال ترده، این ارقام نمی‌تواند پاسخگوی قانون هوای پاک باشند. در حال حاضر، بیش از ۲ میلیون خودرو فرسوده در کشور تردد دارد که در خوشبینانه‌ترین حالت، اگر سالی ۴۰ هزار خودرو اسقاط شود، ۶۰ سال زمان نیاز است تا این خودروهای فرسوده جمع‌آوری شوند. این در حالی است که در کشور ظرفیت اسقاط سالانه، ۷۰۰ هزار خودرو بوده، اما به‌دلیل گرانی خودرو، کسی اشتیاق به نوسازی وسیله نقلیه خود ندارد. دولت در این باره باید تدبیری بیندیشد، زیرا اگر یک خودرو فرسوده اسقاط و خودرو نو جایگزین آن شود، باید برآورد شود به ازای هر خودرو، چند درصد صرفه‌جویی سوخت رخ می‌دهد؟ چقدر آلودگی هوا کاهش پیدا می‌کند؟ چقدر تلفات جاده‌ای کم می‌شود؟ به‌عنوان مثال، خودروهای فرسوده بنزینی نسبت به خودرو نو حدود ۲ برابر مصرف سوخت دارند. به‌طور میانگین، هر خودرو در پیمایش ۱۰۰ کیلومتر، ۴٫۲ لیتر بنزین مصرف می‌کند و این رقم برای فرسوده‌ها ۸٫۴ لیتر است. اگر با اسقاط فرسوده‌ها ۴٫۲ لیتر صرفه‌جویی شود، روزانه حدود ۶۲ هزار تومان (با بنزین لیتری ۳ هزار تومان) ذخیره پولی خواهیم داشت و اگر این عدد ضربدر ۳۶۵ روز شود، به‌طور سالانه فقط در بخش خودروهای سواری ۲۲ میلیون تومان صرفه‌جویی سوخت برای کشور رقم خواهد خورد. اگر زمان اجرای پروژه، ۵ ساله باشد، صرفه‌جویی ۱۱۰ میلیون تومان می‌شود. اینجاست که اسقاط خودروهای فرسوده معنای اقتصادی پیدا می‌کند. اگر دولت این ۲۲ میلیون تومان را به‌عنوان گواهی صرفه‌جویی سوخت در اختیار فردی قرار دهد، به اضافه عدد ۱۷ میلیون تومان نرخ اسقاط خودرو، مشوقی خواهد بود که صاحب خودرو فرسوده به‌دنبال نوسازی وسیله نقلیه خود باشد.

کاهش تلفات جانی

کنسنتار در جاده‌ها ناشی از تصادفات در کنار مرگ افراد به‌دلیل آلودگی هوا، عدد بزرگی است. براساس آمارها، سالانه حدود ۱۳ هزار نفر به‌دلیل آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند که ۵ هزار نفر از این آمار مربوط به تهران است. اگر دیه یک انسان یا هزینه درمان او محاسبه شود، عدد قابل تاملی به‌دست می‌آید. اگر بخواهیم همین آمار را در حوزه کامیون‌های فرسوده گازوئیل‌سوز دنبال کنیم، مصرف گازوئیل برای خودروهای فرسوده در پیمایش ۱۰۰ کیلومتر، ۶۵ تا ۸۰ لیتر است، در حالی که این رقم در کامیون‌های نو بدون بار در هر ۱۰۰ کیلومتر، ۱۸ لیتر و با بار حدود ۲۸ لیتر است. به‌طور میانگین، مصرف گازوئیل در کامیون‌ها، ۲۳ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر پیمایش می‌شود. تفاوت ۲۳ تا ۸۰ لیتر چقدر است؟ این اعداد نوسازی ناوگان حمل‌ونقل را توجیه‌پذیر نمی‌کند؟ یک کامیون نو، یک‌سوم خودرو فرسوده مصرف سوخت دارد؛ بنابراین با نوسازی هم هوای پاک خواهیم داشت و هم در مصرف سوخت صرفه‌جویی می‌شود. در حوزه موتورسیکلت‌ها هم براساس آمار پلیس راهنمایی و رانندگی، حدود ۱۱ میلیون موتورسیکلت فرسوده در کشور تردد دارد. به‌طور میانگین، میزان سوخت این وسیله نقلیه، ۳ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر پیمایش است. این عدد برای موتورسیکلت فرسوده به ۵ لیتر در هر پیمایش می‌رسد که اگر آن را ضربدر ۱۱ میلیون موتورسیکلت فرسوده کنیم، تقریباً ۲۷٫۵ میلیون لیتر مصرف موتورسیکلت‌های فرسوده در کشور می‌شود. حال اگر هزینه یک سال آن مورد محاسبه قرار گیرد، به چه رقمی می‌رسیم؟ اگر این مبلغ برای نوسازی به صاحب موتورسیکلت فرسوده داده شود، آیا صاحب آن برای نوسازی اقدام نخواهد کرد؟

یک پیشنهاد

دولت می‌تواند گواهی صرفه‌جویی سوخت را در بورس عرضه کند که به‌طور قطع، افراد از آن استقبال خواهند کرد. انجمن صنفی اسقاط خودرو، این پیشنهاد را به دولت داده و امیدواریم در هیات‌دولت مطرح شود و به تصویب برسد. اگر این طرح به تصویب برسد، می‌توان اسقاط وسایط نقلیه فرسوده را با سرعت بیشتری به‌سرانجام رساند.

فروش خودروهای
مونتازنی چندبرابر
ارزش واقعی

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی گفت: طی سال‌های اخیر به‌دلیل ممنوعیت واردات خودرو، خودروهای خارجی مونتاز داخل توانسته‌اند بازار را به‌دست گرفته و با قیمت‌های عجیب و بالا عرضه شوند. رحیم زارع، نماینده مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خانه ملت با انتقاد از گرانی خودروهای مونتازنی، اظهار کرد: قیمت خودروهای مونتازنی که از کشورهایی مانند چین وارد می‌شود، در کشور چین معقول و به‌صرفه است، اما زمانی که در کشور ما مونتازنی می‌شوند،

صنعت

با چندین برابر ارزش واقعی به فروش می‌رسد. نماینده مردم آباد، بوانات، خرم بید و سرچپان در مجلس شورای اسلامی افزود: طی سال‌های اخیر به‌دلیل ممنوعیت واردات خودرو، خودروهای خارجی مونتاز داخل توانسته‌اند بازار را به‌دست گرفته و با قیمت‌های عجیب و بالا عرضه شوند. این نماینده خانه ملت ادامه داد: مقایسه قیمت‌های جهانی خودروهای مونتازنی با قیمت‌های داخلی، حکایت از اختلافی عمیق و بسیار دارد که

در بررسی معماری شهرک‌های صنعتی اعلام شد

ضرورت همگون‌سازی شهرک‌های صنعتی

شهرک صنعتی یک قطعه زمین آماده شده است که برای استقرار صنایع به قطعات گوناگون تفکیک شده و براساس مقررات و ضوابط قانونی خاصی در اختیار سرمایه‌گذاران صنعتی که دارای پروانه مجاز هستند، قرار می‌گیرد. زمین‌های واگذار شده در این شهرک‌ها باید آماده‌شده باشند. سابقه ایجاد شهرک‌های صنعتی در ایران به سال ۱۳۴۱ خورشیدی و در کشورهای غربی به دهه ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ میلادی برمی‌گردد. بعد از انقلاب اسلامی ایران، قانون تاسیس شرکت شهرک‌های صنعتی در اواخر سال ۱۳۶۲ به تصویب رسید و فعالیت آن از سال ۱۳۶۳ آغاز شد. شهرک‌های صنعتی براساس معماری زون‌بندی شده و این طبقه‌بندی عملکردی هدفمند بوده که برای تشخیص و تفکیک مناطق، طبق معیارهای حفاظت از منابع (فیزیکی و زیستی)، تمیز و جداسازی کاربردهای گوناگون هر منطقه و انجام توسعه متناسب با آن انجام می‌شود که این موضوع در نهایت به تدوین برنامه فعالیت‌های هر منطقه منتهی می‌شود. روز جهانی معماری، نخستین دوشنبه ماه اکتبر هر سال مصادف با روز جهانی اسکان بشر است. این روز از سوی اتحادیه بین‌المللی معماران (UIA) بدین عنوان نام‌گذاری و مشخص شده است. هر سال در این روز، مراسم‌هایی در رابطه با معماری برگزار می‌شود. در این گزارش به بهترین معماری برای حوزه «مسکن بخش صنعت» می‌پردازیم که با نام شهرک‌های صنعتی از آن یاد می‌شود. بهترین معماری برای این حوزه و چالش صنعتگران در این بخش چیست؟

فاطمه امیر احمدی
editor@smtnews.ir

پس از گذشت ۲، ۳ سال از شروع فعالیت واحدهای صنعتی، آنها آماده توسعه می‌شوند که شرکت شهرک‌های صنعتی باید از قبل این توسعه را پیش‌بینی کند اما عموماً این‌گونه نیست و در واقع زمین به اندازه کافی برای توسعه وجود ندارد

خلأ بخش‌های خدماتی

واحد صنعتی بدون توسعه مرده است؛ بنابراین توسعه لازمه تولید بوده و برای هر واحد صنعتی قابل پیش‌بینی است. عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با بیان اینکه شهرک‌های صنعتی کمبود زمین دارند، اضافه کرد: به‌دلیل تقاضای زیاد، زمین‌ها در ابعاد بزرگ واگذار نمی‌شوند و با مترآز و مساحت پایین فروخته می‌شوند.

چالش مدیریتی

شکروزاده با بیان اینکه در ابتدای راه‌اندازی واحد تولیدی صنعتگر شاید با فعالیتی محدود کار خود را آغاز کند، گفت: در ادامه پس از گذشت ۲ تا ۳ سال، این واحدهای صنعتی آماده توسعه می‌شوند که باید شرکت شهرک‌های صنعتی آن را پیش‌بینی می‌کند، که البته پیش‌بینی نکرده است. در واقع زمین به اندازه کافی برای توسعه وجود ندارد. او تصریح کرد: در چنین شرایطی، صنعتگر برای توسعه فعالیت خود ناچار است در شهرک صنعتی دیگر مبادرت به خرید زمین و توسعه فعالیتش کند. به‌این ترتیب، ممکن است یک واحد صنعتی در شرق استان باشد و دیگری در غرب. در چنین شرایطی، مدیریت کردن این واحدهای صنعتی پراکنده برای صاحب بنگاه

زون‌بندی شهرک‌های صنعتی

به این پرسش گفت: زمین اطراف هر واحد صنعتی نمی‌شود خالی بماند، اما صاحب بنگاه اقتصادی می‌تواند واحد صنعتی خود را در شهرک موردنظر واگذار کرده و تمام طرح خود را در شهرک صنعتی دیگر که فضای خالی بیشتری دارد با مقیاس موردنیاز خریداری کند و توسعه دهد.

رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران ادامه داد: در سایر کشورها هم توسعه در ارتفاع رخ می‌دهد. در ایران هم توسعه در ارتفاع برای واحدهای صنعتی آزاد و بدون محدودیت است و علاوه بر این، هزینه‌ای هم ندارد، اما چون نرخ زمین در شهرک‌های صنعتی پایین است، صنعتگران ترجیح می‌دهند در سطح ساخت‌وساز داشته باشند و واحد صنعتی خود را احداث کنند و توسعه دهند.

رسولیان اضافه کرد: راهکار دیگری که در حال حاضر به‌کار گرفته می‌شود این است که اگر در مجاورت شرکتی، زمین خالی باشد، اولویت واگذاری در بین متقاضیان برای شرکت همسایه و مجاور خواهد بود. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه این موضوع جزو آیین‌نامه شرکت شهرک‌های صنعتی است، گفت: در شهرهای کوچک، واگذاری زمین‌ها مجاور انجام می‌شود، اما مشکل در شهرهای بزرگ و مراکز استانی است که کمبود زمین وجود دارد. علاوه بر این، اگر طرح هم جامع باشد، به اندازه موردنیاز زمین داده می‌شود. به‌عنوان مثال در استان خراسان رضوی در شهرک توس، زمین خالی برای واگذاری وجود ندارد یا شهرک شمس‌آباد تهران، فضای خالی برای واگذاری ندارد، اما سایر شهرک‌های این استان‌ها، زمین برای احداث واحد تولیدی دارند.

امکان توسعه در ارتفاع

تولیدکنندگان در شروع فعالیت تولیدی، سرمایه زیادی در اختیار ندارند تا از همان ابتدا، تمام زمین موردنیاز خود را به توجه به توسعه‌ای که در آینده خواهند داشت، خریداری کنند. راهکار این چالش چیست؟ معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در پاسخ

گاه به دو برابر می‌رسد.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه مردم از ضعف در نظارت بر قیمت‌گذاری خودروهای مونتازنی گلايه‌مند هستند و سازمان حمایت از مصرف‌کننده باید با نظارت دقیق از سوءاستفاده جلوگیری کند، تصریح کرد: از آنجا که با واردات خودرو انحصار بازار از بین می‌رود، این خودروها نیز به قیمت واقعی خودشان برمی‌گردند.

باشند، در غیر این صورت، حتی با مخالفت یک نهاد ادامه مسیر با مشکل روبه‌رو خواهد شد. البته اگر مسئله کنسرسیوم شهرک‌های صنعتی بخش

خصوصی تشکیل شود، بخشی از مشکلات صنعتگران در حوزه توسعه فعالیت‌ها رفع خواهد شد. این فعال صنعتی که در استان خراسان رضوی فعالیت دارد، عنوان کرد: در حال حاضر، توسعه واحدهای صنعتی در استان خراسان رضوی متوقف شده، زیرا شرکت شهرک‌های صنعتی این استان زمینه‌ها را برای واگذاری ندارد. او گفت: علاوه بر این، خرید زمین هم نیاز به سرمایه‌گذاری سنگین دارد. این فعال صنعت با بیان اینکه تشکیل کنسرسیوم هزینه‌های سربار تولید را کاهش می‌دهد، گفت: یکی از مهم‌ترین مسائل احداث شهرک‌های صنعتی، دیدن طرح‌های توسعه‌ای تولید است که امکان پیشرفت را برای صنعت فراهم می‌کند. شکروزاده در پایان تأکید کرد: طبیعی است که واحدی خرید، تبدیل به واحد تولیدی متوسط و در ادامه تبدیل به واحدی تولیدی بزرگ و کلان شود.

بررسی‌های انجام‌شده، ۱۲ هزار واحد راکد شناسایی شده که برای احیا و فعال‌سازی آنها، سندهای تسهیل و دستگاه قضایی همکاری می‌کنند. رئیس سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی افزود: برنامه امسال، راه‌اندازی ۲ هزار واحد راکد است که طبق آخرین آمار تا پایان شهریور، ۶۱۷ واحد آنها، راه‌اندازی مجدد شده است.

رسولیان با اشاره به مهم‌ترین مشکلات واحدهای تولیدی و صنعتی، گفت: عمده مشکل واحدهای صنعتی، مربوط به تأمین مالی است. متأسفانه واحدهای صنعتی همواره با این مشکل دست‌وپنجه نرم می‌کنند. مسئله بازار، تأمین مواد اولیه، مسائل حقوقی و اختلاف بین شرکا، از دیگر مشکلات عمده واحدهای صنعتی و صنایع کوچک است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت یادآور شد: طبق تفاهنامه‌ای که به‌تازگی به امضای وزرای صنعت، معدن و تجارت، اقتصاد و رئیس کل بانک مرکزی رسیده، ۵۰ هزار میلیارد تومان برای واحدهای راکد تأمین مالی انجام خواهد شد.

سخن پایانی

بنابر این گزارش، در برخی شهرک‌های صنعتی زمینی برای واگذاری وجود ندارد؛ از این رو واحدهای صنعتی برای توسعه باید در ارتفاع، واحد خود را گسترش دهند. در این میان، کمیته معماری که به‌تازگی راه‌اندازی شده، از همگون‌سازی شهرک‌های صنعتی خبر می‌دهد.

رکوردزنی تولید و فروش «فملی» در نیمه نخست سال

درآمد مس ۱۴ درصد بیشتر شد

صنایع مس ایران به ۳۹ هزار و ۷۲۶ میلیارد تومان رسید که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، رشد بیش از ۱۴ درصدی را نشان می‌دهد. علاوه بر این میزان استخراج معدن مس سرچشمه در این دوره، نسبت به برنامه مصوب شرکت ۱۴ درصد افزایش یافته است. همچنین میزان تولید کنسانتره مجتمع مس سرچشمه در این بازه زمانی، در مقایسه با برنامه مصوب، افزایش ۹ درصدی را ثبت کرده است.

شرکت ملی صنایع مس ایران بزرگ‌ترین شرکت فعال در حوزه استخراج و فرآوری مس در کشور است. این شرکت که با نماد فملی در بورس تهران پذیرش شده، از مجموعه‌های بزرگ و اثرگذار بازار سرمایه نیز به‌شمار می‌رود. روند رو به رشد بهای مس که در ماه‌های ابتدایی سال جاری میلادی شاهد آن بودیم، ادامه‌دار نبود؛ با این وجود همچنان شاهد فروش پررونق این فلز سرخ‌رنگ از سوی شرکت ملی صنایع مس ایران هستیم. کل درآمد شش‌ماهه شرکت ملی

رشد ۱۴ درصدی استخراج از معدن مس سرچشمه

مدیر مجتمع مس سرچشمه با ارائه گزارشی از عملکرد تولیدی این مجتمع در ۶ ماه نخست امسال، از افزایش آمار تولید نسبت به برنامه مصوب خبر داد. شرکت مس سرچشمه به‌عنوان یکی از زیرمجموعه‌های شرکت ملی مس ایران فعالیت می‌کند. به گزارش روابط عمومی مجتمع مس سرچشمه رفسنجان، حسین احمدی گفت: میزان استخراج معدن مس سرچشمه در ۶ ماه نخست سال جاری ۴۲ میلیون و ۹۲۴ هزار و ۷۶۲ تن بوده که این میزان رشد ۱۴ درصدی نسبت به برنامه مصوب را نشان می‌دهد. وی ادامه داد: میزان تولید کنسانتره مجتمع مس سرچشمه در این بازه زمانی ۳۵۳ هزار و ۹۳ تن بوده که حاکی از رشد ۹ درصدی نسبت به برنامه مصوب است. مدیر مجتمع مس سرچشمه افزود: در بخش کاند مس نیز میزان

روند صعودی تولید و فروش فملی

شرکت، میزان تولید این محصول در ۶ ماه نخست امسال، به ۱۴۷ هزار و ۴۰۸ تن رسید که نسبت به برنامه بیانگر رشد ۶ درصدی است. وی همچنین با بیان اینکه تولید لجن آندی نیز رشد ۳۲ درصدی نسبت به برنامه داشته، تأکید کرد: میزان تولید لجن آندی بالغ بر ۴۳۳ تن است. مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران در ادامه میزان تولید اسید سولفوریک شرکت را ۴۵۱ هزار و ۱۳۵ تن اعلام کرد و گفت: موفق شدیم در تولید این محصول رکورد جدیدی ثبت کنیم؛ به‌طوری که نسبت به مدت مشابه سال قبل، رشد ۲۲ درصدی و نسبت به برنامه، رشد ۲۸ درصدی داشته‌ایم. رستمی در ادامه ضمن اشاره به رکوردهای تولید ثبت شده در مجتمع‌ها، اظهار کرد: میزان تولید کنسانتره مس در مجتمع مس سرچشمه و مجتمع مس سونگون در نیمه نخست ۱۴۰۰ به ترتیب ۳۵۴ هزار و ۹۲۹ تن و ۱۶۹ هزار و ۵۸۳ تن بوده است؛ در حالی که در ۶ ماه نخست امسال، موفق به تولید ۳۵۹ هزار ۶۳۳ تن کنسانتره مس در مجتمع مس سرچشمه و ۱۷۱ هزار و ۷۹۷ تن کنسانتره در مجتمع مس سونگون شدیم. وی اضافه کرد: میزان استخراج از معدن مس میدوک در نیمه نخست سال گذشته، ۳۰ میلیون و ۵۳۴ هزار تن بود و در ۶ ماه نخست امسال به ۳۱ میلیون ۴۶۸ هزار تن رسید که رشد ۳ درصدی را نشان می‌دهد. مدیرعامل شرکت ملی مس در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به زیرساخت‌های فراهم‌شده، یادآور شد: با امید خدا با تلاش و کار جهادی تمامی پرسنل در ۶ ماه دوم شاهد عبور از برنامه‌های تولیدی خواهیم بود.

درآمد کل شش‌ماهه شرکت ملی صنایع مس ایران به ۳۹ هزار و ۷۲۶ میلیارد تومان رسید که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، رشد بیش از ۱۴ درصدی را نشان می‌دهد. به گزارش روابط عمومی شرکت ملی صنایع مس ایران علی رستمی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران بیان کرد: درآمد شرکت ملی مس در شهریور به ۶ هزار و ۸۴۱ میلیارد تومان رسید که ۴۷ درصد بیشتر از مرداد بوده است. وی افزود: این موفقیت در شرایطی حاصل شده که نرخ جهانی مس در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، حدود ۲۰ درصد کاهش را تجربه کرده است. مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران، میزان کل استخراج در ۶ ماه نخست امسال را ۱۰۵ میلیون و ۵۷۴ هزار تن اعلام کرد و گفت: میزان استخراج شرکت در مقایسه با برنامه، رشد ۱۳ درصدی داشته و نسبت به مدت مشابه سال قبل (۱۰۳ میلیون و ۴۹۱ هزار تن) افزایش ۲ درصدی را نشان می‌دهد. رستمی همچنین میزان تولید سنگ سولفور را ۲۷۳ میلیون و ۶۸ هزار تن عنوان و اضافه کرد: تولید سنگ سولفور این شرکت در ۶ ماه نخست امسال نسبت به برنامه با رشد ۵ درصدی همراه بوده است. وی با بیان اینکه تولید کنسانتره مس نیز رشد ۷ درصدی را نسبت به برنامه ثبت کرده، مطرح کرد: میزان تولید کنسانتره مس از ابتدای سال تاکنون، ۶۱۵ هزار و ۵۸ تن بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، نشان‌دهنده افزایش تولید حدود ۹ هزار تنی است. به‌گفته مدیرعامل شرکت ملی مس، تولید کاند مس در نیمه نخست امسال، به ۱۴۳ هزار و ۴۳۰ تن رسیده که نسبت به برنامه ۸ درصد رشد داشته است. رستمی درباره تولید مس محتوی معدنی، تصریح کرد: با تلاش تمامی پرسنل

سخن پایانی

عملکرد شرکت ملی مس ایران در ۶ ماه نخست امسال در تمامی بخش‌های تولید و فروش مثبت و قابل‌توجه گزارش شده است. میزان کل استخراج این مجموعه در ۶ ماه نخست امسال در مقایسه با برنامه، رشد ۱۳ درصدی داشته است. تولید سنگ سولفور این شرکت در بازه یادشده نسبت به برنامه با رشد ۵ درصدی همراه بوده است. میزان تولید کنسانتره مس این شرکت نیز در مقایسه با سال گذشته، حدود ۹ هزار تن افزایش یافته و بررسی آمار تولید در سایر بخش‌ها نیز حکایت از رکوردشکنی‌های متعدد توسط تلاشگران این شرکت دارد.

«آگهی تغییرات»

صور تجلسه هیات‌مدیره شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران (سهامی خاص)

ثبت شده به شماره ۴۷۹۹۴۵ شناسه ملی ۱۴۰۰۵۲۶۶۰۳۰

۵- اعضاء هیات‌مدیره تعهد می‌نمایند دارای عدم سوءبیشینه کیفری بوده و ممنوعیت‌های مندرج در اصل ۱۴۱ قانون اساسی ج.ا.ایران و مواد ۱۲۶، ۱۱، ۱۴۷، اصلاحی و ماده ۱۱۰ اصلاحی قانون تجارت تبصره (۲) ماده واحده قانون اصلاحی ماده (۲۴۱) لایحه قانونی و اصلاح قسمتی از قانون تجارت و نیز مفاد قانون منع تصدی بیش از یک شغل منصوبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۱ مجلس شورای اسلامی، مشمول هیچ یک از اعضاء هیات‌مدیره نبوده و با امضاء ذیل صورتجلسه ضمن تأیید موارد فوق، قبولی سمت خود را اعلام می‌دارند.

۶- کلیه لوری، اسناد مالی، قراردادهای، سفته و سبوت با امضاء مشترک دو نفر از اعضاء هیات‌مدیره، یا یک نفر از اعضاء هیات‌مدیره و مدیر عامل همراه با مهر شرکت معتبر بوده و چک‌ها با امضاء یک نفر از اعضاء هیات‌مدیره یا مدیرعامل یا مدیر مالی و ذیحساب همراه یا مهر شرکت معتبر خواهد بود. کلیه مکاتبات اداری با امضاء احدی از اعضاء هیات‌مدیره یا مدیرعامل یا معاون امور اقتصادی و توسعه منابع همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد.

۷- در پایان به آقای اشکان نصاری گیلانی وکالت داده می‌شود ضمن مراجعه به اداره ثبت شرکت‌ها نسبت به ثبت صورتجلسه و پرداخت حواله‌تثبت و امضاء ذیل دفاتر ثبت اقدام نماید.

هیات‌مدیره شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران (سهامی خاص)

Steel Supply Chain 2022

KERMAN-IRAN

The International of Metallurgy, Steel, Foundry Machinery & Related Industries Trade Show

5-8 February 2023
Visit time: 16-22

South East International Exhibition Center-Kerman

نمایشگاه تخصصی متالورژی، فولاد، ریخته‌گری ماشین‌آلات و صنایع وابسته

۱۶-۱۹ بهمن‌ماه ۱۴۰۱
ساعت بازدید: ۱۶-۲۲

محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی جنوب شرقی - کرمان

برگزار کننده: رستاک‌ایدوژن
تلفن: ۰۲۱-۸۸۳۴۶۴۵۵
www.rastak-expo.com

Metallurgyonline
+989120295784
info@rastak-expo.com

آگهی مزایده عمومی شماره ۱۴۰۱/۱۶/ز

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در نظر دارد ۶۰ هزار تن کندهل سنگ آهن با عیار ۶۵.۰۰ درصد را از اسکله شهید رجایی بندرعباس با شرایط تحویل به صورت FOB از طریق برگزاری مزایده عمومی به فروش برساند. لذا مناقضیان می‌توانند به منظور دریافت اسناد مزایده و همچنین اطلاع از شرایط مزایده به وبسایت این شرکت به نشانی: www.geg.ir بخش مناقصه و مزایده مراجعه نمایند. لازم به ذکر است پاکات پیشنهادی می‌بایست حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۵ به نشانی: دفتر کمیسیون معاملات مجتمع سیرجان (کیلومتر ۵۰ جاده شیراز) تحویل داده شود. تاریخ بازگشایی پاکات رأس ساعت ۱۰:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۶ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع سیرجان خواهد بود.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

Analysis %		
Min	65.00	Fe
Ave	1.2	FeO
Max	0.05	P
Max	0.01	S
Max	3.5	SiO ₂
Max	0.7	Al ₂ O ₃
Max	0.9	CaO
Max	2.5	MgO
Ave 250		CCS(kg/p)
Min 90		8-16 mm%
-6 mm		Ave 5
Max 4.0		A.1%
Min 94		T.1%
19-24		Prosity%
Min 90		Reducibility%

معدنکاری سالم

علیخان نصر اصفهانی
عضو هیات علمی دانشگاه آزاد

باوجود اهمیت بالای معدن و معدنکاری در اقتصاد ایران، بسیاری معتقدند حفظ محیط‌زیست، منابع طبیعی، میراث فرهنگی و به‌طور خلاصه هر آنچه به‌عنوان سرمایه‌های طبیعی و فرهنگی در اختیار بشر قرار دارد، اهمیت بسیار بالاتری نسبت به معدنکاری دارد.

ذات معدنکاری به‌شکلی است که باعث برهم‌خوردن محیط‌زیست و مرفولوژی طبیعی می‌شود و در بسیاری مواقع منظرهای طبیعی را مخدوش می‌کند.

برای اینکه بدون آسیب به طبیعت و داشته‌های طبیعی و فرهنگی کشور بتوانیم معدنکاری داشته باشیم، نیازمند فعالیت سالم هستیم.

معدنکاری سالم به این معنا است که برای انجام آن تمام تمهیدات زیست‌محیطی و مرفولوژی و حتی فضای ریخت‌شناسی در نظر گرفته و عملیات معدنکاری با توجه به محدودیت‌ها و ضرورت‌های آن طراحی شود.

معدن می‌تواند خود به‌عنوان بانی و متولی حفظ منابع طبیعی، محیط‌زیست و حتی میراث فرهنگی کشورمان بشوند، چرا که در بخش‌هایی مانند تخلک یا بسیاری از مناطق دیگر کشور، معادن، ارزش تاریخی و باستانی دارند و می‌توانند به یکی از جاذبه‌های تاریخی و باستانی تبدیل شوند و با عنوان ژئوتوریسم و زمین‌گردشگری به دنیا معرفی می‌شوند. بنابراین باید آنها را حفظ کرد تا از جاذبه‌های گردشگری آن هم بهره‌مند شد و شرایطی ایجاد کرد که مردم دنیا و علاقه‌مندان بتوانند از مناطق معدنکاری تاریخی کشور ما که در تهران، کرمان، اصفهان، خراسان یا بسیاری از نواحی دیگر پراکنده‌اند، دیدن کنند.

ما افتخار می‌کنیم به فعالیت‌های معدنی که در گذشته داشته‌ایم و آثار باستانی چند هزار ساله‌ای که داریم که نشان می‌دهد در کشور ما برخلاف بسیاری از مناطق پیشرفته دنیا در هزاران سال پیش هم عملیات معدنکاری وجود داشته است که با عنوان معدنکاری شادای از آن یاد می‌شود.

بنابراین ضمن احیای این مناطق، برای جلوگیری از آسیب رسیدن به این محدوده‌ها، باید از عملیات معدنکاری جدید در این مناطق جلوگیری شود. در اصل، خود این مناطق جزو میراث فرهنگی مسا و افتخار هر ایرانی به‌شمار می‌روند. اینکه نیاکانمان از گذشته‌های دور در زمینه‌های معدنکاری و صنعت، فعالیت‌های مثبتی داشته‌اند، قابل توجه است.

معدنکاری یک فعالیت تجاری است، بنابراین ارگان‌هایی مثل محیط‌زیست، منابع طبیعی، میراث فرهنگی و گردشگری و متولیان این حوزه‌ها در استان‌ها باید نگران باشند و تمهیدات و پیش‌بینی‌های لازم را داشته باشند و در هماهنگی کامل با ادارات صنعت، معدن و تجارت استان‌ها مراقبت کنند که عملیات معدنکاری به داخل محدوده‌های حفاظت‌شده طبیعی و فرهنگی کشیده نشود.

معدنکاری وقتی در ابتدای کار مجوز لازم را دریافت نکند، قاعدتاً نمی‌تواند هیچ‌گونه فعالیت معدنی انجام دهد. پس در بسیاری از موارد مشکل از معدنکاری نیست؛ اشکال در سازمان‌های متولی است که باید مطالعات علمی کافی داشته باشند تا بتوانند حوزه‌ها و محدوده‌های متنوعه را معرفی کنند تا وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت براساس حوزه‌ها و محدوده‌های طبیعی، فرهنگی یا باستانی اجازه هیچ‌گونه فعالیت معدنکاری را صادر نکند. اگر به هر ترتیبی مجوزی صادر شود، مسئولیت قانونی برعهده معدنکار نیست.

من معتقدم سازمان‌های متولی باید محدوده‌هایی را هم که نیاز به مطالعه دارند، مانند محدوده‌های حفاظت‌شده اعلام کنند و حتی اگر معدنکاری در محدوده‌های تأثیر مستقیم بر میراث طبیعی، فرهنگی یا تاریخی کشور نداشته باشد، باز باید کارشناسان و مسئولانی از سازمان‌های مربوطه مرتب به مناطق معدنکاری سرکشی کنند و از پروژه‌ها بازدید به‌عمل آورند، زیرا عملیات معدنکاری به‌واسطه جاده‌سازی، رفت و آمد ماشین‌آلات، جابه‌جایی باطله و امثال آن می‌تواند باعث بهم‌ریختگی و آسیب به محدوده شود. براین‌اساس در بسیاری موارد نمی‌توان آسیب‌هایی را که به محیط‌زیست یا امکان تاریخی و فرهنگی کشور وارد می‌شود، به گردن معدنکاری انداخت. به این منظور، باید از توان و دانش دانشگاه‌های پژوهش‌بردار و با همکاری محیط‌های دانشگاهی و آن‌جی‌اوها برنامه‌ریزی درستی در این زمینه انجام شود.

حتی در صورت نیاز باید از توان و تخصص محیط‌های دانشگاهی دیگر کشورها هم استفاده کرد و با همکاری مشترک، محدوده‌های پراهمیت شناسایی و حریم آنها مشخص شود.

این محدوده‌ها ثابت و تغییرناپذیر نیستند و مرتب باید مورد بازنگری قرار گیرند، زیرا قسمت‌هایی که به هر علتی یک دوره در محدوده قرار نگرفته‌اند، شاید واجدظرفیت‌هایی باشند که در مرحله بازنگری شناخته شود. البته در چنین شرایطی باید تمهیداتی اندیشید که ضرر و زیان فعالان اقتصاد و صنعت جبران شود، اما معدنکاری یا هر عملیات صنعتی دیگری باید در آن محدوده‌ها متوقف شود تا آسیب بیشتری به میراث طبیعی و فرهنگی کشور ما وارد نیاید.

چشم‌انداز معدنی

editor@smtnews.ir

شمالی گرونیگن تامین می‌شد که میلیون‌ها خانه را گرم می‌کرد و به کشورهای اتحادیه اروپا هم گازرسانی داشت، اما در بدترین زمان ممکن، این منبع تولید به‌دلیل خطر زلزله، قطع‌شد. مطالعات نشان داده‌است سوزاندن زغال‌سنگ و هیزم ۹۰ درصد کمتر از گاز، موثر است و صدمات زیست‌محیطی بیشتری دارد و ریسک بزرگ‌تری را در مقایسه با سیستم‌های گرمایش مرکزی گازسوز برای سلامتی دربردارد. با این حال، در شرایطی که مردم با افزایش هزینه‌های انرژی دست و پنجه‌نرم می‌کنند، نگرانی‌های زیست‌محیطی و سلامتی کنار رفته‌است.

دلجارت‌ها برای زمستان هیزم و زغال‌سنگ ذخیره می‌کنند. به‌گزارش معدن‌نیوز، هلندی‌های صرفه‌جو که نیم‌قرن از گاز ارزان برای گرم کردن خانه‌شان استفاده می‌کردند، با نزدیک شدن فصل سرما، به روش‌های گرمایش سنتی روی آورده‌اند. بنابر این گزارش، فروش زغال‌سنگ، چوب و هیزم برای بخاری، در پی افزایش سرسام‌آور هزینه‌های گاز پس از جنگ اوکراین و تلاش مصرف‌کنندگان برای تهیه جایگزین‌های ارزان‌تر، افزایش پیدا کرده‌است. خطوط لوله‌گازی نورد استریم ۱ و نورد استریم ۲ شرکت گاز پروم هفته گذشته

هلندی‌ها به هیزم و زغال‌سنگ روی آورده‌اند

گزارش ۱۸ میلیاردی از آثار کمبود گاز معدنکاری

مازوت سوختی که طبیعت را می‌سوزاند

عکس: مامان

کشور ما ذخایر کافی برای تامین گاز جمعیت ۸۵ میلیون نفری، در اختیار دارد، پس اولویت اول باید توسعه پالایشگاه‌های گاز باشد

نیمه دوم سال برای صنایع با دغدغه کمبود گاز آغاز می‌شود و تنها جایگزینی که در حال حاضر پیش‌پای تولیدکنندگان قرار دارد، مازوت‌سوزی است.

مازوت نوعی نفت کوره است که کیفیت پایین و گرانبه‌تری (ویسکوزیته) بالایی دارد و در نیروگاه‌های حرارتی و موارد مشابه از آن استفاده می‌شود.

اگر مازوت و سایر نفت‌های کوره به خاک یا آب‌های سطحی وارد شود، بخشی از آن تبخیر و بخشی دیگر در آب و خاک حل می‌شود و تبعات زیست‌محیطی مخربی را به‌بار می‌آورد. علاوه بر این، استفاده از مازوت در نیروگاه‌های حرارتی نزدیکی شهرها یکی از علل اصلی آلودگی هوا است.

بنابراین ادعا می‌شود نیروگاه‌های نزدیک به مراکز جمعیتی و کلانشهرها از مازوت استفاده نمی‌کنند، اما کارخانجات و واحدهای صنعتی و معدنی دور از شهرها همچنان برای تامین نیاز انرژی دست به دامان مازوت می‌شوند.

در این گزارش، به دنبال پاسخ این پرسش است که مازوت‌سوزی چه تأثیری بر محیط‌زیست و منابع طبیعی دارد؟

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

چه صنایعی به مازوت‌سوزی روی می‌آورند؟

اگر صنایعی که مازوت‌سوزی می‌کنند، در مجاورت این مناطق باشند، احتمال زیادی وجود دارد که این سوخت حیات‌وحش را تحت‌تأثیر قرار دهد.

هنوز اطلاعات چندانی وجود ندارد که روشن کند آلاینده‌های جوی خطرناک چه تأثیری روی پوشش گیاهی و جانوری محدوده پیرامون خود دارد؟

شاید این موضوع در حد مطالعات دانشگاهی بررسی شده باشد، بنابراین اطلاعات مستند و قابل‌اتکایی که اثرات و خطرات را شناسایی کرده باشد، وجود ندارد تا از روی آن بتوان دریافت چه خطرات زیست‌محیطی ایجاد می‌کند و از سوی دیگر به‌دلیل نبود مستندات نمی‌توان نظر قطعی داد.

مستندسازی برعهده کیست؟

این قبیل موضوعات به عهده چند بخش گوناگون است؛ اول خود واحد صنعتی است که باید برای آگاهی از تأثیر آلاینده‌هایی که در منابع پذیرنده و اتمسفر منتشر می‌کند و بررسی اثرات آن تحقیقاتی انجام دهد و آثار سوء آن را شناسایی کند.

بنابراین لازم است واحدهای صنعتی پایش‌هایی را که برعهده دارند، تسری دهند تا بتوانند اثرات آلاینده‌های ایجادشده را روی گونه‌های گیاهی و جانوری مشخص کنند و براساس آن داده‌ها، برای جبران اثرات راهکارهایی پیش‌بینی شود.

۲ بخش دیگر هم در این مستندسازی مسئولیت مستقیم دارند. یکی سازمان حفاظت محیط‌زیست است که باید تأثیر فعالیت صنایع را، به‌ویژه در مناطقی که در مجاورت مناطق تحت‌مدیریت سازمان قرار دارند، بر جمعیت‌های حیات‌وحش یا گونه‌های گیاهی و جانوری مطالعه کند. در مرحله بعد، مراکز،

تورج فتحی - معاون دفتر آب و خاک سازمان حفاظت محیط‌زیست: مازوت‌سوزی آلاینده‌های جوی را افزایش می‌دهد. در زمستان که مصرف گاز در مناطق شهری به اوج می‌رسد، به‌طورمعمول تامین گاز صنایع دچار مشکل می‌شود، بنابراین واحدهای صنعتی که می‌توانند از این نوع سوخت استفاده کنند، باید در مجاورت شهرهای بزرگ یا مناطق مسکونی و جمعیتی نباشند. در این صورت، می‌توانند این سوخت را جایگزین کنند تا فشار ناشی از محدودیت‌های دسترسی به گاز شهری جبران شود.

از ایده‌آل تا واقعیت

به‌طبع من به‌عنوان کارشناس محیط‌زیست نمی‌توانم با مصرف سوختی که آلاینده‌های بالایی دارد، موافق باشم، اما واقعیت این است که ما باید بتوانیم بین نیازهای مناطق شهری و جمعیتی و نیاز صنایع به گاز تعادل ایجاد کنیم. یکی راهکارهای سریع کاهش آثار زیانبار استفاده از مازوت این است که با تصفیه آلاینده‌ها از این سوخت، محصولی ایجاد شود که آلاینده‌های آن مثل بقیه سوخت‌های فسیلی در حد معترف یا زیر استاندارد باشد. این بهترین و پایدارترین مسیری است که از نظر زیست‌محیطی توجیه‌پذیر خواهد بود.

وقتی در شرایطی محدودیت‌کننده قرار داریم، هر سال در فصل سرما با بحران تامین گاز مواجه می‌شویم و هنوز نتوانسته‌ایم گاز شهری را به‌شکل مناسبی برای رفع نیاز تمام صنایع و مناطق جمعیتی تامین کنیم، بنابراین ناچار به انتخاب بین بد و بدتر هستیم.

صنعت یا طبیعت

بین ۱۰ تا ۱۱ درصد از مناطق مختلف کشور به مناطق چهارگانه محیط‌زیست اختصاص یافته است.

پژوهشکده‌ها و دانشگاه‌ها و سایر بخش‌های مطالعاتی هستند که می‌توانند با انجام تحقیق و پژوهش اثرات سوء آلودگی هوا بر محیط‌زیست را بررسی و اعلام کنند.

تحقیقات و مطالعات عملی

اگر واحدهای آلاینده‌ای در مجاورت مناطق چهارگانه قرار گرفته باشند و احتمال ایجاد تأثیرات منفی دور از ذهن نباشد، واحدهای صنعتی باید با راهنمایی سازمان حفاظت محیط‌زیست تحقیقاتی در این زمینه انجام دهند. براساس قانون واحدهایی که آلاینده هستند

یا ریسک بالایی در این زمینه دارند، مسئول هستند بخش کوچکی از هزینه‌های فروش یا سود خود را به فعالیت‌های زیست‌محیطی اختصاص دهند و فعالیت مطالعاتی و تحقیقاتی، می‌تواند بخشی از این اقدامات به‌شمار رود، برای مثال اثرات ناشی از آلاینده‌های جوی را روی گونه‌های جانوری یا گیاهی محدوده پیرامون خود بررسی کنند تا مشخص شود آلاینده‌های جوی ناشی از فلرها یا دودکش‌های واحد صنعتی، چه آثار منفی روی گونه‌های گیاهی و جانوری منطقه دارد و این آثار از چه نوعی هستند و بعد شناسایی، به بررسی راهکارهای جبران این اثرات بپردازند. آنچه مسلم است،

در حال حاضر گزینه‌های جوی مازوت‌سوزی در کارخانه‌ها وجود ندارد و باید بین بد و بدتر یک گزینه را انتخاب کنیم.

تامین انرژی از منابع پاک

بهترین راهکار این است که تا جای ممکن برای تامین گاز موردنیاز تلاش کنیم. کشور ما ذخایر کافی برای تامین گاز جمعیت ۸۵ میلیونی کشور، در اختیار دارد، پس اولویت اول باید توسعه پالایشگاه‌های گاز باشد تا هم مصرف سوخت‌های فسیلی دیگری که آلاینده‌های

به انرژی‌های پاک رو بیاوریم

جایگزین کردن سوخت‌های پاک حرکت کنیم. این روش که هر سال به‌مخض رو به رو شدن با مشکل کمبود گاز به‌سرآغ مازوت‌سوزی برویم، دیگر مناسب دنیای امروز نیست. حتی اگر در حال حاضر امکان تامین انرژی پاک برای صنایع و کارخانجات وجود ندارد، می‌توان با استفاده از دستگاه‌های کوچک و پیل‌هایی در ابعاد خانگی، انرژی لازم برای مصارف شهری و روستایی تامین و انرژی باد و خورشید را جایگزین کنیم و سوخت مصارف خانگی را برای تامین انرژی صنایع به‌کار ببریم و به مازوت‌سوزی احتیاج پیدا نکنیم.

مدیریت روزآمد

این اقدام با مدیریت درست امکان‌پذیر است و می‌توان به‌شکلی عمل کرد که مصرف‌کنندگان خرد به مصرف سوخت‌های پاک سوق داده شوند، اما متأسفانه باوجود منابع سرشاری که برای تامین انرژی پاک در کشور داریم، باز هم اقدامات مؤثری برای استفاده از آنها انجام نداده‌ایم و سرعت حرکت ما برای استفاده از این انرژی‌ها بسیار پایین است. سازمان منابع طبیعی در راستای برنامه‌های خود، تلاش می‌کند هر کاری که در توان دارد، انجام دهد تا میزان مصرف سوخت‌های آلاینده کمتر شود، به‌عنوان مثال، اگر جایی متقاضی

دریافت عرصه و زمین برای راه‌اندازی نیروگاه‌های تولید برق خورشیدی باشد، بررسی تقاضای وی بلافاصله در اولویت قرار می‌گیرد و در مناطق بلاعارض جانی می‌شود، به این ترتیب، ما می‌توانیم در قالب قوانینی که داریم، عرصه‌ها را در اختیار متقاضیان قرار دهیم تا پیل‌های خورشیدی کار بگذارند و برق تولید کنند و آن را در اختیار شبکه برق سراسری قرار دهند.

برنامه‌های در دست اقدام

به‌تازگی چند شرکت صنعتی و معدنی بزرگ برای این کار پیشقدم شده‌اند. یک نمونه، شرکت معدنی چادرملو است که تقاضای ایجاد عرصه‌ای در حدود ۲۰۰ هکتاری در یزد داده است تا پیل‌های خورشیدی نصب و برق موردنیاز خود را تامین کنند. حتی معادن کوچک هم می‌توانند در این زمینه اقدام کنند و برای تولید برق روستاهای اطراف معدن یا حتی برق واحد خود، به ادارات منابع طبیعی استان‌ها مراجعه و عرصه و زمین مورد نیاز را در مناطقی که ممنوعیت قانونی ندارند، دریافت کنند و به‌سرعت نیروگاه خورشیدی خود را به‌بهره‌برداری برسانند.

سخن پایانی

مصایب مازوت‌سوزی در امان نیستند، با این تفاوت که اثرات مخرب آن بر گونه‌های گیاهی و جانوری نادیده گرفته شده و هیچ تحقیق مستقلی برای روشن شدن آسیب‌های آن انجام نشده است. البته براساس اظهارات کارشناسان، به‌نظر می‌آید با تجمع مبالغی که صرف اقدامات خرد محیط‌زیستی می‌کنند و انجام اقدامی هماهنگ در جایگزینی سوخت‌های پاک، نتایج بهتری حاصل خواهد شد.

بیشتری دارند و هم آلاینده‌های جوی به‌صورت قابل‌توجهی کاهش پیدا کند.

تجمیع بودجه زیست‌محیطی صنایع

احداث یک پالایشگاه گاز به اعتبارات زیادی نیاز دارد و باید مبالغی بیش از ۸ میلیون دلار هزینه انرژی و چند ده میلیارد تومان هزینه رالی تامین شود و این اصلاً قابل‌مقایسه با یک برنامه مطالعاتی و تحقیقاتی برای بررسی اثرات سوخت مازوت روی حیات‌وحش یک منطقه نیست، اما اگر قرار باشد، با تجمیع هزینه زیست‌محیطی صنایع پالایشگاه راه‌اندازی کرد، باید در قدم اول قوانینی برای آن وضع شود. قانون هوای پاک نمی‌تواند همه این مسائل را تمام و کمال حل کند.

شاید لازم باشد ۲ وزارتخانه مستندتر کار، یعنی وزارت صنعت و نفت در اقدامی مشترک و هماهنگ، یک لایحه در قالب یک یا ۲ ماده واحده ارائه دهند، به‌عنوان مثال، وزارت صمت بخشی از هزینه‌های تامین پالایشگاه‌های گاز را در مناطق ویژه صنعتی، شهرک‌ها یا سایر بخش‌های مصرف‌کننده سوخت‌های

فسیلی، تامین کند و وزارت نفت هم در قالب شرکت ملی گاز، بخشی دیگر از هزینه را برعهده گیرد. باید این اقدام مشترک به‌صورت قانون در بیاید و به تصویب و تایید هیات دولت برسد و اگر نیاز است تأیید مجلس

را هم اخذ کند تا با هماهنگی در مناطق بزرگ صنعتی آلاینده، پالایشگاه‌های گاز ایجاد شود و به این ترتیب از استفاده سوخت‌های فسیلی و افزایش آلاینده‌ها جلوگیری کنیم، اما همان‌طور که گفته شد، اقدامی در این ابعاد، نیازمند قانون‌گذاری است.

۲۰۰ هکتاری در یزد داده است تا پیل‌های خورشیدی نصب و برق موردنیاز خود را تامین کنند.

حتی معادن کوچک هم می‌توانند در این زمینه اقدام کنند و برای تولید برق روستاهای اطراف معدن یا حتی برق واحد خود، به ادارات منابع طبیعی استان‌ها مراجعه و عرصه و زمین مورد نیاز را در مناطقی که ممنوعیت قانونی ندارند، دریافت کنند و به‌سرعت نیروگاه خورشیدی خود را به‌بهره‌برداری برسانند.

جولان لوازم خانگی قاچاق در فضای مجازی

می‌فروشند که ورود آنها به کشور ۵ سال است ممنوع شده! سوال من این است که این سایت‌ها، محصولات خود را از کجا تامین می‌کنند؟ البته باید این نکته را در نظر گرفت که فروشگاه‌ها و مراکز عرضه فیزیکی لوازم خانگی نیز اصلا از اتهام فروش کالای قاچاق، مبرا نیستند و براساس مشاهدات، نقش قابل توجهی در این موضوع دارند؛ اما در این گزارش سعی داریم این موضوع را مورد بررسی قرار دهیم که آیا واقعا لوازم خانگی قاچاق در فروشگاه‌های آنلاین به راحتی به فروش می‌رسد؟

با وجود اینکه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز مدعی برخورد با عرضه‌کنندگان کالای قاچاق در فضای مجازی است، با یک جست‌وجوی ساده صدها صفحه و سایت فروش لوازم خانگی قاچاق در صفحه پیش رو ظاهر می‌شود؛ بر همین اساس چندی پیش اکبر یازوکی، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی در گفت‌وگو با رسانه‌ها مدعی شد بسیاری از سایت‌های فروش آنلاین، کالاهای قاچاق عرضه می‌کنند. یازوکی گفت: دولت بازار و صنعت لوازم خانگی را به امان خدا رها کرده است. سایت‌های فروش آنلاین، لوازم خانگی قاچاقی را

گشتی در سایت‌های معروف فروش آنلاین

گفتنی است در حال حاضر، شناسه کالا و استعلام آن در سامانه جامع تجارت، ابزار تفکیک کالای اصیل از کالای غیراصیل است؛ به عبارت دیگر در حال حاضر می‌توان ادعا کرد هر کالایی که دارای شناسه بوده و مشخصات آن با نتیجه استعلام در سامانه جامع تجارت تطابق داشته باشد، به‌صورت قانونی تولید یا وارد کشور شده است.

سایر لوازم خانگی نظیر ماشین لباسشویی، ماشین ظرفشویی، اجاق‌گاز، سرخ‌کن، جاروبرقی و... با برندهای «سامسونگ»، «الی‌سی»، «پوش» و سایر برندهای خارجی این فروشگاه‌ها نیز عموما دارای شناسه کالا هستند و ظاهرا در دسته کالاهای قاچاق قرار نمی‌گیرند.

با جست‌وجو در یکی از وبسایت‌های معروف فروش آنلاین، هیچ تلویزیونی با برندهای سامسونگ و ال‌جی یافت نمی‌شود، اما در دسته‌بندی یخچال و فریزر، برندهای کرایه برای فروش موجود است. البته باید گفت تمامی این کالاها دارای شناسه کالا بوده و می‌توان اصالت آنها را در «سامانه جامع تجارت» استعلام کرد.

۴۰ درصد بازار لوازم خانگی در اختیار قاچاقچیان

اما چرا با وجود گذشت نزدیک ۵ سال از ممنوعیت واردات لوازم خانگی و همچنین ترک ایران از سوی برندهای کرایه بعد از خروج آمریکا از برجام، لوازم خانگی خارجی (اعم از کرایه و غیر کرایه)، همچنان شناسه کالا دریافت می‌کنند و در مشهورترین فروشگاه‌های کشور (آنلاین و غیرآنلاین) به فروش می‌رسند؟

سهم کالای قاچاق از بازار لوازم خانگی کشور حدود ۱.۷ میلیارد دلار است؛ یعنی ۳۰ تا ۴۰ درصد بازار لوازم خانگی را کالای قاچاق تشکیل می‌دهد؛ این در حالی است که آمارهای قاچاق تخمین زده می‌شود و احتمال دارد اعداد فوق بیشتر هم باشد. به گفته محمد مهدی برادران، معاون صنایع عمومی وزیر صمت، ارزش کل بازار لوازم خانگی کشور ۶ میلیارد دلار است و براساس بررسی‌های صورت گرفته، میزان کالای قاچاق در این بازار ۱.۷ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود. جولان لوازم خانگی قاچاق در سایت‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی، نشان می‌دهد برخورد با عرضه‌کنندگان

چرا لوازم خانگی خارجی دارای شناسه کالا هستند؟

به احتمال زیاد لوازم خانگی خارجی غیر کرایه، از طریق همین رویه‌ها وارد کشور شده، شناسه دریافت کرده و در داخل کشور توزیع می‌شوند؛ فرض دوم این است که محصولات برای سال‌های گذشته و موجودی‌های قدیمی باشند که به‌صورت قانونی وارد داخل کشور تولید شده‌اند. البته باید به این نکته اشاره کرد که با وجود گذشت بیش از ۴ سال از ممنوعیت واردات و همچنین خروج رسمی برندهای کرایه از کشور، چنین موضوعی بعید به نظر می‌رسد. فرض سوم هم در این زمینه وجود دارد که البته بسیار عجیب و نگران‌کننده به نظر می‌رسد؛ از قرار معلوم قطعات لوازم خارجی برندهای کرایه توسط عده‌ای وارد کشور می‌شود و پس از مونتاژ این قطعات، کالای نهایی به اسم همین برندها، شناسه کالا می‌گیرد و در داخل کشور توزیع می‌شود؛ به این ترتیب صاحبان این برندها که همصدا با تحریم‌های ظالمانه آمریکا، بازار ایران را ترک کرده بودند، به‌صورت کاملاً مخفیانه اما به‌ظاهر قانونی در پی حفظ بازار خود در کشور هستند که در این صورت انتظار می‌رود وزارت صمت در این زمینه و ابهامات پیش آمده پاسخگو باشد!

به‌طور کلی، در زمینه علت موجود بودن کالاهای خارجی دارای شناسه کالا در این سایت‌ها، ۳ فرض وجود دارد؛ فرض اول این است که این کالاها با رویه‌های کوله‌بری و تله‌جی وارد کشور می‌شوند. از نظر قانونی، فروش این کالاها تنها در استان‌های مرزی بلامانع است و غالباً مجوزی مبنی بر خروج و عرضه آنها در خارج از استان صادر نمی‌شود اما متأسفانه هرازگاهی با اعطای مجوزهایی از سوی اداره صمت استان‌های مرزی ارسال و توزیع این محصولات در استان‌های مرکزی به‌صورت قانونی امکان پذیر می‌شود. اخذ شناسه کالا برای لوازم خانگی که با این رویه‌ها وارد کشور می‌شود، میسر و ممکن است این کالاها (چه با مجوز و چه بدون مجوز قانونی) به استان‌های مرکزی برسد. در این حالت شناسایی این کالاها به‌عنوان کالای قاچاق دشوار است. البته باید به این موضوع اشاره شود که از آذر سال گذشته واردات هرگونه لوازم خانگی کرایه از طریق تله‌جی و کوله‌بری نیز ممنوع شده و قاعدتاً از این تاریخ به بعد، نباید به این کالاها شناسه اختصاص داده شود اما ممکن است برخی از کالاهای موجود با شناسه پیش از این تاریخ، وارد کشور شده باشند؛ همچنین

سخن پایانی

به فروش می‌رسد که به‌صورت قانونی تأسیس شده و مجوز فعالیت به‌عنوان یک فروشگاه اینترنتی را دارد و نماد اعتماد الکترونیک هم دریافت کرده است؛ بنابراین می‌توان گفت یکی از معضلات اساسی در زمینه بازار لوازم خانگی ایران، فعالیت قاچاقچیان در بستر فروشگاه‌های آنلاین است.

در زمینه سایت‌های «خرید و فروش بدون واسطه آنلاین» نیز بررسی‌ها نشان می‌دهد محصولات قاچاق به راحتی در این سایت‌ها قابل شناسایی نیست، اما ناگفته نماند که این سایت‌ها پیش از این، از قرار دادن آگهی‌های مشکوک به کالاهای ممنوع، منع شده‌اند.

فارغ از مطالب گفته‌شده، در حال حاضر با یک جست‌وجوی ساده در گوگل، سایت‌های زیادی با اسم برخی از شهرهای مرزی کشور یافت می‌شود که لوازم خانگی ممنوع و قاچاق به راحتی در آنها به فروش می‌رسد. در کمال تعجب حتی تعدادی از این سایت‌ها دارای نماد اعتماد الکترونیک یا «اینماد» هستند. خبرنگار مهر برای روشن شدن موضوع در قالب یک خبر بیدار تلویزیون به یکی از این سایت‌ها پیام می‌دهد و بعد از اعلام مشخصات و جزئیات تلویزیون توسط پشتیبانی سایت، فروشنده در پاسخ به این سوال که «آیا این محصول شناسه کالا دارد؟»، می‌گوید: «خیر؛ این مدل از تلویزیون قاچاق و فاقد شناسه کالا است.» متأسفانه برخی از لوازم خانگی قاچاق در سایت‌هایی

خدمتی نوین در عرصه دندانپزشکی ویژه سازمان‌های دولتی و خصوصی

تا ۹۰٪ پوشش دندانپزشکی
در ۴۵۰ مرکز طرف قرارداد
در سراسر کشور

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (خط ۳۰)

www.bonyansalamat.com

نماینده انحصاری ساجد سوئیس
در کشور جمهوری اسلامی ایران

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از جشنواره ملی صنعت سلامت ممور

دارای تندیس کارآفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

ضرورت همکاری نهادهای نظارتی برای کاهش معاملات قاچاق

فریدون نصیری
فعال صنعت لوازم خانگی

حدود ۵ سال از ممنوعیت واردات لوازم خانگی با هدف بهبود صنایع فعال در این حوزه می‌گذرد، اما همچنان شاهد خرید و فروش اجناس خارجی و برندهای مختلف در بازار هستیم. بخش زیادی از این کالاها قاچاق بوده و از طریق روش‌هایی مانند کولبری، از مرزها وارد کشور می‌شوند. تا سال‌های گذشته، کالاهای قاچاق لوازم خانگی به راحتی در بازار فروخته می‌شدند؛ از لوازم خانگی به اصطلاح ریز و کوچک مانند آمیوه‌گیری گرفته تا لوازم بزرگ مانند یخچال. اجرای طرح شناسه کالا و کد رهگیری به منظور ساماندهی خرید و فروش لوازم خانگی در بازار، تا حد زیادی موفق بوده و توانسته جلوی بخش زیادی از معاملات قاچاق را بگیرد، اما همچنان لوازم خانگی قاچاق بنا به دلایل مختلفی، خواهان داشته و سهمی از بازار را به خود اختصاص داده‌اند. کالاهای قاچاق فاقد کد شناسه هستند و گارانتی ندارند، همچنین به دلیل وارد شدن از مبادی غیررسمی، نرخ نهایی و تمام‌شده آنها کمتر از سایر کالاها است، از این‌رو برخی افراد ترجیح می‌دهند این کالاها را خریداری کنند، به‌ویژه در سال‌های اخیر با افزایش فشارهای مالی و کوچک شدن سبد معیشت مردم، نمی‌توان به مردم بابت ترجیح دادن کالای ارزان‌تر، اعتراض کرد. وجود تقاضا و دشوار بودن روند کنترل ورود کالای قاچاق، سبب شده تا همچنان لوازم خانگی قاچاق، سهمی در بازار داشته و خرید و فروش آنها انجام شود. در این میان، افرادی که اصالت کالا برای آنها مهم است و خواهان دریافت گارانتی برای لوازم خانگی خود هستند، ترجیح می‌دهند تا کالاها را به‌صورت قانونی و از طریق فروشگاه‌های رسمی خریداری کنند. طی چند مدت اخیر نیز، رغبت مردم به خرید کالای تولید داخلی و اصیل افزایش یافته، اما نمی‌توان این موضوع را به‌منزله کاهش چشمگیر خرید و فروش قاچاق تلقی کرد. در پست‌های حقیقی و مجازی، مبادله لوازم خانگی قاچاق ادامه دارد و کنترل کردن آن بسیار دشوار است. برخی افراد معتقدند یکی از راهکارهای بهبود شرایط، برقراری قانون الزام اخذ مجوز از اتحادیه لوازم خانگی برای فروش این کالاها در فضای مجازی است. به نظر من، این راهکار، راهگشا نبوده و نمی‌توان به‌راحتی این دست از قوانین را وضع کرد، چرا که در حال حاضر، بسیاری از افراد کالاها را در دسته تک‌فروشی در فضای مجازی آگهی کرده و ساماندهی این فعالیت‌ها بسیار دشوار است، حتی برخی افراد در فضای مجازی ثبت سفارش گرفته و کالاهای سفراسی وارد می‌کنند، در نتیجه نه تنها این اقدامات قابل کنترل نیست، بلکه نمی‌توان با وضع قوانین این‌چنینی جلوی عرضه و تقاضای لوازم خانگی قاچاق را گرفت. ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، اصلی‌ترین وظیفه را در رابطه با ساماندهی و مدیریت عرضه کالای قاچاق در بازار برعهده دارد، همچنین نیروی انتظامی و سایر نهادهای نظارتی باید با همکاری یکدیگر، در ابتدا جلوی ورود کالای قاچاق به کشور را سد کنند، تا زمانی که این کالاها از مبادی‌های غیررسمی و مرزها وارد می‌شوند، ممانعت از خرید و فروش آنها در سطح بازار، چه حضوری و چه مجازی غیرممکن است، بنابراین ساماندهی و کاهش سهم کالای قاچاق در بازار لوازم خانگی، نیازمند همکاری نهادهای و دستگاه‌های مختلف نظارتی است.

همان‌طور که در ابتدا گفته شد، ارزان‌تر بودن لوازم خانگی قاچاق نسبت به سایر تولیدات داخلی، باعث ایجاد تقاضا در بازار شده است.

از ابتدای امسال تاکنون، باوجود تورم در بازارهای مختلف اقتصادی، نرخ لوازم خانگی تولید داخلی افزایش نیافت. به‌عبارتی، در حال حاضر شرایط به‌هیچ‌وجه آماده و مهیا برای افزایش قیمت‌ها نیست.

حفظ بازار در شرایطی که فشارهای اقتصادی معیشت مردم را دچار چالش کرده، امری دشوار است و نیاز به بررسی‌های گسترده دارد، به‌ویژه هم‌اکنون بازار لوازم خانگی را رکود درگیر است و هر نوع تغییر و تنش در این عرصه می‌تواند منجر به تشدید رکود شود.

تشکیل کمیته مشترک تجاری ایران و تایلند

رئیس سازمان توسعه تجارت در جریان دیدار با سفیر تایلند در ایران برای برگزاری جلسه کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و تایلند اعلام آمادگی کرد. به‌گزارش سازمان توسعه تجارت ایران، وراووت پونگ پرایاپانت، سفیر تایلند در ایران در رأس هیاتی در نشست با علیرضا پیمان‌پاک و مدیران این سازمان، به بحث و تبادل نظر درباره توسعه همکاری‌های تجاری و اقتصادی میان ۲ کشور پرداخت. پیمان‌پاک در این دیدار تاکید کرد: برنامه‌ریزی برای اعزام هیات‌های تجاری و تشکیل کارگروه برای پیگیری موضوعات مرتبط با توسعه تجارت میان

تجارت

۲ کشور، باید در دستور کار طرفین قرار بگیرد. وی همچنین با اشاره به حضور پرقدتر شرکت‌های ایرانی در نمایشگاه‌های جنوب‌شرق آسیا، افزود: زمان برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی، کارگروه‌های تخصصی میان شرکت‌ها و تجار حاضر در نمایشگاه‌ها انجام گرفته و به تعامل و ارتباط بیشتر هیات‌ها و شرکت‌های اقتصادی ۲ کشور کمک خواهد کرد. وی درباره مسائل بانکی و لجستیکی مرتبط با تجارت میان ۲ کشور هم اظهار کرد: بهره‌مندی از مدل‌هایی که تحت‌تأثیر تحریم‌ها نبوده و می‌توان با تکیه بر آنها به توسعه تجارت و تعامل بهتر با سایر

گلابه فعالان لوازم خانگی از مبادله کالای قاچاق در سایت‌های اینترنتی

نابسامانی در بازار همچنان ادامه دارد

عکس: مامان

معضل خرید و فروش کالای قاچاق به‌ویژه در بازار لوازم خانگی، تبدیل به یکی از چالش‌های مهم اقتصادی شده است. اجرای طرح کد شناسه کالا و رهگیری، تا حد زیادی توانست جلوی خرید و فروش علنی کالاهای وارداتی از مبادی‌های غیرقانونی را بگیرد. حال فروش لوازم خانگی قاچاق در فضای مجازی به‌ویژه در سایت‌های رسمی و معتبر خرید و فروش کالاها، تبدیل به یکی دیگر از زخم‌های تولیدکنندگان و فعالان لوازم خانگی شده است. امروزه بسترهای فروش آنلاین، تبدیل به درگاهی امن برای خرید و فروش کالاهای غیرمجاز شده و افراد می‌توانند بدون هیچ ممنوعیتی، برای انواع کالاها سفارش دریافت کنند. انواع و اقسام لوازم خانگی برندهای مختلف، در فضای مجازی با قیمت‌های معقول و غیرمعقول به‌فروش رسیده و طالبان مختص به خود را دارد. فروشندگان لوازم خانگی معتقدند نبود نظارت‌های جدی بر خرید و فروش در این بسترها، باعث جان‌گیری دوباره بازار کالای قاچاق شده و باید فکری اساسی برای این معضل شود. **مامان** در این گزارش ضمن بررسی پیامدها و اثرات اجرای گسترده طرح شناسه کالا برای ساماندهی بازار لوازم خانگی، در گفت‌وگو با کارشناسان و فعالان این صنعت، راهکارهای جلوگیری از خرید و فروش کالای قاچاق در فضای مجازی را مورد بررسی قرار داده است.

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

عرضه گسترده لوازم قاچاق در فضای مجازی

اینکه طی سال‌های گذشته شناسه کالا و کد رهگیری روی کالاها نصب شده که امکان برخورد با قاچاق را راحت‌تر از قبل کرده است، گفت: طی ۳ سال گذشته، همه واحدهای تولیدی لوازم خانگی کد رهگیری دریافت کرده‌اند و کالاهای خود را با کد رهگیری تولید می‌کنند. اما از طرفی کاهش قاچاق تغییر محسوس و تأثیرگذاری نداشته است. در حال حاضر

برای کاهش معاملات کالاهای قاچاق در سطح بازار، افراد مختلف نظرات متفاوتی را ارائه می‌دهند. محمدرضا شهیدی، دبیر انجمن لوازم صوتی و تصویری درباره میزان کشفیات لوازم صوتی و تصویری قاچاق اظهار کرد: برآوردهای ما این است که سالانه ۷۰۰ هزار دستگاه لوازم خانگی به داخل کشور قاچاق می‌شود. به‌گزارش تسنیم، وی با بیان

برای کاهش معاملات کالاهای قاچاق در سطح بازار، افراد مختلف نظرات متفاوتی را ارائه می‌دهند. محمدرضا شهیدی، دبیر انجمن لوازم صوتی و تصویری درباره میزان کشفیات لوازم صوتی و تصویری قاچاق اظهار کرد: برآوردهای ما این است که سالانه ۷۰۰ هزار دستگاه لوازم خانگی به داخل کشور قاچاق می‌شود. به‌گزارش تسنیم، وی با بیان

لزوم آگاهی‌رسانی به مردم

در وضعیت قانونی انجام نشده است، بنابراین براساس قانون، فروشندگان نیز باید از خریدوفروش این نوع کالاها خودداری کنند.

چارچوب‌های محکم قانونی

باوجود ممنوعیت واردات لوازم خانگی به ایران، در برخی مغازه‌ها و فروشگاه‌ها، لوازم خانگی خارجی به تعداد زیادی دیده می‌شود. این کالاها کد شناسه کالا دارند و در نگاه نخست با شرایط فعلی در تناقض به‌نظر می‌رسد. بازوکی در رابطه با این مسئله توضیح داد: اگر کالایی کد شناسه کالا دارد، به‌معنای آن است که به‌طور رسمی وارد شده است. به‌راحتی نمی‌توان برای هر کالایی کد شناسه دریافت کرده، به‌همین دلیل اگر لوازم، کد شناسه کالا یا رهگیری دارند، ورود یا تولید آنها قانونی بوده است. لوازم خانگی خارجی که در فروشگاه‌ها با شناسه کالا فروخته می‌شوند، به‌احتمال زیاد کالاهایی هستند که از قبل وارد شده و در انبارها مانده‌اند. بازرسان وزارت صنعت، معدن و تجارت، اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی و دیگر سازمان‌ها و نهادهای مرتبط به‌صورت ادواری از فروشگاه‌ها بازرسی می‌کنند. اگر کالاها، کد شناسه کالا یا رهگیری نداشته باشند، با فروشنده متخلف برخورد خواهد شد. رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی در ادامه افزود: نه تنها در بحث کنترل خرید و فروش کالای قاچاق، بلکه کد شناسه کالا هویت لوازم خانگی تولید داخل را تعیین می‌کند. اگر تولیدکننده برای کالای خود از سامانه جامع تجارت کد شناسه و رهگیری دریافت نکند،

تولیدات آن کارخانه به‌دست فروشگاه‌های رسمی نخواهد رسید و به‌منزله تولید تقلبی شناخته می‌شود.

نبود نظارت بر معاملات فضای مجازی

بازوکی در ادامه به مشکلات خرید و فروش لوازم خانگی در فضای مجازی اشاره کرد. وی عرضه لوازم خانگی قاچاق در فضای مجازی را یکی از معضلات مهم بازار این کالاها عنوان کرد و توضیح داد: در حال حاضر بازار لوازم خانگی قاچاق در فضای مجازی حتی در سایت‌های معتبری که مجوزهای لازم را دارند، داغ است. متأسفانه نظارتی بر این دست از فعالیت افراد وجود نداشته و سودجویان به‌راحتی لوازم خانگی قاچاق را بدون دارا بودن شناسه کالا، کد رهگیری و گارانتی به مردم می‌فروشند. از آنجایی که نرخ این کالاها از لوازم خانگی اصلی و رسمی پایین‌تر است، بخشی از مردم تمایل به خریداری کردن آنها دارند. رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی تصریح کرد: فعالیت فروشندگان کالاها در فضای مجازی حتی در سایت‌های معتبر و رسمی برای خرید و فروش کالاها در ایران که مجوزهای مختلف دارند، به‌طور صحیح و جامع کنترل نمی‌شود. زمانی که افراد بخواهند در فضای حقیقی و فروشگاه‌های غیرآنلاین، لوازم خانگی بخرند، باید از اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی مجوزهای لازم را کسب کنند و اتحادیه به‌طور دقیق بر روند کاری آنها نظارت دارد، بنابراین اگر تخلفی در فروشگاه‌های حضوری انجام گیرد، شکایات به‌طور رسمی پیگیری و با متخلفان برخورد می‌شود، اما در

فروش مجازی چنین روندی وجود ندارد و فرصت مناسبی برای سودجویان فراهم است.

نقش اتحادیه‌ها در ساماندهی بازار

بازوکی راهکار جلوگیری از فروش کالای قاچاق در فضای مجازی را الزام اخذ مجوز از سوی اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی معرفی کرد و در این‌باره توضیح داد: یکی از روش‌های مناسبی که توسط آن می‌توان به خرید و فروش لوازم خانگی در فضای مجازی سامان داد، الزام به اخذ مجوز است، به این صورت که اتحادیه کسب‌وکارهای اینترنتی اعلام کند برای فروش لوازم خانگی در فضای مجازی، افراد باید از اتحادیه‌های رسمی به‌ویژه اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی مجوز دریافت کنند. در این صورت، اتحادیه می‌تواند نظارتی کامل بر فروشندگان در فضای مجازی داشته و در صورت ارائه هرگونه کالای قاچاق، با آنها برخورد کند. اتحادیه‌ها همواره نقش‌های مهمی در نظارت و ساماندهی فعالیت‌ها در بازار دارند و از ظرفیت این نهادها می‌توان برای بهبود شرایط استفاده کرد. وی تاکید کرد: نباید تنها نظارت و فشارهای بازرسی بر فروشگاه‌های غیرآنلاین و فیزیکی باشد، همان‌طور که فروشندگان حضوری در حال حاضر موظف به رعایت کردن تمامی قوانین هستند، فضای مجازی نیز باید کنترل شده و فروشندگان در بسترهای آنلاین نیز مقررات را رعایت کنند.

از اصالت و قاچاق نبودن آن کالا اطمینان حاصل کنند. تنها در صورت ارائه آموزش‌های لازم به مردم، امیدوار هستیم تا سهم لوازم خانگی قاچاق در کشور و تخلفات در این زمینه کاهش یابد، همچنین در ادامه نیز تمایل خود مردم به خرید و استفاده از کالای قاچاق کاهش یافته و در نهایت سهم قاچاق در بازار چه حضوری و چه آنلاین کم‌رنگ خواهد شد.

سخت پايانی

بنا بر نظر کارشناسان و فعالان اقتصادی، وظیفه وزارت صنعت، معدن و تجارت کمک به تفکیک کالای بااصالت از کالای قاچاق و تقلبی است. بحث شناسه کالا، کد رهگیری و سامانه‌ای که برای گارانتی و ضمانت آماده شده، در راستای انجام وظیفه ساماندهی به بازار لوازم خانگی بوده و تا حد زیادی این روش عملکرد مناسبی تا به امروز داشته است. حال معضل خرید و فروش کالای قاچاق در بسترهای مجازی و سایت‌های معتبری که حتی نماد اعتماد الکترونیکی دارند، به تمامی مشکلات اضافه شده و باید راهی مناسب برای این موضوع در نظر گرفت.

تمییز کالای قاچاق از قانونی

به‌راحتی می‌توانند تفاوت میان کالای اصل و قاچاق را تشخیص دهند، بنابراین شناسه کالا و کد رهگیری، نقشی مهم و اساسی را در کنترل و کاهش خرید و فروش کالای قاچاق در بازار لوازم خانگی دارند.

در حال حاضر نزدیک به ۱۰۰ درصد از تولیدات صنعت لوازم خانگی، شناسه کالا دارند و بخش زیادی نیز کد رهگیری دریافت کرده‌اند، اما همچنان شاهد خرید و فروش لوازم خانگی قاچاق در بسترهای مختلف هستیم که این موضوع طرح‌های گوناگونی دارد.

آگاهی مردم از اهمیت کد شناسه کالا

هاشمی در ادامه صحبت‌های خود به اهمیت اجرای صحیح و کامل کد شناسه کالا تاکید کرد و گفت: ساماندهی بازار لوازم خانگی و کاهش سهم قاچاق از بازار این کالاها، تنها با قانون‌گذاری و اجرای طرح‌های متعدد رخ نخواهد داد، هر چند یکی از دلایل وجود تقاضا برای لوازم خانگی قاچاق، پایین‌تر بودن نرخ آن نسبت به کالاهای مشابه اصیل و قانونی است، اما به‌طور کلی فرهنگ‌سازی استفاده از کد شناسه

عباس هاشمی، دبیر کل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران در گفت‌وگو با **مامان** به نقش کد شناسه کالا در کاهش خرید و فروش لوازم قاچاق تاکید کرد و در این‌باره گفت: طرح کد شناسه کالا با هدف نظام‌بخشی و ساماندهی به بازار لوازم خانگی تدوین شد. پس از گذشت ۵ سال از ممنوعیت واردات لوازم خانگی خارجی، همچنان شاهد وجود لوازم خانگی قاچاق در بازار هستیم، اما میزان خرید و فروش این نوع کالاها بسیار کاهش یافته و این اتفاق را می‌توان از ثمرات وجود طرح شناسه کالا و کد رهگیری دانست، همچنین کد شناسه کالا، کالای اصیل را از تولیدات تقلبی متمایز می‌کند، از این‌رو تمامی تولیدکنندگان لوازم خانگی باید برای تولیدات خود کد شناسه کالا دریافت تا بتوانند این کالاها را وارد بازار کنند. وی در ادامه تصریح کرد: همان‌طور که در ابتدا گفته شد، با کد شناسه کالا، اصالت و کیفیت کالای موجود در بازار، چه تولید داخلی و چه وارداتی، مشخص می‌شود. در این شرایط، کالاهای که وارداتی باشند و کد شناسه نداشته باشند، قاچاق هستند و مردم

مجلس از توسعه صادرات حمایت می‌کند

عضو کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی گفت: نمایندگان ملت به‌طور قطع حامی صادرات هستند و از هر پیشنهادی که دولت در قالب لایحه برای برداشتن محدودیت‌ها، تعریف مشق‌ها و تسهیل صادرات داشته باشد، حمایت خواهد کرد. رضا تقی‌پورانوری افزود: برای توسعه صادرات کشور، نمایندگان مجلس نیز طرح‌ها و پیشنهادهای داشته و دارند. این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس در گفت‌وگو با ایرنا درباره موضوع خودکفایی در تامین ماشین‌آلات و تجهیزات، خاطرنشان

دست‌های پشت پرده که بیماران را خفه می‌کند

بازار سرم در دست دلالان

با فروکش کردن موج‌های وحشتناک شیوع کرونا، امید بر آن بود که خبر تلخ کمبود دارو، دیگر به گوش نرسد؛ خبری که ممکن است در بسیاری از موارد باعث از بین رفتن جان انسانی شود. اما چه بخواهیم، چه نخواهیم این کمبودها در کشور وجود دارد. چند روز پیش، بهرام عین‌اللهی، وزیر بهداشت در مصاحبه‌ای اعلام کرد که در روزهای اخیر مشکلات کمبود دارو به‌ویژه سرم مطرح‌شده که بلافاصله تمهیدات ویژه‌ای برای رفع این مشکل اندیشیده شده است و نه تنها هیچ‌گونه کمبودی در بحث سرم و دارو نداریم، بلکه اضافه‌تر از میزان پیش‌بینی‌شده ذخیره داریم تا در صورت نیاز، بلافاصله آنها را در اختیار ایستگاه‌های سلامت متقاضی قرار دهیم. این در حالی است که شواهد حاکی از کمبود سرم در داروخانه‌ها و واحدهای اورژانس در کشور است؛ کمبودی که منشأ آن مشخص نیست و مسئولان به‌جای راهکار و حل مشکل، از قانون بی‌خبری و خوش‌خبری استفاده می‌کنند. **سنت** در این گزارش به بررسی وضعیت تامین سرم در کشور پرداخت.

عکس: آیدا قریندی

خبر کمبود سرم در شرایطی مطرح شده که واحدهای سرم‌سازی در کشور با حداکثر ظرفیت در حال فعالیت هستند

دست‌های پشت پرده

موجب افزایش میزان مصرف سرم در کشور شده است.

برخی از خبرها حاکی از این است که در بسیاری از واحدهای اورژانس در کشور، سرم نیست که خرید آن را به عهده خود فرد می‌گذارند و برخی

در روزهای اخیر افزایش دما و گرمای بی‌سابقه در برخی مناطق کشور موجب افزایش تعداد افراد گرم‌زده و افزایش مراجعات به بیمارستان‌ها و مراکز درمانی شد. در این میان، دریافت سرم به‌عنوان داروی سریع بسیاری از بیماران و نیاز به سرم تریای

دارو، ابزاری برای درمان یا سوءاستفاده؟

داشته باشد، به‌دنبال آن سهمیه ویژه‌ای دریافت می‌کند. به همین دلیل در انبار برخی از داروخانه‌ها شاهد تراکم سرم خواهیم بود و در برخی دیگر، حتی یک سرم نیز وجود ندارد.

عضو رسمی شورای عالی داروخانه‌های ایران با اشاره به ادامه روند کمبود سرم در کشور، بیان کرد: همیشه شاهد این موضوع هستیم که از کمبود هر دارویی سوءاستفاده می‌شود. کمبود سرم به ابزاری برای شرکت‌های تولیدکننده یا توزیع‌کننده تبدیل شده و بازاربایان شرکت‌های توزیع‌کننده از کمبود آن سوءاستفاده می‌کنند.

داروخانه‌های منتخب بر چه اساسی انتخاب می‌شوند؟

سالم با انتقاد نسبت به دو دسته شدن داروخانه‌ها به انواع منتخب و غیرمنتخب، افزود: گزینش داروخانه‌ها و تقسیم آنها به دو دسته منتخب و غیرمنتخب اشتباه است. براساس چه ضوابط و روابطی این داروخانه‌ها منتخب نام می‌گیرند و سهمیه ویژه به آنها داده می‌شود؟ این در حالی است که در دستورالعمل گزینش داروخانه‌های منتخب آمده است: به استناد قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوراکی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ و اصلاحیه‌ها و الحاقیه‌های بعدی آن و همچنین بند ۷-۱ سیاست کلی نظام سلامت (ابلاغی از سوی رهبر معظم انقلاب ۱۳۹۳) که اعلام می‌دارد: «تولیت نظام سلامت شامل سیاست‌گذاری‌های اجرایی، برنامه‌ریزی‌های راهبردی، ارزشیابی و نظارت بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است. از آنجا که برخی داروها مورد استفاده، بنابر دلایلی مانند وجود محدودیت در تامین به علت تحریم‌های ظالمانه، ارزیابی بالا و لزوم کنترل‌های ویژه، نیازمند توزیع در داروخانه‌های واجد شرایط بوده تا دسترسی آحاد

علیرضا سالم، عضو رسمی شورای عالی داروخانه‌های ایران درباره کمبود سرم در داروخانه‌های کشور به **سنت** گفت: خبر کمبود سرم در داروخانه‌ها، صحت دارد و توزیع آن به‌ویژه سرم شست‌وشو نیم‌لیتری در داروخانه‌ها، مطلوب نیست و توزیع سرم‌های دیگر نیز به صورت قطره‌چکانی انجام می‌شود.

استفاده ابزاری شرکت‌های توزیع‌کننده دارو

وی با انتقاد از نحوه فروش داروها توسط بازاربایان شرکت‌های توزیع دارو، اظهار کرد: برخی از شرکت‌های توزیع‌کننده سرم، فروش سرم به داروخانه‌ها را به صورت سبید فروشی انجام می‌دهند؛ یعنی توزیع‌کننده خریدار سرم را ملزم به خرید دیگر داروهای شرکت می‌کند. همچنین در بیشتر موارد سرم به صورت نقدی به فروش می‌رسد. این موضوع برخلاف مصوبه‌هایی است که در گذشته در اداره کل امور دارویی کشور به تصویب رسیده است. براساس این مصوبه‌ها، شرکت‌های دارویی اجازه فروش هیچ فرآورده دارویی را به صورت نقدی ندارند. این در حالی است که طبق آمار به‌دست‌آمده از زمانی که نرخ دلار افزایش یافت، بسیاری از داروهای نیز گران شد و بخشی از کارخانه‌ها و شرکت‌های دارویی به عرضه قطره‌چکانی دارو به امید کسب سود بیشتر و افزایش قیمت‌ها در آینده روی آوردند. این وضعیت به معنی افزایش نرخ چندباره و کمیاب شدن تعدادی از داروها و نارضایتی بیماران بوده است. از سوی دیگر، بسیاری از کارخانه‌ها و شرکت‌های دارویی که پیش‌تر داروها را با مهلت بازپرداخت چندماهه (حتی تا یک‌سال) عرضه می‌کردند، از حدود ۳ ماه پیش به تقدفروشی روی آورده‌اند یا در حالت خوشبینانه مهلت یک یا ۲ ماهه برای پرداخت نرخ داروها تعیین می‌کنند. در حال حاضر، اگر یک داروخانه خرید خوبی از شرکت توزیع‌کننده

داده شود. وی گفت: مطابق قانون، واردات ماشین‌آلاتی که مشابه داخلی دارند، ممنوع است و دولت نیز به خوبی این موضوع را رعایت می‌کند. به‌گفته این نماینده مجلس، سیاست‌های کلی تعرفه‌ای از سوی مجلس تعریف می‌شود، اما جدول تعرفه‌ها در اختیار دولت است که در مباحث بودجه‌ای وارد می‌کند. تقی‌پور ادامه داد: یکی از مشکلات، عدم‌اطلاع کامل صنعتگران داخلی از توانمندی‌های یکدیگر است، اما نمایشگاه‌ها فرصتی هستند تا تبادل اطلاعات و آشنایی بین شرکت‌ها انجام شود.

با کمبود سرم چه کنیم؟

این نخستین‌بار نیست که سرم در کشور با کمبود مواجه می‌شود.

سال گذشته نیز در زمان پیک کرونا با کمبود سرم مواجه شدیم. صدای کمبود سرم در حالی به گوش می‌رسد که کارخانه‌ها تولید خود را افزایش داده‌اند و در حال حاضر دو واحد تولید سرم در کشور فعالیت دارند.

از سوی دیگر، اولویت تولید داخل است. اگر کشور در شرایط عادی باشد، بر خلاف زمانی که سویه‌های کرونا مصرف را بالا می‌برد، نیازی به واردات نیست.

سرم کالای وارداتی منظمی به‌شمار نمی‌آید، بلکه برای کمک به تنظیم بازار زمانی که تولید داخل و مصرف آن تناسبی با یکدیگر نداشته باشد، سازمان غذا و دارو مجوز واردات کالا برای حل مقطعی نیاز بازار را صادر می‌کند و واردات آن انجام می‌شود، زیرا با افزایش مصرف ناگهانی امکان افزایش تولید وجود ندارد.

در کالاهای سلامت‌محور، قانون‌گذار همه موارد نظرات را در مبادی ورودی بر عهده سازمان ذی‌ربط یعنی سازمان غذا و دارو قرار داده است.

به بیانی دیگر از مرحله ثبت سفارش یعنی قبل از ورود به کشور، انتخاب شرکت‌های واردکننده و... تاییدیه‌هایی است که باید از سوی سازمان غذا و دارو صادر شود تا کالاهای سلامت‌محور امکان ترخیص داشته باشند.

حتی تایید مجوزهایی برای اخذ ارز ترجیحی برای کالاهای سلامت‌محور نیز بر عهده سازمان غذا و دارو است و تا زمانی که سازمان غذا و دارو تایید ندهد، بانک مرکزی امکان ارزدهی ندارد. در موارد یادشده از انتخاب شرکت و کارخانه گرفته تا تایید محصول و واردکننده، سازمان غذا و دارو، متولی است.

این روند در حالی طی می‌شود که براساس اخبار منتشر شده در روزهای اخیر شاهد کمبود و توزیع نامنظم سرم در داروخانه‌ها هستیم.

همچنین دولت برای مدیریت تقاضا، توزیع داروخانه‌ای سرم را محدود کرده و این سیاست، خود دلایلی برای شکل‌گیری تنش در بازار بوده است. به هر حال، بیماران برای تامین دارو به داروخانه‌های مختلف مراجعه می‌کنند و وقتی موفق به تامین کالای موردنیاز نشوند، احساس کمبود کرده و این مسئله یک جو روانی ایجاد می‌کند.

در مقابل به‌گفته بسیاری از کارشناسان راهکارهای زیادی برای حل این مشکل وجود دارد. برخی معتقدند اگر قرار است این مسئله به‌صورت ریشه‌ای حل شود، راهکار این است که یک یا دو کارخانه سرم‌سازی دیگر در کشور راه‌اندازی شود. با این همه، آنچه مسلم است کشور ما نباید برای تامین سرم پس از ۴۰ سال که به خودکفایی در تولید این کالا دست یافته، دچار کمبود شود.

راهکار بعدی تکیه بر اطلاعات سامانه‌های وزارت بهداشت و درمان برای رصد موجودی، تولید و مصرف کالاست. میزان مصرف و تولید دارو از جمله سرم مشخص است؛ بنابراین با اتکا به هوش مصنوعی سامانه‌های یادشده یا بررسی نمونه گزارشات قبلی، می‌توان در شرایط نرمال میزان سرانه مصرف را مشخص کرد. در ادامه به‌واسطه آن می‌توان برای مصرف و تولید داخل برنامه‌ریزی دقیقی داشت.

راهکار سوم می‌تواند توجه به ذخایر استراتژیک باشد، مانند وزارت جهاد کشاورزی که درباره برخی از محصولات ذخیره استراتژیک دارد. وزارت بهداشت نیز می‌تواند برای کالاهایی که ماندگاری مطلوب (به‌عنوان مثال، حدود ۴ ماه) دارند، ذخیره‌سازی انجام دهد. در نتیجه هنگام کاهش تولید یا افزایش مصرف، با عرضه این ذخایر در بازار به کنترل شرایط بپردازد. این راهکاری است که تولیدکنندگان و واردکنندگان می‌توانند پیش از اینکه کمبود به بحران تبدیل شود، دارو را در اختیار نظام توزیع دارویی قرار دهند.

در تولید سرم در کشور نیست. این روند حکایت از چرخه تولیدی دارد که می‌چرخد و توزیعی که معیوب است. به‌راستی اشکال کجاست؟ کدام دست پشت‌پرده‌ای این چرخه را هدایت می‌کند تا کمبود سرم به مشکلی دائمی تبدیل شود؟

شبکه‌های گسترده‌ای از قاچاق دارو یا توزیع خارج از شبکه رسمی دارویی را شاهد هستیم. دلیل این اتفاق، وضعیت اقتصادی بد داروخانه‌هاست.

سالم با بیان اینکه توزیع ناعادلانه و ناسالم دارو سال‌هاست در امور درمانی و بهداشتی کشور وجود دارد، افزود: توزیع دارو، قانون خاصی ندارد و از سوی دیگر، داروخانه‌ها اتحاد نداشته و هماهنگی بین آنها وجود ندارد. متأسفانه نهادهای صنفی در ایجاد اتحاد میان داروخانه‌ها ضعف دارند؛ بنابراین کمبود دارو گاهی تبدیل به ایجاد شیوه تجارت می‌شود که به‌ویژه شرکت توزیع‌کننده به‌عنوان یک ابزار از این فرصت استفاده می‌کند. این موضوع روتین شده و شرط و شروطها از ابتدا زنجیره که شرکت‌های تولیدکننده هستند به شرکت‌های توزیع و از آنها به داروخانه‌ها تحمیل می‌شود.

طرح دارویار و ورشکستگی زیرپوستی

عضو رسمی شورای عالی داروخانه‌های ایران در پایان با انتقاد از اجرای طرح دارویار، اظهار کرد: پیش از ابلاغ و اجرایی شدن طرح دارویار، صحبت از تامین ارز و مشکلات ارزی بود. طرح دارویار در حالی اجرایی شد که از نظرات مشورتی نهادهای صنفی استفاده نشد و به وعی طرح به داروخانه‌ها تحمیل شد.

اجرای طرح دارویار در حالی بود که قرار بر واریز اختلاف ارزی به صندوق داروخانه‌ها بود، اما از سوی سازمان تامین اجتماعی هنوز واریزی انجام نشده است. به‌واسطه این طرح، داروخانه‌ها وارد یک فرآیند سرمایه‌گذاری کلان شدند که موجب ورشکستگی آنها می‌شود. هر چند تصور بر آن بود که مهم‌ترین نتیجه طرح دارویار، توزیع عادلانه و رفع کمبود دارو باشد، اما نتیجه آن برعکس شد!

شرکتی، ۲ تا ۳ کارتن سرم تحویل داده می‌شود و تسویه‌حساب هم باید نقدی باشد. با این روند می‌توان گفت یک بازار سیاه ایجاد شده است. اطلاع موثق دارم که انبار شرکت‌های تولیدکننده پر از سرم است.

سخن پایانی

با بررسی‌های انجام‌شده، انبار شرکت‌های تولیدی پر و توزیع‌ها قطره‌چکانی است. از سوی دیگر، سرم حکم طلا را دارد و در قبال آن باید پول درشت دریافت شود. اینکه دست چه کسانی پشت داستان کمبود دارو در کشور است، مبهم است، اما آنچه مشخص است جانی است که از دید آنها ارزشی ندارد.

داروخانه‌ها کیسه دارو را بدون سرم تحویل می‌دهند. احساس کمبود سرم در شرایطی ایجاد شده که واحدهای تولیدکننده با حداکثر ظرفیت در حال فعالیت هستند و حتی بر تعداد شیفت‌های خود افزوده‌اند و بنابر شنیده‌ها از منابع آگاه، مشکلی

بیماران نیازمند به آنها تسهیل شود. هدف از تدوین این دستورالعمل رتبه‌بندی داروخانه‌های سراسر کشور، ارتقای کیفیت، ارائه خدمات دارویی در داروخانه‌ها و شناسایی واحدهای فعال‌تر در زمینه ارائه این خدمات و به جهت تشویق و ایجاد انگیزه برای ارتقای سطح خدمات به شهروندان است. وی در ادامه درباره داروخانه‌های منتخب گفت: راهکار جلوگیری از کمبود برخی داروها حذف امتیازهای ویژه است. به‌دنبال هر امتیاز ویژه، فساد ایجاد می‌شود. در رابطه با داروخانه‌های منتخب، ایده‌ای مبنی بر اجرای سیستم چرخشی به سازمان غذا و دارو مطرح شد. به‌عنوان مثال در این فرآیند هر داروخانه در یک منطقه جغرافیایی برای مدت کوتاهی به صورت چرخشی به‌عنوان «داروخانه منتخب» فعالیت کرده و این فاکتور بعد از مدتی به داروخانه‌های دیگر تعلق گیرد. این در حالی است که براساس ادعای برخی از مسئولان ذی‌ربط، گاهی در شرایط مواجهه با کمبود دارو، توزیع ویژه برای عده‌ای خاص یا برخی داروخانه‌ها انجام می‌شود. اینجا این سوال مطرح می‌شود که این داروخانه‌ها چگونه انتخاب می‌شوند؟ داروخانه‌هایی سال‌هاست امتیاز منتخب بودن را یدک می‌کشند.

آنها سهمیه ویژه‌ای دریافت می‌کنند و از توزیع عادلانه خارج شده‌اند. این در حالی است که برخی از افرادی که مدیریت سازمانی در سازمان غذا و دارو داشتند، به خود امتیاز داروخانه‌های منتخب دادند.

وضعیت اقتصادی بد داروخانه‌ها

عضو رسمی شورای عالی داروخانه‌های ایران با توجه به اثرات سهمیه‌های ویژه در توزیع دارو بیان کرد: زمانی که توزیع دارو عادلانه نباشد و برخی امتیازات به افراد خاص داده شود، باقی داروخانه‌ها از چرخه رقابت خارج می‌شوند. داروخانه‌ای که نتواند رقابت سالم داشته باشد، وارد فاز ناسالم توزیع و فروش دارو می‌شود. در نتیجه

دلال‌بازی یا صادرات با قیمت‌های گزاف!

منصورنیا درباره کاهش توزیع سرم در پیک کرونا گفت: هنگامی که در پیک کرونا بودیم به‌شدت مصرف سرم افزایش یافت و مریض‌های بدحال، سرم تریای نیاز داشتند. در این مدت، سهمیه کمی به داروخانه‌ها می‌رسید، اما پس از پیک کرونا، شرایط بهتر شد.

وی درباره وضعیت تولید و توزیع سرم بیان کرد: در کل، علت کمبود سرم مشخص نیست. به‌عنوان مثال، از افراد فعال در این حوزه که سوال می‌کنیم، مشخص می‌شود در انبار شرکت‌ها سرم‌های زیادی موجود است. اما اینکه چه عواملی باعث سهمیه‌بندی و کمبود سرم می‌شود، مشخص نیست؛ در نتیجه کمبودها به علت دلال‌بازی یا صادرات با قیمت‌های گزاف است.

۱۵ میلیون بدهید و ۲ کارتن سرم بگیری

این مسئول داروخانه در پایان ضمن انتقاد از سبدفروشی دارو، گفت: سبدفروشی بسیار زیاد است. به‌عنوان مثال در ازای خرید ۱۵ میلیونی از

تعاونی‌های مسکن راه خود را گم کرده‌اند

بهرام باراسپور کارشناس مسکن

تعاونی‌های مسکن مسئله‌ای است که همواره مورد توجه بوده است، زیرا تعاونی مسکن می‌تواند کمک‌حال دولت و مردم باشند. اروپایی‌ها پیشگامان این عرصه بودند و در سال ۱۸۵۰ در کشور دانمارک و به دنبال آن، در کشورهای آلمان، فرانسه و... نخستین تعاونی‌ها تاسیس شد. در آسیا هم کشورهایی نظیر پاکستان و هند پیشگام بودند، اما در ایران نخستین تعاونی مسکن در سال ۱۳۳۱ یعنی ۷۰ سال پیش توسط کارکنان شرکت ملی نفت تاسیس شد. قانون پس‌انداز مسکن توسط بانک رهنی قبلی و بانک مسکن فعلی ایران به وجود آمد. این قانون به‌شکلی بود که شرکت‌ها را تقویت می‌کرد و مزایایی در اختیار شرکت‌ها قرار می‌داد. اکنون باتوجه به گذشته این تعاونی‌ها می‌خواهیم به این موضوع برسیم که تعاونی‌ها موفق بوده‌اند یا خیر؟! این شرکت‌ها در ایران به ۳ دسته تقسیم می‌شوند؛ شرکت‌های توزیعی، تولیدی و شرکت‌هایی که تلفیقی از این دو هستند، یعنی شرکت تولیدی و توزیعی که هر کدام کارکرد خود را دارند، اما مقوله مورد نظر آن است؛ شرکت‌هایی وجود دارند که به دنبال سود نیستند. شرکت‌هایی که هدف اصلی و کارکردشان تامین مسکن برای اقشار کم‌درآمد بوده است، اما متأسفانه اکنون این دسته از شرکت‌ها از کارکرد اصلی خود فاصله گرفته‌اند و به‌نظر می‌رسد دولت برای تهیه مسکن برای افراد جامعه به‌ویژه جوانان و افراد کم‌درآمد باید به این تعاونی‌ها بیشتر بها دهند و تغییراتی در قوانین تعاونی‌های مسکن با کمک دولت انجام بگیرد. نخستین مشکلی را که گریبانگیر بیش از ۹۰ درصد این تعاونی‌ها شده و عدم موفقیت آنها را رقم زده است، می‌توان در هم‌راهی نکردن اعضا در وارز به‌موقع اقساط ماهانه جست‌وجو کرد که در موعد سررسید آن پرداخت نمی‌کنند. باتوجه به ظرفیت موجود در کشور این مسئله‌ای مشکل‌زا به‌شمار می‌آید، البته در این میان، عده‌ای افراد خوش حساب هم وجود دارند و مبالغ خود را در موعدهای مقرر به حساب وارز می‌کنند، اما عدم واریزی از سمت به‌حساب‌ها، بیشتر شرکت‌ها در میان فعالیت‌های پروژه با مشکل جدی مواجه می‌شوند. باتوجه به اینکه بیشتر تعاونی‌ها توسط دولت و نهادهای کارگری شکل گرفته، در نخستین اقدام برای جلوگیری از چنین مشکلاتی باید قوانینی ایجاد تا دستورالعمل شود و شاهد مشکلات جدید نباشیم، اگر چه ایجاد قوانین جدید نیز زمانبر است، اما دولت می‌تواند از طریق زیرمجموعه‌های خود اقدام کند، همچنین تهیه قراردادهایی مشخص و کارشناسی شده موثر است تا به این وسیله از شرکت‌ها و اعضای سوءاستفاده نشود. نخستین گام این است که این قرارداد به‌شکلی منعقد که شخص متقاضی متعهد شود که امتیاز خود را به‌صورت وکالتی به شخص دیگری واگذار نمی‌کند و برای این کار هم باید به شرکت تعهد دهد که تمامی حق واریزی‌ها از حقوق این افراد کسر شود. به‌عبارتی شرکت این فرد را می‌شناسد و حتی با واگذاری زمین، شرکت، این شخص را طرف حساب خود قرار می‌دهد و از حقوق این فرد، مبلغ مورد نظر را کسر می‌کند. باید درباره وکالت هم تغییراتی انجام بگیرد. قوانین باید طوری باشد که واگذاری به‌صورت وکالتی ابطال باشد و مورد پذیرش قانون نباشد. این تعهد باید ابتدا از مشتری‌ان اخذ شود. مسئله دیگری که موجب می‌شود تعاونی‌ها از کارکرد اصلی خود فاصله بگیرند، شناسایی افراد است، زیرا این افراد باید به‌صورت واقعی به مسکن نیاز داشته باشند؛ افرادی که از تعاونی‌ها یا مزایای دولتی استفاده نکرده‌اند. اکنون باتوجه به امکانات موجود و استعلام مشخص می‌شود افراد در گذشته از این مزایا استفاده کرده‌اند یا خیر! همچنین ساخت‌وساز مسکن‌های تعاونی باید برای مصرف‌کننده انجام بگیرد و نه سازنده. در حال حاضر با دقت به تورم موجود در کشور؛ رعایت الگوی مصرف از نکات سازنده است و تعاونی‌ها باید به آن توجه داشته باشند، در آپارتمان‌های کوچک از ۵۰ تا ۷۵ متر، این الگوی مصرف، رعایت شده باشد و باید این تعاونی‌ها چنین مسائلی را مدنظر قرار دهند. بسیاری از تعاونی‌ها، تعاونی‌های موقتی بوده‌اند که دلیل اصلی این امر پایبندی به قوانین است که در ابتدا قوانینی ایجاد شده که سازنده و اعضا هر دو طرف به آن پایبند بوده و به‌صورت موقتی عمل کرده‌اند.

همکاری وزارتخانه‌های میراث فرهنگی و راه و شهرسازی

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

امضای تفاهمنامه‌های همکاری میان بخش‌های مختلف وزارت راه و شهرسازی با وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با حضور وزرای راه و شهرسازی و میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، امضا شد. به‌گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، مراسم امضای تفاهمنامه میان بخش‌های مختلف وزارت راه و شهرسازی و وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با حضور رستم قاسمی و عزت‌الله ضرغامی و معاونان و مدیران ارشد ۲ وزارتخانه در محل وزارت میراث

زیرساخت

فرهنگی برگزار شد. وزیر راه و شهرسازی در این مراسم زمینه فعالیت در وزارت میراث فرهنگی را از حیث توریسم مهم توصیف کرد و بالشاره به ویژگی‌های اقلیمی کشورمان از حیث جذب گردشگر، گفت: در راستای وجود کریدورهای ریلی و آزادراهی شمال - جنوب و نیز شرق - غرب، ایران می‌تواند محور ترانزیت کالا در منطقه و حتی جهان باشد. به‌گفته قاسمی، ظرفیت جابه‌جایی بار در منطقه قفقاز و آسیای میانه تا حدود ۲۰۰ میلیون تن برآورد می‌شود که در صورت جذب تنها

editor@smtnews.ir

۲۰ درصد از این میزان توسط کشورمان، درآمد سرشاری (به اندازه درآمد نفتی کشور) نصیب ایران خواهد شد. عزت‌الله ضرغامی در این مراسم ضمن تاکید بر ضرورت همکاری بیشتر وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با سایر وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های فرابخشی از عقد تفاهمنامه همکاری ظرف مدت یک سال گذشته خبر داد و در ادامه وزارت راه و شهرسازی را از جمله دستگاه‌های مهمی که وزارتخانه متبوعش نیاز به همکاری تنگاتنگ با آن دارد، برشمرد.

نقش معماری در ساختمان‌سازی بررسی شد

ساز ناکوک معماری در ساخت‌وساز

عکس: سید سعید

سکونت بشر «نخستین دوشنبه ماه اکتبر هر سال را به عنوان روز بین‌المللی معماری نام‌گذاری کرد.

به مناسبت روز جهانی معماری و به‌منظور آسیب‌شناسی حوزه معماری و ارائه راهکار برای بهبود وضعیت موجود، **ساز ناکوک** با کورش حاجی‌زاده، دکتری رشته معماری و خالق پروژه‌هایی مانند مرکز موسیقی توکیو، موزه مردم‌شناسی بوداپست، مجموعه تئاتر شهر بزد و موزه آزادی نیویورک به **گفت‌وگو** پرداخته که در ادامه آن را می‌خوانید.

می‌تواند ابزار مفیدی برای رشد اقتصادی یک منطقه باشد و توسعه پیش‌رو در یک منطقه می‌تواند نشانگرهای قابل‌اعتمادی برای پیش‌بینی روندها یا تغییرات در اقتصاد باشد. معماری، هنر و فن طراحی و ساختن بناها، نقاشی ساختمان فضاهای شهری و دیگر فضاهای درونی و بیرونی بازسازی ساختمان برای پاسخ هماهنگ به نیازهای کارکردی و زیبایی‌شناختی است و نباید از نقش خود فاصله بگیرد و ضرورت دارد از سایر رشته‌ها به‌طور واضح تفکیک شود. اتحادیه بین‌المللی معماران از سال ۲۰۰۵ با هدف «یادآوری به جهانیان برای مسئولیت جمعی‌شان برای آینده

معماری همیشه آینه‌های از خلاقیت، مهندسی و توانایی‌های تکنولوژیکی یک جامعه در یک دوره زمانی است، اما با گذشت زمان، معماری به چیزی بیش از یک عمل زیبایی‌شناسی و بنای یادبود تبدیل شده است؛ موضوعی که اکنون کمتر به آن پرداخته می‌شود و بیشتر ساخت‌وسازهایی که در کشور انجام می‌شود، از بحث معماری فاصله زیادی دارد.

از طرفی هر نوع توسعه‌ای که در یک قطعه زمین با ارزش اتفاق می‌افتد، مسئولیت مضاعفی در به حداکثر رساندن ظرفیت اقتصادی آن سرزمین را به‌همراه دارد، به‌همین دلیل، معماری

مرز بین معماری و مهندسی

ساخت‌مان ظاهری پیروی کنند. همان‌گونه که معماری رابطه‌ای مشخص با هنرهای زیبا دارد، رابطه مشخصی هم با مهندسی دارد. معمار می‌تواند نقش یک مهندس را بازی کند، اما فراموش نشود که هر یک از این ۲ حرفه، تعریف مشخصی دارند. بیش‌تر ساخت‌مان‌های تاریخی که مورد تحسین واقع شده‌اند، به‌دست اشخاصی شده‌اند که هم معمار و هم مهندس بوده‌اند.

است. اما خواست جامعه، قوانین و درخواست‌های کارفرما بر تصمیم‌های او اثر می‌گذارد. اتفاقی که اکنون درباره ظاهر و نمای ساختمان‌ها نیز در حال دادن است، حتی امروز که از تجربه‌های جدید و ناآشنای ظاهری استقبال می‌شود، در بسیاری از شهرها به‌ویژه شهرهای تاریخی مقرراتی وجود دارد تا ساختمان‌های جدید در قالب شهری جایبفتند و از یک زبان مشترک بازسازی

حتی می‌سازند، اما بیشتر ساختمان‌ها باتوجه به نیازهای اجتماعی طراحی می‌شوند. به‌طور معمول از معماران انتظار می‌رود که یک ساختمان مشخص را در یک مکان مشخص طراحی کنند. در روند ساخت یک ساختمان افراد زیادی درگیر می‌شوند، همچنین قوانین و آیین‌نامه‌های ساختمانی، تصمیم‌گیری‌های معمار را محدود می‌کنند. در طراحی یک ساختمان، معمار تصمیم‌گیرنده نهایی

معماری از مهندسی سازه و ساخت‌وساز به‌طور کامل متمایز است، گرچه بسیاری از بناها نظیر خانه‌ها و مکان‌های عمومی در حیطه دانش معماری جای دارد، برخی سازه‌ها و بناهای دیگر مثل پادمان‌ها، پل‌ها، کارخانه‌ها و... وجود دارند که در مرز بین معماری و مهندسی یا معماری و هنر جای می‌گیرند. معماری یک هنر اجتماعی است. معماران گاه بناهایی را با ایده‌های شخصی طراحی می‌کنند و

افزایش تقاضا برای مسکن جنبه کیفی را زیرسوال برده و به موضوعات مهمی مثل معماری، شهرسازی، زیباسازی، تخصصی‌سازی و... توجهی نشده است

می‌تواند تبعات جبران‌ناپذیری را به‌بار بیاورد. **مهم‌ترین علت بی‌توجهی به معماری در کشور که چه موضوعی است و چرا جامعه معماران آن‌طور که باید به حق خودشان ترسیده‌اند؟**

یکی از مهم‌ترین مشکلات امروز جامعه، بی‌توجهی به شایسته‌سالاری در پست‌های مدیریتی است. اگر بگوییم یکی از مهم‌ترین فاکتورها که ریشه در بی‌اعتمادی شهروندان به مدیریت برخی مدیران دارد، بی‌توجهی به شایسته‌سالاری است، بیراهه نگفته‌ایم، چرا که فقدان آن در عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، قضایی و... تا کامی صاحب‌منصبان را در درازمدت در پیشبرد فعالیت‌ها به‌دنبال دارد و شایستگی‌شان کامل زیرسوال می‌رود. آنچه اکنون می‌تواند باور توسعه‌جامعه باشد، جلوگیری از رابطه‌سالاری و ورود افراد ناآگاه و نامتخصص به بدنه مدیریتی است که به معماری ضربه سنگینی وارد کرده.

موضع دیگر بحث اتحاد صنفی است که در جامعه پزشکی، مهندسی، املاکی، صنفی و... به‌خوبی شکل گرفته، اما در جامعه معماری، این موضوع بسیار کم‌رنگ اتفاق می‌افتد و اتحادی که بتواند شاگله معماری را استوار و توانمندی معماران را به‌خوبی معرفی کند، وجود ندارد. این موضوعات در کنار هم باعث کم‌رنگ شدن نقش معماران در جامعه شده که نیاز به توجه دارد.

توجه به بحث معماری و برپایه نقشه‌های فاجعه‌آمیز و بی‌کیفیت ساخته شده و تمام مجوزهای لازم را برای پایان کار اخذ می‌کنند. این موضوع باعث می‌شود که ما متأسفانه شاهد عنوان قابل‌سکونت نیستند. باوجود طرح قوانین غیراصولی از سوی شهرداری‌ها و سازمان نظام مهندسی و نداشتن نظارت و مدیریت مطلوب برای به‌کارگیری نقشه‌های معماری در سازه‌ها، جایگاه فعلی صنعت ساختمان‌سازی بسیار متزلزل است که نیاز به یک بروزسانی تخصصی دارد.

معماری تا چه اندازه‌ای در قیمت‌گذاری املاک نقش دارد و تفاوت نرخ در برخی سازه‌های مشابه از لحاظ کمی و کیفی با موضوع معماری مرتبط است؟
در حال حاضر مهندسان معمار جایگاهی در جامعه معماری ندارند و اگر هم نقشی داشته باشند، به‌پایه برندسازی‌هایی است که عده‌ای برای برینس و کسب سود انجام می‌دهند و برندسازی بر مبنای کیفیت دیده نمی‌شود، به‌همین دلیل ممکن است ساختمانی که برند تجاری معتبری دارند، از ساختمان‌های مشابه خود به مبالغ گران‌تری به‌فروش برسند و برندسازی‌های تجاری جای مسائل کیفی را بگیرد. این موضوعات از بحرانی‌ترین اتفاقاتی است که در حال رخ دادن است و اگر مهار نشود،

باتوجه به مشکلات و معضلاتی که در حوزه مسکن داریم و همچنین اهمیت این حوزه در جایگاه یک صنعت پیش‌ران، بخش مسکن و شهرسازی به‌عنوان زیرمجموعه‌ای مهم از این وزارتخانه منگک شود تا به کمیته‌های این حوزه، رسیدگی ویژه شود.

در صورت تفکیک این ۲ وزارتخانه، باید برخی قوانین وزارت شهرسازی نیز اصلاح شود، زیرا بخش قابل‌توجهی از این قوانین، در تمام شهرهای کشور توان اجرایی ندارد و در آنها به مسئله بومی‌سازی توجهی نشده است؛ اتفاقی که مدت‌ها در حال اجرا بوده و هیچ نهادی به این موضوع نقدی نکرده است.

چرا باوجود قدمت معماری در کشور و اعتباری که در فرهنگ غنی ایران دارد، همچنان شناخت درستی نسبت به این موضوع وجود ندارد؟

مسئله‌ای که کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد، تفاوت معماری و مهندسی است. معماری ترکیبی از هنر و مسائل فنی است. بدین معنی که در معماری نه‌تنها مسائل فنی نقش مهمی ایفا می‌کنند، بلکه جنبه هنر را نیز در بر می‌گیرد، بنابراین هنر در رشته مهندسی معماری، موضوع بسیار مهمی است. از سوی دیگر، مهندسی عمران بیشتر بر مسائل فنی تاکید می‌کند، در واقع، رشته مهندسی عمران بیشتر با سازه‌ها سروکار دارد و طراحی و زیبایی‌را در اولویت کار خود قرار نمی‌دهد و در این رشته با مسائل مربوط به هنر کمتر سروکاری هست. کشورهای غربی و پیشرفته بین این ۲ رشته، تفاوت چشمگیری قائل هستند و معماری و مهندسی را کامل از هم تفکیک کرده‌اند.

در حال حاضر نظام مهندسی با مقاومتی که در رابطه با این موضوع انجام می‌دهد، تشکیل نظام معماری را زیرسوال برده و آن‌طور که باید به نقشه‌های معماری توجه نمی‌کند.

به‌نظر شما رسانه‌ها درباره شفاف‌سازی نقش معماری در صنعت ساختمان‌سازی آن‌طور که باید عمل کرده‌اند یا خیر؟

متأسفانه رسانه‌های کشور درباره جان‌اندختن فرهنگ معماری در بین خانوار ایرانی نقش بسیار کم‌رنگی ایفا کرده‌اند. برای مثال، با نگاهی به برنامه‌های هفتگی تلویزیونی، برخلاف معماری، برای بیشتر موضوعات آموزشی، تفریحی، ورزشی و... زمان‌بندی مشخصی انجام گرفته شده است، حتی گاهی به اشتباه از موضوعات مختلف نظیر طراحی دکوراسیون خانگی به‌عنوان معماری یاد می‌شود.

اکنون در کشور شاهد ساخت بناهایی هستیم که بدون

آقای حاجی‌زاده تعریف شما از معماری و به‌ویژه معماری ایرانی چیست؟

معماری چیزی نیست جز رابطه انسان با دیگری؛ معنای این تعریف این است که توجه ما به موضوع انسان و رابطه‌اش با ساختمان بسیار مهم است. این تعریف نه‌فقط

برای معماری ایرانی بلکه برای اصل موضوع معماری به کار می‌رود، به‌طبع بنایی که در ایران طرح می‌شود، لهجه ایرانی به خود می‌گیرد. اساتید قدیمی معیارهایی مانند مردم‌ورای و خودبستگی را به‌عنوان شاخصه‌های معماری ایرانی برشمردند، اما در واقع بعضی از این معیارها مختص معماری ایرانی نیست و مربوط به تاریخ معماری در دنیا است، البته معتقدم معیارهایی مانند مردم‌ورای جزو خصیصه‌های معماری ایرانی نیست؛ از اتفاق معماری ایرانی اصلا مردم‌وار نیست، زیرا وقتی شما زیر سقف مسجد شیخ لطف‌الله یا مسجد امام اصفهان قرار می‌گیرید، می‌توانید به مردم‌وار نبودن معماری ایران بیشتر پی ببرید، به‌عبارتی بعد از ورود اسلام به ایران، شاهد نوعی خودب‌تریبینی در بناهای معماری هستیم، شاخصه دیگر مثل خودبستگی به این معنی می‌توان استفاده از مواد و مصالح متناسب با هر اقلیم را در معماری بناهای تاریخی ایران مشاهده کرد.

در رابطه با معماری به‌عنوان یک ابزار مهم برای بالا بردن مسائل کیفی چه مواردی از قلم افتاده که نیاز به بازنگری در سطح جامعه دارد؟

در حال حاضر بیشتر ساخت‌وسازهایی که در کشور انجام می‌شود، جنبه کمی دارد و به جنبه‌های کیفی این موضوع توجهی نمی‌شود. اکنون مسکن بر مبنای مترمربع، منطقه و متر از قیمت‌گذاری می‌شود و نوع معماری و کیفیت فضایی در ارزش‌گذاری املاک آن‌طور که شایسته است، محاسبه نمی‌شود. در چند سال گذشته افزایش تقاضا برای بازار مسکن جنبه کیفی را زیرسوال برده و به موضوعات مهمی مثل معماری، شهرسازی، زیباسازی، تخصصی‌سازی و... توجهی نشده است. از طرفی در سال‌های گذشته به اشتباه وزارت مسکن و شهرسازی جای خود را به وزارت راه و شهرسازی داده است؛ موضوعی که با واکنش‌های زیادی روبه‌رو شد، از این‌رو با اهمیت موضوع مسکن در سال‌های اخیر و بحرانی که این بازار حیاتی با آن روبه‌رو شده است، طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی مطرح شد. این طرح به مجلس شورای اسلامی ارائه شده و در حال طی کردن مراحل قانونی طبق آیین‌نامه داخلی مجلس است و هنوز به کمیسیون عمران به‌عنوان کمیسیون تخصصی ارجاع نشده است. بر اساس طرح مذکور قرار است، این وزارتخانه به ۲ وزارت راه و مسکن و شهرسازی تقسیم شود و لازم است

رئیس سازمان صمت اردبیل تاکید کرد

حمایت از تولید با هدف اشتغالزایی

طی سال‌های گذشته، معادن کشف‌شده در استان اردبیل، مصالح ساختمانی بوده که در مقایسه با معادن فلزی، ارزش افزوده کمتری داشته است. براساس آمارهای منتشرشده از سوی اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان اردبیل، تاکنون حدود ۱۰ هزار میلیارد ریال در این معادن سرمایه‌گذاری انجام گرفته است که با میزان استخراج سالانه ۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تن ماده معدنی، برای هزار و ۱۰۰ نفر فرصت اشتغال ایجاد کرد. اما در مجموع، شرایط برای این حوزه از نظر کارشناسان امر، رضایت‌بخش نبوده است. بنا بر آمارهای معاونت امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اردبیل، تاکنون ۲۱۰ پروانه فعالیت برای واحدهای معدنی در مناطق مختلف این استان صادر شده است که از این تعداد، ۱۰۹ واحد پروانه فعالیت دارند. علاوه بر حوزه معدن، حوزه تولید و صنعت استان اردبیل نیز با حمایت از پیشرفت‌های قابل توجهی برخوردار بوده است.

باتوجه به سیاست‌های اعمال‌شده موردتاکید قرار گرفته و این سازمان همواره از تولیدکنندگان و صنعتگران با هدف اشتغالزایی و رونق تولید حمایت کرده است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود خاطرنشان کرد: یکی از محورهایی که سازمان صنعت، معدن و تجارت بر مبنای برنامه‌های وزارتخانه و برای جلوگیری از واردات پیگیری کرده، تولید محصولات داخلی و نهضت ساخت داخلی پیگ (توپک) بوده که در این راستا می‌توان به راهاندازی یک واحد تولیدی اشاره کرد که در زمینه‌های تولید قطعات رایانه‌ای، لامپ‌های ال. ای. دی و باند‌های ایستاده فعالیت می‌کند.

صادقی اضافه کرد: در گذشته بیشتر قطعات مانند موس و کیبورد وارداتی بود، اما تولیدات این واحد موجب شده تا علاوه بر جلوگیری از خروج ارز کشور، نیاز داخلی نیز برطرف شود.

وی بیان کرد: تکمیل زنجیره‌های مختلف تولید از جمله تولید خودرو و قطعات آن، زنجیره صنایع سلولزی از قبیل ام. دی. اف، پارکت، نساجی و پوشاک، تکمیل زنجیره اکتشاف و بهره‌برداری عناصر معدنی

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اردبیل گفت: حمایت از تولیدکنندگان و صنعتگران با هدف اشتغالزایی و رونق تولید، رویکرد و سیاست اصلی سازمان صنعت، معدن و تجارت اردبیل است.

به‌گزارش مهر، رامین صادقی در بازدید از واحد تولیدی قطعات رایانه در اردبیل اظهار کرد: در حال حاضر از میان واحدهای تولیدی دارای پروانه بهره‌برداری، حدود ۸۳ درصد واحد تولیدی و صنعتی

فعال است.

وی تصریح کرد: این رقم نشان می‌دهد که تعداد واحدهای فعال در استان اردبیل از متوسط کشوری بالاتر است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اردبیل با اشاره به احیای واحدهای راکد و غیرفعال در استان گفت: احیای واحدهای راکد و غیرفعال در استان اردبیل موردتوجه قرار گرفته و در ۶ ماهه اول امسال، ۲۴ واحد تولیدی راکد به چرخه تولید بازگشته است. صادقی افزود: حمایت از تولیدکنندگان و صنعتگران

عکس: سمن

سخن پايانی

فلزی از جمله مس و مولیبدن در استان در دستور کار قرار گرفته که تا پایان سال ۱۴۰۳ استان اردبیل در ردیف استان‌های صنعتی کشور قرار می‌گیرد.

صادقی ادامه داد: کارخانه طنین‌بیک سیلان به‌عنوان یکی از تولیدکنندگان بزرگ توب‌های ورزشی است که محصولاتش به استان‌های مختلف و دیگر کشورها صادر می‌شود.

وی در بخش دیگری از سخنان خود اظهار کرد: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان در قالب سیاست‌های راهبردی توسعه صنعت و معدن برنامه‌ریزی‌های دقیقی را برای احداث واحدهای صنعتی جدید در نظر گرفته که با صدور جواز تاسیس برای ۹۰۰ واحد، مراحل احداث این واحدها در فازهای مختلف در حال انجام است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اردبیل تصریح کرد: از این تعداد در فاز اول ۳۱۰ واحد صنعتی با سرمایه‌گذاری ۲۵ هزار میلیارد تومان و اشتغال ۱۴ هزار و ۵۰۰ نفر در ۲ سال آینده بهره‌برداری می‌رسد تا شاهد ورود تکنولوژی جدید در توسعه صنایع کارآمد باشیم.

رشد صادرات غیر نفتی از گمرکات گیلان

به‌گفته‌ناظر گمرکات گیلان، صادرات کالاها غیرنفتی از گمرکات گیلان از ابتدای امسال تاکنون نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۰ درصد افزایش داشته است. صادق برزگر در گفت‌وگو با مهر با اشاره به افزایش ۱۰ درصدی صادرات کالاها غیرنفتی از نظر وزنی در گمرکات گیلان افزود: کالاها غیرنفتی شامل غلات (گندم، جو، ذرت و نهاده‌های دامی)، گوشت و روغن، چوب و تخته، محصولات شیمیایی، کاغذ، خمیر چوب و ماشین‌آلات و قطعات آن از گمرکات گیلان وارد کشور شده است. ناظر گمرکات گیلان ارزش کالاهای وارداتی را بیش از ۵۸۰ میلیون و ۷۷۷ هزار دلار برشمرد و ادامه داد: این کالاها از کشورهای روسیه، قزاقستان، چین، آذربایجان، امارات متحده عربی، اوکراین، ترکیه، اکوادور در گمرکات گیلان ترخیص شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته از نظر ارزش دلاری ۲۴ درصد و از نظر وزنی ۷ درصد کاهش داشته است. برزگر به افزایش ۲۷۵ درصدی ترانزیت خارجی مبدأ از گمرکات گیلان در امسال گفت: در ۶ ماه نخست امسال ۲۹۶ هزار و ۸۵۰ تن کالا خارجی از مبدأ گمرکات استان ترانزیت شده و آمارهایبانگر ترانزیت خارجی مقصد به میزان ۲۳۷ هزار و ۹۸۲ تن کالا در این مدت است. وی با اشاره به افزایش ۵۵ درصدی ترانزیت خارجی مقصد کالا در گمرکات گیلان افزود: در ۶ ماه نخست امسال، ۸۰ تن کالا به ارزش ۳۱۸ هزار و ۴۰۰ دلار به‌صورت چمدانی از گمرکات گیلان صادر شده که از نظر وزنی ۹ درصد و از نظر دلاری ۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش داشته است. برزگر ادامه داد: از ابتدای امسال تاکنون، ۹ هزار و ۸۵۹ نفر مسافر از گمرکات گیلان وارد کشور و ۵ هزار و ۷۶۰ نفر نیز خارج شده‌اند که آمارهایبانگر افزایش ۹۷ درصدی مسافران ورودی به کشور از طریق گمرکات گیلان در ۶ ماه نخست امسال در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته است.

گروه استان
editor@smtnews.ir

حمایت از تولیدکنندگان و صنعتگران با هدف اشتغالزایی و رونق تولید و رویکرد و سیاست اصلی سازمان صنعت، معدن و تجارت اردبیل است

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی حوزه ثبتی قائمشهر

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان قائمشهر

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰، املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی قائمشهر مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرر و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد:

املاک متقاضیان واقع در قره آبدانسر پلاک ۸۸ اصلی بخش ۱۶ ۴۷۷۴ فرعی به نام آقای بهرام توکلی مقدم خویناری نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین که در آن احداث بنا شده است به مساحت ۹۱۰ متر مربع خریداری معالواسطه از خاتم صدیقه آرون مالک رسمی.

لذا به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۲ آیین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه محلی/ کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها علاوه بر انتشار آگهی، رای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۲۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۷/۱۱

یونس قضایی، قیبل اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان قائمشهر

آگهی ابلاغ مفاد رای موضوع ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی براساس موجب رای شماره ۱۴۰۱/۰۶/۲۷/۱۱۰۵۴۰۰۱۴۸۶ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۳ صادره از هیئت حل اختلاف موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی مصوب ۹۰/۰۹/۲۰ مستقر در اداره ثبت اسناد و املاک جنوب شرقی تصرفات مفروزی مالکانه آقای مرد علی هاشمی آلام فرزند علی متقاضی پرونده کلاس ۱۳۹۹۱۱۴۴۰۱۰۵۴۰۰۰۳۷۵ نسبت به یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۶۳/۹۷ متر مربع قسمتی از پلاک ثبتی شماره ۴۸۸۷ فرعی از ۱۳۸ اصلی واقع در بخش ۱۲ تهران ثبت گردیده. مراتب از نظر اطلاع نوبی الحقوق و شرکا مشاعی پلاک فوق در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز در روزنامه آگهی می‌گردد طبق قانون فوق‌الاشاره کسانی که به مالکیت و تصرفات مفروزی متقاضی فوق اعتراض دارند می‌توانند از تاریخ انتشار آگهی ظرف مدت دو ماه اعتراض خود را به مراجع قضایی تسلیم نمایند بدیهی است پس از انقضای مهلت قانونی عدم وصول واخواهی نسبت به صدور سند مالکیت مفروزی به مساحت و حدود بالا به نام نامبرده اقدام خواهد شد.

(شناسه آگهی: ۱۳۷۷۳۳۰)
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۲۷
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۷/۱۱
م/الف ۱۲۷۷۹

گرچی زاده - سرپرست اداره ثبت اسناد و املاک خاوران تهران

با ما
سبک زندگی اقتصادی
را گسترش دهید

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در
پایگاه خبری «گسترش نیوز»
دنبال کنید

www.Gostareh.news

Telegram.me/smtnews

۸۸ ۲۳۲ ۲۳۳

نمایشگاه بین‌المللی معدن، صنایع معدنی، فرآوری مواد معدنی، ماشین آلات معدنی و راهسازی، خدمات و تجهیزات وابسته

۱۸ الی ۲۱ دی ماه ۱۴۰۱ ساعت بازدید: ۱۰ - ۱۸

کمربندی شرق، روبروی منقله روشن دشت، نمایشگاه بین‌المللی اصفهان

International Exhibition of Mine,
Mining, Mining, Industries, Mining
Processing, Mining Machineries, Road
Construction, Services & Related Equipment
8- 11 Jan 2023 Opening Hours: 10-18
Isfahan International Exhibition Center, Iran
Organizer: Rastak Pad Vision Co. Tel: +98-21-88346455-7

MINING CM 2023

RastakMining.Events
+98 912 0295791
Mining@rastak-expo.com

برگزار کننده:
شرکت رستاک پاد ویژن
۲ - ۸۸۳۴۶۴۵۵ - ۲۱

www.rastak-expo.com

سیاست‌های
ضدتولید
چالش
منعترکانحسن حسینی
فعال حوزه معدن و صنایع معدنی

فعالان صنعتی در مسیر فعالیت خود با چالش‌های بسیاری روبه‌رو هستند که عملکرد تولید آنها را تحت تأثیر منفی قرار می‌دهد. مشکلات یادشده در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن به مراتب پررنگ‌تر هستند، چراکه عموماً اثرگذاری این بخش در اقتصاد کشور نادیده گرفته می‌شود. بخش بزرگی از چالش‌های حاکم بر عملکرد صنعتگران از سیاست‌گذاری اشتباه مسئولان نشأت می‌گیرد. تغییر مداوم سیاست‌های دولت در حوزه مالیات، تعرفه، عوارض و... از مهم‌ترین مواردی هستند که آسیب‌های غیرقابل‌جبرانی را به صنعتگران تحمیل می‌کنند. این تغییرات مداوم در سایر حوزه‌ها نیز به چشم می‌خورد. به‌عنوان مثال، چندی پیش تمامی صنایع و واحدهای فعال در بخش معدن و صنایع معدنی موظف شدند محصولات خود را در بورس کالا عرضه کنند.

تأثیر منفی چالش‌های یادشده بر عملکرد صنایع کوچک و متوسط به‌مراتب بیش‌تر است؛ بنابراین دولت‌مدان با اجرای مقررات بی‌نتیجه تنها مسیر تداوم تولید برای واحدهای کوچک را بیش از پیش دشوار می‌کنند. با وجود اهمیت و اثرگذاری صنایع کوچک در مسیر توسعه صنعتی و حتی اجتماعی، عملکرد صنایع کوچک در کشور ما به‌ویژه در بخش معدن و صنایع معدنی آن‌قدرها هم مورد توجه سیاست‌گذاران قرار ندارد. صنایع بزرگ به سبب سودآوری بالا و همچنین وابستگی به دولت، در اولویت سیاست‌گذاران برای برنامه‌ریزی و تدوین استراتژی‌های تولید هستند. این در حالی است که صنایع یادشده اشتغالزایی قابل‌توجهی را به‌ویژه در مناطق محروم کشور ایجاد کرده‌اند. واحدهای یادشده می‌توانند بسته به ایجاد تنوع در بازار، محصولات خود را در حداقل زمان و با سرمایه به‌مراتب محدودتری، متناسب با شرایط و نیاز بازار تغییر دهند. در واقع انعطاف‌پذیری، چابکی و سرمایه‌گذاری پایین در چنین مواردی به کمک این صنایع می‌آید و مسیر تداوم فعالیت آنها را تسهیل می‌کند.

اما هم‌زمان با نقاط قوت یادشده مشکلاتی همچون افزایش قیمت حامل‌های انرژی یا افزایش بهای حمل‌ونقل یا رشد تعرفه که به‌منزله افزایش هزینه تولید هستند، آسیب‌های جدی‌تری را به عملکرد صنایع کوچک تحمیل می‌کند، چراکه صنایع کوچک از پس روند رو به رشد هزینه تولید بر نمی‌آیند و متضرر خواهند شد تا جایی که این نوسانات می‌تواند به تعطیلی این واحدها منجر شود؛ بنابراین اصلاح سیاست‌های دولت با نگاه به شرایط ممتاز و ویژه صنایع کوچک ضروری به‌نظر می‌رسد.

گفتنی است راهکارهای متعددی برای ارتقای سطح رقابت‌پذیری واحدهای کوچک و متوسط فعال در حوزه معدن و صنایع معدنی وجود دارد. از جمله آنکه این واحدها می‌توانند فعالیت‌های بازرگانی خود را به شرکت‌های دیگری بسپارند. با این وجود، دولت تولیدکنندگان را ملزم کرده هر واحد صنعتی صادرات محصولات خود را بر عهده بگیرد. این‌گونه، سیاست‌های غلط از رقابت‌پذیری این صنایع می‌کاهد و بر هزینه‌های تولید و فروش محصولات آنها می‌افزاید و در واقع آنها را از گردونه رقابت خارج می‌کند.

اندام فعالیت‌های فسرآوری محصولات استخراج‌شده از معدن را باید یکی دیگر از بهترین راهکارهایی دانست که این مجموعه‌ها را در مقابل آسیب‌ها مستحکم می‌کند؛ یعنی صاحبان این معادن می‌توانند با هدف افزایش ظرفیت اجرایی و کاهش سرمایه‌گذاری، در نزدیکی چند معدن کوچک اقدام به احداث یک واحد فرآوری مشترک کنند. بدین ترتیب ترتیب خوراک این واحد از معادن اطراف تامین می‌شود و زمینه ارزش‌آفرینی و سودآوری هر چه بیشتر نیز برای صاحبان این صنایع فراهم خواهد شد.

اندام واحدهای کوچک در حوزه صنایع معدنی، تداوم فعالیت آنها را به‌ویژه در زمینه‌هایی که نیاز به سرمایه‌گذاری بالاتری دارند، کمک می‌کنند. به‌عنوان نمونه، واحدهای فرآوری لازم نیست تنها برای یک واحد معدنی احداث شود. اگر این واحد فرآوری در نزدیکی یا داخل یکی از معادن کوچک ایجاد شود، می‌توان با برنامه‌ریزی خوراک موردنیاز آن را از سایر معادن نزدیک تامین کرد. هزینه سرمایه‌گذاری میان واحدها سرشکن می‌شود و به‌مراتب کاهش می‌یابد. فرآیندهای اخذ مجوز کاهش می‌یابد. تامین زیرساخت‌هایی همچون آب، برق و... به یک واحد محدود می‌شود و به‌منزله صرفه‌جویی در هزینه‌ها خواهد بود.

صنایع معدنی

در گفت‌وگو با یک کارشناس صنایع معدنی مطرح شد

پاییز در بازار کامودیتی‌ها

افزایش مجدد نرخ بهره دلار آمریکا، روند رو به رشد تورم در اقتصادهای بزرگ و در حال توسعه، اجرای دومینوار استراتژی‌های پولی انقباضی از سوی سایر اقتصادهای بزرگ جهان و افت قابل‌توجه پروژه‌های ساخت‌وساز در چین، از مهم‌ترین دلایل افول بازار فلزات در جهان است

میزان فروش متری مسکن در چین برای ماه اوت نسبت به مدت مشابه سال قبل، افت ۲۲ درصدی داشته است. از رونق افتادن بازار مسکن چین به کاهش تولید ناخالص داخلی این کشور در مقام دومین اقتصاد بزرگ دنیا منتهی می‌شود و آثار سوء آن بر اقتصاد کل دنیا نمایان خواهد شد.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که با توجه به شرایط موردبحث و روند رو به رشد ارزش دلار، فاینانس ارائه‌شده از سوی چین در کشورهای در حال توسعه دسرساز شده است. چین بزرگ‌ترین فاینانسور کشورهای در حال توسعه است. مجموع ارقام بدهی کشورهای در حال توسعه به چین در سال گذشته ۳۵۰ میلیارد دلار گزارش شده است. سال‌هاست چینی‌ها از طریق ارائه فاینانس به مشتریان، برای کالاهای خود بازاریابی کرده و اقدام به انعقاد قراردادهای بزرگ زیرساختی و صنعتی می‌کنند. این میزان بالاتر از بانک جهانی و کلاب پاریس و صندوق بین‌المللی پول است. در حال حاضر با توجه به رشد نرخ دلار و بهره آن و همچنین افت درآمد کشورها، برگشت این پول‌ها در ابهام قرار گرفته است. این شرایط نه‌تنها بر کشورهای در حال توسعه، بلکه بر اقتصاد چین نیز تأثیر منفی فراوانی خواهد داشت.

● **روند رو به رشد تورم در اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه را چطور می‌دانید؟**
در طول ماه‌های گذشته، افزایش بهای انرژی و به‌ویژه کاهش ارزش پول‌های ملی در مقابل دلار آمریکا، ریسک بالا ماندن تورم برای دوره زمانی بلندمدت را در دنیا بیشتر کرده است.

در واقع احتمال بروز رکود در اقتصاد جهان، پیامدهای قابل‌توجه اقتصادی را برای کشورهای در حال توسعه به‌دنبال خواهد داشت. در چنین شرایطی، از یک‌سو هزینه تامین مالی بین‌المللی افزایش می‌یابد و از سوی دیگر، شاهد کاهش ذخایر ارزی کشورهای در حال توسعه خواهیم بود.

در همین حال باید خاطرنشان کرد که افزایش بهای انرژی به رشد قیمت حمل‌ونقل و همچنین افزایش بهای حمل‌انواع کالاها منجر شده است. با توجه به روند رو به رشد تورم در اقتصاد جهان، سیاست‌های پولی انقباضی از سوی دولت‌ها برای مقابله با شرایط اخذ می‌شود، و با این وجود، موضوع یادشده می‌تواند پیامدهای اقتصادی را به‌دنبال داشته باشد.

را اعلام کرد، یکی از اعضای هیات مدیره بانک مرکزی اروپا، از افزایش فشارهای تورمی در منطقه یورو خبر داد. بدین ترتیب احتمال می‌رود نرخ بهره در منطقه یورو برای مقابله با آثار تورمی افزایش یابد. با این وجود باید تأکید کرد که افزایش متوالی نرخ بهره در نقاط گوناگون دنیا به‌ویژه توسط اقتصادهای بزرگ، خطر رکود اقتصادی را بیش از پیش پررنگ می‌کند. در همین حال، شاهد کاهش جذابیت نگهداری طلا و ارزانی آن نیز هستیم.

گفتنی است هم‌زمان با شرایط یادشده پوند انگلستان نیز ارزش خود را از دست می‌دهد. بسته مالی دولت انگلستان در تثبیت قیمت انرژی در این کشور علت اصلی از دست رفتن ارزش پوند انگلیس است. در همین حال باید خاطرنشان کرد که این ژاپن نیز در سال جاری افت قابل‌ملاحظه‌ای را تجربه کرده، با این وجود دولت این کشور همچنان در مقابل سیاست افزایش نرخ بهره مقاومت می‌کند. اقتصاددانان معتقدند در صورت دخالت دولت ژاپن در بازار ارز، ذخایر ۱.۵ تریلیون دلاری این کشور کافی نخواهد بود. رویه هند نیز بی‌ثبات است و افت قابل‌ملاحظه‌ای را در سال جاری میلادی از آن خود کرده است.

● **عملکرد اقتصادی چین را در ماه‌های گذشته چطور ارزیابی می‌کنید؟ سیاست‌های این کشور چه تأثیری بر بازار کامودیتی‌ها و قیمت فلزات داشته است؟**

چین یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان کامودیتی‌ها در جهان است. در طول سال‌های گذشته، عملکرد اقتصادی چین به‌ویژه در حوزه ساخت‌وساز و مسکن از اثرگذاری بالایی بر میزان تقاضا برای فلزات برخوردار بوده است.

در واقع اجرای پروژه‌های عمرانی و همچنین ساخت‌وساز، محرک اثرگذاری برای خرید فلزات بوده‌اند. حال در شرایطی که فعالیت ساخت‌وساز در این کشور رو به کاهش است، بازار فلزات نیز بیش از پیش در معرض رکود قرار گرفته است.

البته نباید از ذکر این نکته غافل بود که دولت چین در طول ماه‌های اخیر بارها وعده بازگشت ثبات به اقتصاد و همچنین اجرای سیاست‌های انبساطی با هدف افزایش تقاضا در بازار کامودیتی‌ها را داده است.

با این وجود، وعده‌های دولت چین با آمار اقتصادی این کشور همخوانی ندارد. کما اینکه

شاهد افزایش تقاضا برای فلزات پرکاربرد در ساختمان‌سازی به‌ویژه در چین و افزایش بهای آنها در بازارهای جهانی باشیم. با این وجود از رونق افتادن ساخت‌وساز مانع تحقق این وعده سنتی بازار به کامودیتی‌ها شد.

● **بازار کامودیتی‌ها و انرژی را در هفته‌های اخیر و به‌طور کلی ماه سپتامبر چطور ارزیابی می‌کنید؟**

سپتامبر روزهای مثبتی را برای بازارهای کالایی رقم نزد. فدرال‌رزرو در ۲۱ سپتامبر، نرخ بهره آمریکا را ۷۵ واحد افزایش داد. این سومین مرتبه متوالی در سال جاری است که نرخ بهره در ایالات‌متحده، ۷۵ واحد افزایش می‌یابد. اقدام بانک مرکزی آمریکا با هدف کاهش نرخ تورم زمین‌ساز افت بهای هر بشکه نفت خام تا کف قیمتی خود در سال ۲۰۲۲ میلادی بود. در همین حال شاهد ریزش قابل‌توجه بهای طلا در بازارهای جهانی و همچنین شاخص قیمتی فلزات در بورس فلزات لندن نیز بودیم. گفتنی است موسسه فیچرینتینگ در گزارشی که نیمه ماه سپتامبر منتشر کرد، پیش‌بینی قیمتی خود را از بهای اغلب فلزات و محصولات معدنی به‌جز زغال‌سنگ حرارتی در سال ۲۰۲۲ کاهش داده است.

از مجموع اعداد و ارقام یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که اصرار فدرال‌رزرو بر اجرای سیاست‌های انقباضی، اقتصاد جهانی را در آستانه بحران قرار داده و به گسترده شدن رکود در بازار فلزات منجر شده است.

در همین حال شاهد افت تقاضا برای انرژی نیز هستیم که به کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی منتهی شده است. البته انتظار می‌رود با بروز اختلال در قیمت نفت از سوی روسیه، روند کاهش قیمت نفت ادامه‌دار نشود. گفتنی است سیاست آمریکا موجب شده شاخص دلار آمریکا به رکورد ارزش خود پس از سال ۲۰۰۲ برسد.

روند یادشده اگرچه به افت بهای کامودیتی‌ها در بازار جهانی منجر شده، اما با تضعیف سایر پول‌های ملی در جهان بر هزینه واردات می‌افزاید و در نتیجه قیمت‌ها در سایر مناطق دنیا و به‌ویژه کشورهای در حال توسعه رشد می‌یابد.

● **عملکرد سایر اقتصادهای بزرگ جهان چه تأثیری بر تقاضای فلزات در دنیا دارد؟**

پس از آنکه فدرال‌رزرو در تاریخ ۲۱ سپتامبر افزایش دوباره نرخ بهره آمریکا فراتر از انتظارها

● **بازار فلزات و نوسان قیمتی آنها را در ماه سپتامبر چطور ارزیابی می‌کنید؟**

بررسی بهای آلومینیوم در بورس فلزات لندن حکایت از آن دارد که قیمت این فلز از ابتدای سال جاری میلادی تا ماه مارس، روند رو به رشدی را پشت‌سر گذاشته است. اما صعود آلومینیوم در ماه‌های بعدی سال ۲۰۲۲ ادامه‌دار نبوده و شاهد قرار گرفتن این فلز در مسیر نزول قیمتی هستیم. میانگین قیمت آلومینیوم در ژانویه امسال، ۳۰۰۳ دلار به‌زای هر تن گزارش شده است. بیشترین میانگین ثبت شده از آلومینیوم در ماه مارس و برابر ۳۵۳۷ دلار به‌زای هر تن گزارش شده است. از ماه مه نیز شاهد سقوط قیمت این فلز نقره‌ای رنگ به کانال ۲۰۰۰ دلاری بودیم. کمترین میانگین قیمت ثبت شده از آلومینیوم در ماه سپتامبر و برابر ۲۲۲۹ دلار به‌زای هر تن گزارش شده است. این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۲۱، ۲۶ درصد کاهش یافته است.

بررسی افت‌وخیز قیمت مس در سال جاری میلادی نیز حکایت از روندی مشابه دارد. میانگین قیمت این فلز سرخ‌رنگ در ماه ژانویه برابر ۹۷۷۵ دلار به‌زای هر تن برآورد شده است. بیشترین میانگین قیمت ثبت شده از مس در ماه مارس و برابر ۱۰۲۲۷ دلار به‌زای هر تن است. پس از ماه مارس شاهد افت بهای این فلز سرخ‌رنگ در بازار جهانی تحت‌تأثیر شرایط اقتصادی دنیا و همچنین کاهش تقاضا برای این فلز بودیم. کمترین میانگین ماهانه ثبت شده برای مس در ماه ژوئیه و برابر ۷۵۲۹ دلار به‌زای هر تن گزارش شده است. میانگین قیمتی این فلز سرخ‌رنگ در ماه سپتامبر نیز به ۷۷۲۴ دلار رسید که نسبت به مدت مشابه سال گذشته افت بیش از ۲۰ درصدی را از آن خود کرده است.

میانگین قیمت فروش روی نیز از ۳۶۰۹ دلار به‌زای هر تن در ماه ژانویه به ۳۱۳۶ دلار در ماه سپتامبر کاهش یافته؛ یعنی بهای فروش این فلز از ابتدای سال جاری تاکنون ۱۵ درصد کاهش یافته است. بالاترین رقم ثبت شده از روی در ماه آوریل برابر ۴۳۷۱ دلار به‌زای هر تن گزارش شده است. روند کاهشی یادشده در بازار روی و نیکل نیز به چشم می‌خورد.

روند نزولی قیمت کامودیتی‌ها در بازار فولاد و فلزات آهنی نیز به چشم می‌خورد. این افت در شرایطی حاصل شده که انتظار می‌رفت در ماه‌های اکتبر و سپتامبر به‌طور سنتی

مرصیه احقانی
editor@smtnews.ir

با تأکید مدیر عامل فولاد مبارک در دستور کار قرار گرفت

تسریع در عملیات نوسازی خط تاندم میل نورد سرد

شرکت‌های تولیدکننده لوازم‌خانگی و خودروسازی را تأمین می‌کند به‌جرات می‌توان گفت: با بهینه‌سازی این خط، بسیاری از گریدهای خاص را که پیش از این وارداتی بودند می‌توان در داخل کشور بدون نیاز به واردات و خروج ارز از کشور تولید کرد.

مدیر ناحیه نورد سرد با تأکید بر اینکه در حال حاضر بیش از یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن ورق سرد کشور از محل خروجی تاندم میل نورد سرد فولاد مبارک تأمین می‌شود، اظهار کرد: علاوه بر خودروسازان و تولیدکنندگان لوازم‌خانگی، بسیاری از شرکت‌های دیگر از جمله تولیدکنندگان لوله و پروفیل و تولیدکنندگان انواع قوطی‌های کنسرو، ورق موردنیاز خود را از محل نورد سرد فولاد مبارک تأمین می‌کنند.

از جمله کارت‌های آنالوگ و در دسترس نبودن تجهیزات و قطعات یدکی خط به‌دلیل از رده خارج بودن خط اعلام و تصریح کرد: در این عملیات، تعویض سه سیستم هیدرولیک خط و بروزرسانی تمامی سیستم‌ها و نرم‌افزارهای اتوماسیون آن مطابق با بالاترین استانداردهای جهانی انجام خواهند شد، ضمن اینکه سیستم اعمال نیروی خط تاندم برای اعمال نیروی سریع‌تر و بهتر روی ورق‌های سرد ارتقا خواهد یافت.

بهادراتی تصریح کرد: با انجام این اقدامات، توانمندی این خط برای تولید گریدهای خاص و ورق‌های کیفی‌تر افزایش خواهد یافت. علاوه بر این، با عنایت به اینکه خروجی خط تاندم خوراک نورد دوقفسه‌ای و در نهایت طیف عظیمی از

در ادامه بهزاد بهادراتی، مدیر ناحیه نورد سرد فولاد مبارک در همین زمینه گفت: نوسازی خط گالوانیزه از ابتدای مرداد امسال با هدف بهبود شرایط کیفی خط تولید و تعویض کامل سیستم‌ها و کامپیوترهای صنعتی (PLC ها) و درایوهای سیستم‌نرم‌افزاری خط با همکاری شرکت ایرپسا و همچنین بهینه‌سازی و تعویض ۶ بخش مهم این خط آغاز شد. با پایان یافتن عملیات بهینه‌سازی، اکنون خط گالوانیزه شرکت در مرحله تست سرد است و مقرر شده از اواسط مهر امسال با پشت‌سر گذاشتن عملیات تست سرد وارد انجام تست گرم و تا پایان مهر نیز وارد فاز بهره‌برداری شود.

وی هدف از اجرای عملیات نوسازی خط تاندم میل را قدیمی بودن سیستم‌های نرم‌افزاری و عیب‌یابی خط تاندم

مدیرعامل فولاد مبارک ضمن حضور در نواحی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم و نورد سرد، از تولید گریدهای ویژه در ناحیه فولادسازی و کسب رکورد کیفی در واحد قلع‌اندود قدردانی و بر اجرای هر چه سریع‌تر پروژه نوسازی (revamp) خط تاندم میل نورد سرد تأکید کرد.

به گزارش ایراسین، محمدیاسر طیب‌نیا با اشاره به اهمیت نقش تولید در رونق اقتصاد و توسعه ملی کشور گفت: تأمین حداکثری نیاز صنایع پایین‌دست فولاد مبارک از جمله خودروسازان و تولیدکنندگان می‌تواند کشور را از واردات محصولات موردنیاز این صنایع و خروج از ارز از کشور بی‌نیاز کند و برای ذی‌نفعان شرکت نیز ارزش‌افزوده بیشتری به بار آورد.

لزوم پرداخت یارانه بیمه‌ای به شرکت‌های دانش‌بنیان

به گفته یک نماینده مجلس یازدهم، بهتر است در حوزه شرک‌های دانش‌بنیان، دولت بسته‌های تشویقی از جمله پرداخت یارانه به تامین اجتماعی در نظر بگیرد. این حمایت باید در شروع فعالیت‌های دانش‌بنیان انجام شود تا آنها تا رسیدن به تولید محصول از این حمایت‌های دولت برخوردار شوند. محمد صالح جوکار، رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس در گفت‌وگو با برنا، درباره معضل شرکت‌های دانش‌بنیان در رابطه با حق بیمه قراردادها که توسط تامین اجتماعی از آنها اخذ می‌شود، گفت: مجلس قانون خوبی در رابطه با شرکت‌های دانش‌بنیان تصویب کرد.

تسهیلات و موادی که در این قانون نگاشته شده باید در این قانون عملیاتی و اجرایی شود. شرکت‌های دانش‌بنیان بیشتر فارغ‌التحصیلان دانشگاهی ما در رشته‌های فنی هستند.

این دانش آموختگان در ابتدا وارد حوزه شرک‌های دانش‌بنیان می‌شوند، فاقد هر گونه سرمایه هستند، وی ادامه داد: این مسائل و مشکلات را می‌توان از طریق صندوق‌هایی که در کشور وجود دارد، مثل صندوق نوآوری و شکوفایی یا پارک‌های علم و فناوری حل کرد، البته آنها باید حمایت شوند تا بتوانند از این شرکت‌ها پشتیبانی بکنند.

نمایشگاه ایران نانو با حضور ۱۶۰ دانش‌بنیان در ایستگاه سیزدهم ایستاد

توسعه زیرپوستی نانو در جریان زندگی

مستولان در سیزدهمین نمایشگاه ایران نانو معتقد بودند اصلی‌ترین رویکرد در توسعه اقتصاد جهش دانش‌بنیان انبوه‌سازی دستاوردهای قبلی و

تجاری‌سازی محصولاتى است که به فناوری آنها دست پیدا کردیم، همچنین سرپرست معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری با اعتقاد بر اینکه لزوم ایجاد تنوع در امر تامین مالی برای شرکت‌های دانش‌بنیان احساس می‌شود و قرار است روندهای جدیدی در این زمینه ایجاد شود، وزیر جهاد کشاورزی با حضور در آیین افتتاحیه این نمایشگاه به لزوم استفاده از فناوری‌های نانو در تنظیم بازار میوه و نشان دادن دستاوردهای آن برای مردم تأکید کرد. **۱۳۳۳** در این گزارش ضمن پوشش میدانی از نخستین روز نمایشگاه و مراسم افتتاحیه بر انعکاس نظرات ارائه‌شده از سوی مسئولان مربوطه پرداخته است.

مستولان در سیزدهمین نمایشگاه ایران نانو معتقد بودند اصلی‌ترین رویکرد در توسعه اقتصاد جهش دانش‌بنیان انبوه‌سازی دستاوردهای قبلی و تجاری‌سازی محصولاتى است که به فناوری آنها دست پیدا کردیم، همچنین سرپرست معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری با اعتقاد بر اینکه لزوم ایجاد تنوع در امر تامین مالی برای شرکت‌های دانش‌بنیان احساس می‌شود و قرار است روندهای جدیدی در این زمینه ایجاد شود، وزیر جهاد کشاورزی با حضور در آیین افتتاحیه این نمایشگاه به لزوم استفاده از فناوری‌های نانو در تنظیم بازار میوه و نشان دادن دستاوردهای آن برای مردم تأکید کرد.

شنبه ۹ مهر امسال، نخستین روز از نمایشگاه فناوری نانو بود که به مدت ۴ روز هم ادامه خواهد داشت؛ نمایشگاهی که می‌توان از آخرین دستاوردهای شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها در یک‌جا بازدید کرد و به توان فناوران نانویی ایران پی برد. در واقع درهای سیزدهمین نمایشگاه فناوری‌نانو در محل نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران با حضور بیش از ۱۶۰ شرکت تولیدی و ارائه‌دهنده خدمات نانویی، روی عموم مردم گشوده می‌شود و تا ۱۲ مهر با برنامه‌های متنوع اقدام به آشناسازی جامعه با

آیین افتتاحیه این نمایشگاه با حضور جمعی از مدیران و فعالان اکوسیستم فناوری در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی کشور برگزار شد.

سیدجواد ساداتی‌نژاد، وزیر جهاد کشاورزی در آیین افتتاحیه سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی نانو با اشاره به اهمیت تولیدات و دستاوردهای شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در زمینه نانو فناوری و کاربرد آن در تولیدات کشاورزی و تنظیم بازار گفت: نمایشگاه نانو همیشگی جزو بهترین و کارآمدترین نمایشگاه‌های حوزه علم و فناوری کشور بوده است، به‌همین دلیل اهمیت ویژه‌ای

مستولان در سیزدهمین نمایشگاه ایران نانو معتقد بودند اصلی‌ترین رویکرد در توسعه اقتصاد جهش دانش‌بنیان انبوه‌سازی دستاوردهای قبلی و تجاری‌سازی محصولاتى است که به فناوری آنها دست پیدا کردیم، همچنین سرپرست معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری با اعتقاد بر اینکه لزوم ایجاد تنوع در امر تامین مالی برای شرکت‌های دانش‌بنیان احساس می‌شود و قرار است روندهای جدیدی در این زمینه ایجاد شود، وزیر جهاد کشاورزی با حضور در آیین افتتاحیه این نمایشگاه به لزوم استفاده از فناوری‌های نانو در تنظیم بازار میوه و نشان دادن دستاوردهای آن برای مردم تأکید کرد.

یکی از مهم‌ترین رخدادهای امسال در تصویبات مجلس شورای اسلامی، تصویب قانون جهش تولید دانش‌بنیان بود که بلافاصله پس از تصویب این قانون، آیین‌نامه‌های آن تدوین و در آستانه اجرایی شدن در دستگاه‌های مرتبط و گوناگون کشور است.

محسن دهنوی، رئیس فرآکسیون اقتصاد دانش‌بنیان مجلس شورای اسلامی در ادامه مراسم افتتاحیه سیزدهم این نمایشگاه ایران نانو در جمع خبرنگاران گفت: ابتدا خوب است به این موضوع اشاره کنیم که دستاوردهای نانویی دانش‌بنیان یکی از مهم‌ترین افتخارات علمی و فناورانه کشور است، به‌گونه‌ای که این دستاوردها برای

روح‌الله دهنقانی فیروزآبادی، سرپرست معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در خلال افتتاحیه این نمایشگاه در پاسخ به پرسش خبرنگار **سنت** مبنی بر اینکه برنامه موردنظر معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری نسبت به جذب سرمایه‌گذار و بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری دستاوردهای شرکت‌های دانش‌بنیان چیست؟ گفت: امروزه مردم از هوشمندی بالایی برخوردار هستند، با توجه به اینکه نقدینگی بسیار زیادی در کشور داریم، مردم می‌توانند اتفاقات بزرگی را رقم بزنند. حال اگر نشان دهیم که سرمایه‌گذاری در حوزه‌های فناوری اصلا قابل‌قیاس با دیگر حوزه‌ها نیست و منفعت و سود زیادی برای کشور دارد، خود به خود سرمایه‌های مردمی به این سمت از تولیدات جاری خواهد شد و موجب کمک کردن به بورسی شدن شرک‌های دانش‌بنیان می‌شود. قصد داریم تنوع بیشتری در مدل‌های تامین مالی و سرمایه‌گذاری داشته باشیم و این یکی از برنامه‌های جدی این معاونت است. وی افزود: خوشبختانه الگوهای موفق‌ی در توسعه فناوری در کشور داریم که ستاد توسعه فناوری‌های نانو یکی از این الگوهای موفق است. در مجموع جمهوری اسلامی ایران تجاری در این امر داشته است که امروز می‌توانیم به آن مفتخر باشیم. امروز این تجربه‌ها در سالی

دانش‌بنیان

تسهیلات و موادی که در این قانون نگاشته شده باید در این قانون عملیاتی و اجرایی شود. شرکت‌های دانش‌بنیان بیشتر فارغ‌التحصیلان دانشگاهی ما در رشته‌های فنی هستند.

این دانش آموختگان در ابتدا وارد حوزه شرک‌های دانش‌بنیان می‌شوند، فاقد هر گونه سرمایه هستند، وی ادامه داد: این مسائل و مشکلات را می‌توان از طریق صندوق‌هایی که در کشور وجود دارد، مثل صندوق نوآوری و شکوفایی یا پارک‌های علم و فناوری حل کرد، البته آنها باید حمایت شوند تا بتوانند از این شرکت‌ها پشتیبانی بکنند.

نمایشگاه ایران نانو با حضور ۱۶۰ دانش‌بنیان در ایستگاه سیزدهم ایستاد

گردهمایی نانویی‌ها پس از ۲ سال کرونايي

۱۴۰۱ حضور خواهند داشت تا علاوه بر بازدید از نمایشگاه، جلساتی با شرکت‌های نانویی ایرانی برای همکاری مشترک داشته باشند. به‌نقل از ستاد مهمانان خارجی از سراسر جهان با همکاری وزارت امور خارجه است. هدف از حضور این هیات در نمایشگاه، مذاکره تجاری با شرکت‌های دانش‌بنیان حاضر در نمایشگاه ایران نانو است. مهمانان از کشورهای مختلف نظیر برونتی، مالزی، تایلند، چین، سوریه، هند، مکزیک، ترکیه و ارمنستان در حوزه‌های تخصصی مختلف در نمایشگاه ایران‌نانو

استفاده از تولیدات قبلی در اولویت است

برای حوزه‌های تولید داشته است. وزارت جهاد کشاورزی با محوریت سازمان تحقیقات این مجموعه دارای یک کارگروه نانو است.

هدف راهبردی این وزارتخانه از راه‌اندازی کارگروه نانو استفاده از دستاوردهای بومی کشور در تولیدات کشاورزی است که خوشبختانه شاهد فعالیت‌های بنیادین هم در این عرصه بودیم. گفتنی است، توجه اصلی ما این است که تحقیقاتی را که تاکنون انجام شده است، از این مرحله به بعد انبوه‌سازی کشور و در حوزه محصولات کشاورزی به کار بگیریم.

تولیدات دانش‌بنیان در سفره مردم

همه‌ما به‌عنوان یک ایرانی باعث غرور و افتخار است. خوشبختانه در این نمایشگاه این دستاوردها به‌قدر کافی نشان داده شده‌است، اما یادآوری این نکته هم ضروری است که هر چقدر در حوزه نانو فناوری و تولید علم از کانسال دانش‌بنیان‌ها و حتی ثبت اختراع موفق بودیم و کارنامه درخشانی داشتیم، متأسفانه در حوزه تجاری‌سازی عقب هستیم. تصویب قانون جهش تولید دانش‌بنیان در امسال نشان‌دهنده اهتمام خوب دولت در توسعه اقتصاد دانش‌بنیان است. در حال حاضر کمابیش آیین‌نامه‌های آن تصویب شده و به مرحله اجرایی رسیده و در مرحله عملیاتی شدن است. مجلس تمرکز خود را با

تنوع مسیرهای تامین مالی برای دانش‌بنیان‌ها

که طلیعه دانش‌بنیان‌ها است، بسیار به کار می‌آید. معتقد هستیم امسال که عنوان دانش‌بنیان را گرفته‌است، توجه به این حوزه تنها به یک سال ختم نمی‌شود، در واقع تنها یک سال نام‌گذاری شده نیست، بلکه شروع سال توجه ویژه به دانش‌بنیان‌ها است.

تدوین برنامه بزرگ ملی برای فناوران

سرپرست معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری گفت: بزرگ‌ترین مشکل کشور این است که باید از

خام‌فروشی مواد جلوگیری کنیم. گفتنی است، نخستین ثروت کشور مواد اولیه است؛ از نفت تا کشاورزی و معدن؛ آسان آن چیزی که ارزش افزوده ویژه برای ایران به‌وجود می‌آورد، توجه به فناوری است، در غیر این صورت، اقتصاد و تجارت مواد خام، جذابیت بالایی ندارد. به‌طور قطع

امسال و سال‌های دیگر برنامه‌های جدی برای حمایت و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در دست اجرا داریم و خواهان همکاری با صناعی هستیم که شبکه تولیدات دانش‌بنیان را به‌کار می‌گیرند تا رونق ملی اتفاق بیفتد و بزرگ‌ترین مرحله این اتفاق هم، همراهی دستگاه‌های دولتی است، وقتی وزیر کشاورزی با تمام علاقه و جدیت به دانش‌بنیان‌ها توجه دارد و مسئله و نیاز این بخش را مطرح می‌کند، همچنین رهبر انقلاب هم تأکید ویژه به

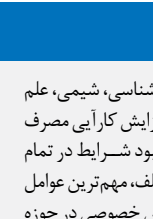
می‌خواهیم نخستین نمونه آن را در حوزه تنظیم بازار برای مردم نشان دهیم، بنابراین با این نگاه از فعالان نانو در کشاورزی استقبال می‌کنیم.

از آنجایی که امسال با عنوان دانش‌بنیان مزین شده است، توجه ما بر حوزه نانو چند برابر است و به‌طورحتم در زمینه تجاری‌سازی از دستاوردهای دانش‌بنیان‌ها بهره می‌گیریم و از ظرفیت فعالان این عرصه بیشترن بهره را خواهیم برد.

در کشور به خبرنگار **سنت** گفت: از اتفاق یکی از اصولی که دستاوردهای دانش‌بنیانی کشور را به مرحله تجاری‌سازی می‌رساند، این است که آنها در

تلاش برای تولید محصولی باشند که از کیفیت جهانی برخوردار است، چرا که وقتی محصولی به مرحله صادراتی می‌رسد، ابتدا باید کیفیت درخوری از نظر مصرف‌کننده داشته باشد؛ بنابراین اگر تمرکز خود را بر توان صادراتی دانش‌بنیان بگذاریم، خود به خود کیفیت موردنیاز برای مردم تامین می‌شود.

همواره نیاز آب مصرفی کشور از آب قابل‌برنامه‌ریزی بیشتر بوده و کمبود آب به‌شکلی واضح در بخش‌های مختلف، خود را نشان داده است. حدود ۸ تا ۸.۵ میلیارد

مترمکعب آب در بخش شرب از آب قابل‌برنامه‌ریزی مصرف می‌شود که ۱۰ درصد آن را به خود اختصاص داده است، همچنین در بخش صنعت نزدیک به ۲.۵ تا ۳ میلیارد مترمکعب آب قابل‌برنامه‌ریزی مصرف می‌شود که ۳ درصد از کل حجم این آب را به خود اختصاص داده و حدود ۸۷ درصد از مابقی آب قابل‌برنامه‌ریزی در اختیار بخش کشاورزی است. در این ۳ بخش، همواره شاهد بکارگیری ابزار و فناوری‌های قدیمی در مصارف بودیم و در بخش‌های مختلف از فناوری‌های نوین و نانویی کمتر استفاده کردیم. به‌عبارت دیگر، فرهنگ‌سازی در باب مصرف آب جوابگو بوده است، اما بخش عمده‌ای از کاهش میزان مصرف آب متاثر از بکارگیری فناوری‌های نوین نظیر دستاوردهای نانویی است که می‌تواند کمک شایانی به اصلاح مصرف کند و موجب کاهش آن شود. تاکنون شاهد اتفاقات موثری از بکارگیری ابزار و فناوری در بخش شرب از سوی شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوران مختلف بودیم، در واقع آنها با ابزارآلاتی که در اختیارشان بوده است، توانستند راه‌حل‌های موثری ارائه دهند و مصارف را تا حدی کم کنند. عمده این ابزارها مربوط به مصارف خانگی می‌شود. برای مثال، ابزارهایی هوشمند در خروجی شیر روشویی یا ظرفشویی قرار داده می‌شود تا میزان مصرف به‌صورت کنترل‌شده‌ای کاهش یابد، همچنین با نصب این نوع از ابزارهای فناورانه روی دوش حمام می‌توانیم آب

بیشتری صرفه‌جویی کنیم. تا پیش از این، در هر دقیقه ۱۸ لیتر آب از دوش‌های قدیمی یا ساده خارج می‌شد، اما با ابزارهای فناوری این میزان به ۷ لیتر در دقیقه رسیده است. در کل مکانیزم‌هایی که می‌توان داخل ساختمان تعبیه کرد، تا حد قابل‌توجهی از مصرف آب می‌کاهد، اما به‌نظر می‌رسد در این راه هنوز راه‌های نرفته بسیاری داریم و جای کار زیاد است. شکاف موجود را می‌توان در ارتقای فناوری و سهولت در اختیار قرار دادن آن مشاهده کرد. ناگفته نماند، معضل اصلی در بخش شرب هدررفت آب پیش از ورود به خانه‌ها است، یعنی شبکه تاسیساتی آب و فاضلاب فرسوده شده و نیاز به بهسازی و نوسازی دارد. به‌طورقطع، فناوران در شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند راهکارهای مناسبی را درباره اصلاح و بهینه کردن مصرف، کاهش، جلوگیری از هدررفت و افزایش راندمان شبکه از نشت آب تا سیستم‌های انتقال و انرژئی بدهند، در حقیقت می‌توان با استفاده از فناوری و ابزارهای فناورانه میزان زیادی از آب مصرفی در بخش شرب را ذخیره کرد. به‌عبارت روشن‌تر، قابلیت دانش و فناوری برای صرفه‌جویی حداکثری در بخش شرب بالا است و توانایی ارائه امکانات بهتر را داریم، در واقع امروز دانش‌بنیان‌ها در کشورمان توانایی ساخت ابزارهایی را دارند که در مصرف آب شرب صرفه‌جویی زیادی کنیم. بهره‌گیری از دانش و فناوری بومی در بخش صنعت هم توجه اقتصادی قابل‌قبولی دارد، چرا که هزینه‌ای که صاحبان صنایع برای مصرف آب پرداخت می‌کنند، از هزینه‌های بخش شرب بیشتر است. حال اگر مورداستفاده قرار گیرد، تغییر عمده‌ای در رقم و اعداد به‌وجود می‌آید. از آنجایی که آب ارزش زیادی در صنعت و به‌عبارتی در سبب یک واحد صنعتی دارد، روند بهسازی روش‌ها و ارتقای فناوری، می‌تواند به‌طورقطع توجه منطقی‌تری به‌دنبال داشته باشد و می‌توانیم شاهد عملکرد بهتری هم باشیم. نه‌تنها در بحث مصرف بلکه در واحدهای مختلف می‌توانیم با فناوری‌های نوین اقدامات موثری را به‌سرانجام برسانیم. بازچرخانی آب مصرف‌شده و بازگشت آن به چرخه مصرف هم، از آن دسته اقدامات اساسی است که شرکت‌های دانش‌بنیان ظرفیت بالایی دارند و موفق شدیم بخشی از این فناوری‌ها را در کشور بومی‌سازی کنیم. پس‌اب برخی صنایع حاوی آلودگی شیمیایی زیادی است که امکان دارد مضراتی را برای محیط‌زیست به‌وجود بیاورد؛ شرکت‌های دانش‌بنیان قادر هستند امکانات و فناوری‌هایی را به‌کار بگیرند که نه‌تنها پس‌اب‌ها را تسویه کنند، بلکه می‌توانند با عملیات بازچرخانی، آب رفته را دوباره به صنعت بازگردانند و از خطرات زیست‌محیطی آن بکاهند. در بخش کشاورزی هم می‌توان با کاشت گونه‌های گیاهی که مصرف آب کمتری می‌طلبند، نظیر گیاهانی که اصلاح ژنتیکی شده‌اند، از مصرف زیاد آب کاست، همچنین فناوری‌های نوینی در سیستم آبیاری تولید کرده‌اند که موجب کاهش مصرف آب در بخش آبیاری می‌شوند.

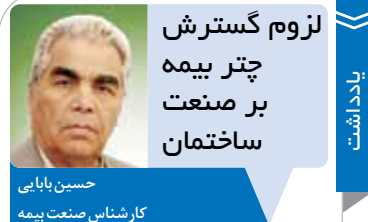
به‌طورقطع، فناوری‌های جدید نظیر نانو و دستاوردهای شرکت‌های دانش‌بنیان در این حوزه مهم است؛ اینکه موجب صرفه‌جویی در بخش‌های مختلف صنعت، شرب و کشاورزی می‌شود، در کل هزینه‌های کل کشور را در تامین آب کاهش می‌دهد. برای مثال، دولت هزینه‌هایی را بابت بازچرخانی پس‌اب‌ها صرف می‌کند، اما روی دیگر سکه این است که مانع از فراگیر شدن بیماری‌ها در پایین‌دست که محل ریزش پس‌اب‌ها است، می‌شود، چرا که به‌طورمعمول پس‌اب‌ها منجر به آلوده شدن منابع آبی نزدیک به خود می‌شوند و بیماری‌ها را در حد وسیع به‌وجود می‌آورد.

تأثیرات فناوری نانو کمابیش در تمام حوزه‌ها از پزشکی، محیط‌زیست، مهندسی تا زیست‌شناسی، شیمی، علم مواد، ارتباطات و ... مشاهده می‌شود و فواید اقتصادی آن شامل بهبود روش‌های تولید، افزایش کارایی مصرف انرژی، تولید مواد غذایی بیشتر و بهتر است، به این ترتیب، از این فناوری می‌توان برای بهبود شرایط در تمام حوزه‌های فعالیت‌های اقتصادی بهره برد. افزایش کارایی و کاهش هزینه‌ها در بخش‌های مختلف، مهم‌ترین عوامل رونق فناوری نانو است. در این میان، رشد سرمایه‌گذاری از سوی نهادهای دولتی و بخش خصوصی در حوزه نانوفناوری عاملی برای رونق اقتصاد محسوب می‌شود. از آنجا که این فناوری هنوز به‌طور کامل توسعه نیافته و به مصرف‌کنندگان معرفی نشده است، تحقق اهداف اقتصادی آن، زمانبر خواهد بود. به آن معنا که فعالان این حوزه از دانش بشری باید هم‌زمان با توسعه فعالیت‌های خود به ایجاد فرهنگ استفاده از محصولات آن اقدام کنند، در واقع، در این مسیر باید ثابت شود این فناوری سودمند است. اثبات سودمندی این فناوری بسیار ضروری است، زیرا قرار است محصولات آن از سوی مردم موردمصرف قرار گیرد، به‌همین دلیل، چنین رویدادهایی می‌تواند تأثیر جدی در نگرش مردم نسبت به دستاوردهای نانویی کشور داشته باشد.

تأثیرات فناوری نانو کمابیش در تمام حوزه‌ها از پزشکی، محیط‌زیست، مهندسی تا زیست‌شناسی، شیمی، علم مواد، ارتباطات و ... مشاهده می‌شود و فواید اقتصادی آن شامل بهبود روش‌های تولید، افزایش کارایی مصرف انرژی، تولید مواد غذایی بیشتر و بهتر است، به این ترتیب، از این فناوری می‌توان برای بهبود شرایط در تمام حوزه‌های فعالیت‌های اقتصادی بهره برد. افزایش کارایی و کاهش هزینه‌ها در بخش‌های مختلف، مهم‌ترین عوامل رونق فناوری نانو است. در این میان، رشد سرمایه‌گذاری از سوی نهادهای دولتی و بخش خصوصی در حوزه نانوفناوری عاملی برای رونق اقتصاد محسوب می‌شود. از آنجا که این فناوری هنوز به‌طور کامل توسعه نیافته و به مصرف‌کنندگان معرفی نشده است، تحقق اهداف اقتصادی آن، زمانبر خواهد بود. به آن معنا که فعالان این حوزه از دانش بشری باید هم‌زمان با توسعه فعالیت‌های خود به ایجاد فرهنگ استفاده از محصولات آن اقدام کنند، در واقع، در این مسیر باید ثابت شود این فناوری سودمند است. اثبات سودمندی این فناوری بسیار ضروری است، زیرا قرار است محصولات آن از سوی مردم موردمصرف قرار گیرد، به‌همین دلیل، چنین رویدادهایی می‌تواند تأثیر جدی در نگرش مردم نسبت به دستاوردهای نانویی کشور داشته باشد.

تأثیرات فناوری نانو کمابیش در تمام حوزه‌ها از پزشکی، محیط‌زیست، مهندسی تا زیست‌شناسی، شیمی، علم مواد، ارتباطات و ... مشاهده می‌شود و فواید اقتصادی آن شامل بهبود روش‌های تولید، افزایش کارایی مصرف انرژی، تولید مواد غذایی بیشتر و بهتر است، به این ترتیب، از این فناوری می‌توان برای بهبود شرایط در تمام حوزه‌های فعالیت‌های اقتصادی بهره برد. افزایش کارایی و کاهش هزینه‌ها در بخش‌های مختلف، مهم‌ترین عوامل رونق فناوری نانو است. در این میان، رشد سرمایه‌گذاری از سوی نهادهای دولتی و بخش خصوصی در حوزه نانوفناوری عاملی برای رونق اقتصاد محسوب می‌شود. از آنجا که این فناوری هنوز به‌طور کامل توسعه نیافته و به مصرف‌کنندگان معرفی نشده است، تحقق اهداف اقتصادی آن، زمانبر خواهد بود. به آن معنا که فعالان این حوزه از دانش بشری باید هم‌زمان با توسعه فعالیت‌های خود به ایجاد فرهنگ استفاده از محصولات آن اقدام کنند، در واقع، در این مسیر باید ثابت شود این فناوری سودمند است. اثبات سودمندی این فناوری بسیار ضروری است، زیرا قرار است محصولات آن از سوی مردم موردمصرف قرار گیرد، به‌همین دلیل، چنین رویدادهایی می‌تواند تأثیر جدی در نگرش مردم نسبت به دستاوردهای نانویی کشور داشته باشد.

**لرزم گسترش
چتر بیمه
بر صنعت
ساختمان**

حسین بابایی
کارشناس صنعت بیمه

یادداشت

راه مهار تورم از کنترل ترانز نامه بانک‌ها می‌گذرد

معاون اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس تشدید ناترازی بانک‌ها، افزایش هزینه تامین کسری بودجه دولت و کاهش حاشیه سود بنگاه‌ها را آثار مخرب افزایش نرخ سود بانکی در مقطع فعلی دانست و گفت: راه مهار تورم از کنترل ترانز نامه بانک‌ها می‌گذرد. به گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی، یکی از مهم‌ترین سیاست‌گذاری‌ها در حوزه پولی سیاست‌گذاری در حوزه تعیین نرخ سود یا همان نرخ بهره است. در ۲ دهه اخیر یکی از پر بحث‌ترین و

مناقشه‌انگیزترین موضوعات در حوزه اقتصاد کلان، سیاست‌های بانک مرکزی و شورای پول و اعتبار در حوزه نرخ سود، مدیریت نقدینگی و پایه پولی بوده است. سید علی روحانی، معاون اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس معتقد است در شرایط فعلی اقتصاد ایران نباید از ابزار نرخ بهره برای مهار تورم استفاده کرد و بانک مرکزی به‌جای آن باید کنترل ترانز نامه را به‌عنوان سیاست اصلی خود برای مهار تورم انتخاب کند؛ سیاستی که از سال گذشته اجرایی شده و آثار مثبتی هم در بر داشته

در گفت‌وگو با کارشناسان مطرح شد

بیمه سرپناه، کلید آسودگی خیال

بر اساس مصوبه مجلس شورای اسلامی تمامی مالکان واحدهای مسکونی موظف به بیمه کردن ملک خود هستند. هدف قانون‌گذار از تصویب چنین قانونی صیانت بیشتر از حق و حقوق صاحبان ساختمان‌هاست.

در ایران انواع حوادث طبیعی و غیرطبیعی سالانه ضررهای هنگفتی به منازل مسکونی وارد می‌کند که جبران این خسارات گاهی به مشکلی بفرنج برای مردم و دولت تبدیل می‌شود، این در حالی است که اگر صاحبان املاک نسبت به بیمه کردن ملک خود اقدام کرده باشند، در صورت وقوع حادثه می‌توان با آسیب مالی کمتری روند بازسازی منازل آسیب‌دیده را انجام داد.

در ابتدای تصویب قانون بیمه اجباری منازل مسکونی، قرار بود بیمه تا سقف ۳۰ میلیون تومان از خسارات وارده را جبران کند. طبق این قانون دولت نیز سهمی در پرداخت این حق بیمه دارد، اما با رشد تصاعدی قیمت‌ها و میزان پوشش خسارت، حق بیمه نیز افزایش یافت، این در حالی است که تاکنون هیچ اقدامی از سوی دولت برای پرداخت حق بیمه ساختمان صورت نگرفته است. درباره نقاط مثبت و منفی بیمه ساختمان با کارشناسان صنعت بیمه به گفت‌وگو پرداخته است.

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

نکته مهمی که در تهیه بیمه‌نامه آتش‌سوزی برای خانه باید در نظر داشت، این است که سقف‌های واقعی و مناسب ارزش برای اثاثیه و بنای ساختمان در نظر گرفته شود؛ به‌نحوی که اگر خسارتی واقع شد، شرکت بیمه کل خسارت وارده را جبران کند

بیمه ساختمان‌ها یک ضرورت است

وی مواردی مانند نوع و سن بنا، نوع منطقه شهری و نوع فعالیت مغازه‌ها و مراکز تجاری بیمه، تجهیزات تحت پوشش بیمه و فاکتورهای دیگر مانند ارزش دکوراسیون و موجودی انبار را مورد بررسی قرار می‌دهند؛ سپس باتوجه به شرایط بیمه‌نامه و پوشش‌های اضافی درخواست‌شده، حق بیمه را تعیین می‌کنند. وی درباره تاثیر شناسنامه فنی و بیمه کیفیت ساختمان بر نرخ آن گفت: شناسنامه فنی ساختمان به‌منظور اطلاع از ایمن بودن ساختمان صادر می‌شود و واقعتاً این است که سایر مسائل صرفاً ایجاد اشتغال برای برخی از افراد و نهادهاست.

رشدی ادامه داد: برای تعیین حق بیمه مغازه و مراکز تجاری، کارشناسان بیمه میزان ریسک مورد بیمه، تجهیزات تحت پوشش بیمه و فاکتورهای دیگر مانند ارزش دکوراسیون و موجودی انبار را مورد بررسی قرار می‌دهند؛ سپس باتوجه به شرایط بیمه‌نامه و پوشش‌های اضافی درخواست‌شده، حق بیمه را تعیین می‌کنند. وی درباره تاثیر شناسنامه فنی و بیمه کیفیت ساختمان بر نرخ آن گفت: شناسنامه فنی ساختمان به‌منظور اطلاع از ایمن بودن ساختمان صادر می‌شود و واقعتاً این است که سایر مسائل صرفاً ایجاد اشتغال برای برخی از افراد و نهادهاست.

در واقع نباید به ساختمانی که ایمنی لازم را ندارد، اجازه خرید و فروش داده شود؛ بنابراین هر ساختمانی که بیمه کیفیت و بیمه‌نامه آتش‌سوزی داشته باشد، به‌طور قطع نسبت به سایر ساختمان‌ها گران‌تر است. رشدی افزود: کشورهای توسعه‌یافته نظام بیمه را بر صنعت ساختمان به‌منظور ارتقای کیفیت حکمفرما کرده‌اند. در واقع زمانی ساختمان ساخته یا فروخته می‌شود که دارای بیمه باشد؛ کما اینکه همین امروز تمامی خودروها بیمه دارند و این فرهنگ برای مردم جا افتاده است.

ساختمان‌های تاریخی جزو استثنای بیمه‌شده صنعت ساختمان هستند. گفت: این ساختمان‌ها از گذشته بیمه بوده‌اند و اغلب دارای بیمه اتکایی هستند. اهورایی تاکید کرد: بیمه کیفیت ساختمان و بیمه ساختمان (آتش‌سوزی ساختمان و زیرمجموعه‌ها) باید جزو الزامات هر ساختمانی در زمان خرید و فروش قرار گیرد تا مردم برای خرید این بیمه‌نامه ضروری تشویق شوند.

سخن پایانی

بیمه اجباری منازل مسکونی، مبحث جدیدی نیست و حتی در ماه‌های پایانی سال ۹۱ تا چند قدمی تصویب و الزام پیش رفت اما راه‌ها. با این حال به‌تازگی اجرای این نوع بیمه به‌طور جدی در دستور کار قرار گرفت که می‌تواند پس از بروز حادثه تا حد زیادی موجب تسلاي خاطر آسیب‌دیدگان باشد. باید توجه داشت ایران یکی از ۱۰ کشور دنیا از نظر نرخ بلایای طبیعی است؛ پس منطقی به‌نظر می‌رسد که سرمایه بزرگ و مهمی مانند منزل مسکونی افراد باید در مقابل حوادث غیرمترقبه بیمه باشد. از آنجایی که تورم سال‌های اخیر موجب افزایش نرخ مسکن و همین‌طور لوازم زندگی شده، استقبال از این بیمه‌نامه اجباری به‌واسطه افزایش حق بیمه چندان زیاد نبوده است. کارشناسان معتقدند دولت باید وجود این بیمه‌نامه را برای خرید و فروش ملک اجباری کند و شرکت‌های بیمه‌گر نیز سیاست‌های تشویقی در زمینه این بیمه‌نامه در نظر بگیرند تا ضریب نفوذ بیمه ساختمان افزایش یابد.

کرد: مدیر ساختمان باید نسبت به هرگونه آسیب به ساختمان پاسخگو باشد بنابراین در صورتی که حادثه‌ای نظیر آتش‌سوزی برای ساختمان حادث شود، مدیر ساختمان باید درصدد جبران خسارت‌های ایجادشده برآید.

رشدی خاطر نشان کرد: برای جبران خسارت‌های ناشی از حوادث به ساختمان، مدیر ساختمان، باید بیمه آتش‌سوزی را خریداری کند تا ریسک خطرات احتمالی به بیمه‌گر منتقل شود. در حقیقت یکی از مهم‌ترین وظایف مدیر ساختمان خرید بیمه‌نامه آتش‌سوزی است.

این کارشناس صنعت بیمه خاطر نشان کرد: در شرایطی که فرد در محلی اجاره‌ای سکونت داشته باشد و مالک تمایلی به بیمه کردن ساختمان نداشته باشد، مستاجر می‌تواند شخصاً اقدام به خرید بیمه‌نامه آتش‌سوزی و حوادث برای اموال خود کند.

وی با بیان اینکه هنوز ضرورت خرید بیمه‌نامه ساختمان در کشور جا نیفتاده، اظهار کرد: به‌دلیل کمبود مسائل زیربنایی در امور بیمه در کشور، هنوز تمامی ساختمان‌های ایران تحت پوشش بیمه قرار نگرفته و تنها ساختمان‌های نوساز با قانون اجباری بودن این نوع بیمه‌نامه منطبق شده‌اند.

این کارشناس صنعت بیمه درباره بیمه آتش‌سوزی مغازه‌ها و مراکز تجاری خاطر نشان کرد: به‌طور کلی صدور بیمه‌نامه آتش‌سوزی برای مکان‌های غیرصنعتی به عوامل مختلفی بستگی دارد.

دولت هزینه‌های مربوط به بیمه ملک آنها را برعهده بگیرد.

رشدی توضیح داد: مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره)، افراد تحت پوشش سازمان بهزیستی و نیازمندیانی که به هر علتی تحت پوشش نهادهای حمایتی نیستند اما تنگدستی آنها اثبات شده، از پرداخت حق بیمه ملک معاف هستند.

بیمه اجباری همان بیمه آتش‌سوزی است وی با تاکید بر اینکه بیمه اجباری ساختمان همان بیمه آتش‌سوزی است، گفت: در بیمه‌نامه آتش‌سوزی، خطرات آتش‌سوزی، صاعقه و انفجار از ریسک‌های اصلی به‌شمار می‌روند و خطرات اضافی شامل زلزله، آتش‌فشان، سیل و طغیان آب، توفان و تندباد، ترکیدگی لوله آب، خسارت‌های وارده به همسایگان، هزینه اسکان موقت افراد ساکن در منزل و... هستند که با پرداخت مبلغ بیشتر می‌توان این پوشش‌ها را خریداری کرد.

این کارشناس صنعت بیمه متذکر شد: نکته مهمی که در تهیه بیمه‌نامه آتش‌سوزی ساختمان باید قلعاً به آن توجه شود، رعایت سقف‌های مالی واقعی و مناسب برای اثاثیه و بنای ساختمان است. ارزش این سرمایه‌ها باید به‌نحوی گزارش شود که اگر خسارتی حادث شد، شرکت بیمه متناسب با آسیب وارده جبران خسارت کند.

مدیر ساختمان، مسئول بیمه کردن وی با اشاره به اینکه مدیر ساختمان باتوجه به قانون تملک آپارتمان‌ها وظایف مختلفی دارد، تصریح

ناصر رشدی، کارشناس صنعت بیمه درباره چگونگی اجرای بیمه ساختمان به گفت: اجباری شدن بیمه منازل مسکونی حرکتی مثبت و روبه‌جلو به حساب می‌آید، اما این قانون در اجرا با مشکلاتی مواجه است.

وی افزود: از یک سو در ایران در سال‌های اخیر حوادثی چون زلزله، سیل و دیگر اتفاقات غیرقابل پیش‌بینی بیشتر شده و از سوی دیگر رشد استفاده از انواع لوازم گازی و برقی احتمال آتش‌سوزی در منازل مسکونی را بالا برده است؛ بنابراین استفاده از بیمه ساختمان برای جبران خسارات احتمالی ضروری است.

روند دریافت بیمه‌نامه ساختمان این کارشناس صنعت بیمه درباره روند دریافت بیمه‌نامه ساختمان گفت: مالکان واحدهای مسکونی می‌توانند با به همراه داشتن قبض برقی که به‌نام آنهاست، به شرکت‌ها و موسسات بیمه‌گر مراجعه کنند تا ملک آنها براساس ارزش واقعی‌اش همراه با اثاثیه و تاسیسات منزل بیمه شود. در حقیقت هر ملکی که برای آن قبض برق صادر می‌شود، در شمول قانون بیمه اجباری منازل مسکونی قرار می‌گیرد.

وی در پاسخ به این پرسش که باتوجه به رشد یکباره و تصاعدی بهای مسکن در ۳،۲ سال اخیر، چنانچه کسی توانایی مالی کافی برای پرداخت حق بیمه را نداشته باشد، تکلیف چیست، گفت: قانون بیمه اجباری منازل مسکونی پیش‌بینی کرده ۳ گروه از پرداخت حق بیمه اجباری منازل مسکونی معاف شوند

ضریب نفوذ ناچیز بیمه ساختمان

محمدتقی اهورایی، کارشناس صنعت بیمه در تشریح دلایل رشد نیافتن بیمه ساختمان باوجود اجباری بودن به گفت: نرخ نفوذ بیمه آتش‌سوزی به‌عنوان پشتوانه مالی و جبرانی و ابزاری که بتواند دغدغه مردم در زمان بروز حوادث را کاهش دهد، در جامعه ایرانی مناسب نیست و تقریباً ناچیز است.

وی ادامه داد: مهم‌ترین عامل توسعه نیافتن بیمه‌نامه اجباری ساختمان در شرایط کنونی، وجود تورم و کاهش قدرت خرید مردم است.

این شرایط نه‌تنها باعث شده مردم به خرید بیمه‌نامه‌ها همچون آتش‌سوزی بی‌ رغبت باشند، بلکه آن دسته از بیمه‌گذارانی که سابقه خرید بیمه‌نامه دارند، به‌دلیلی افزایش تورم و گران شدن حق بیمه معمولاً از تمدید بیمه‌نامه‌های ساختمان خود منصرف شده‌اند.

اهورایی تصریح کرد: گران شدن حق بیمه ساختمان باعث شده مالکان به خرید بیمه‌نامه‌هایی با حق بیمه پایین‌تر در تناسب با ارزش واقعی ملک تمایل پیدا کنند و چالش کم‌بیمه‌گی در صنعت بیمه شکل بگیرد، در حالی که بیمه‌گذاران باید بدانند هر قرارداد بیمه‌ای شرایط خاص خود را دارد و نباید مبنای خرید بیمه‌نامه را صرفاً ارزان بودن نرخ حق بیمه در نظر بگیرند.

زیرا قیمت‌گذاری این آثار کار بسیار دشواری است و نیاز به متخصص حرفه‌ای دارد. از سویی به‌دلیل قدمت زیاد این آثار، شرکت‌های بیمه معتقدند اساساً سرمایه‌گذاری روی بیمه این آثار زیانده است.

اهورایی با اشاره به اینکه بیمه‌نامه ساختمان (بیمه آتش‌سوزی) شامل اینه تاریخی هم می‌شود، اظهار کرد: در زمینه آتش‌سوزی اینه تاریخی مانند ساختمان‌های عادی براساس قبض برق بیمه می‌شوند و متأسفانه قیمت‌گذاری کارشناسی برای این ساختمان‌ها صورت نمی‌گیرد. وی با بیان اینکه برخی

بیمه‌های ساختمان در نظر گرفته شده است؛ از جمله الزام بورس در کفایت بیمه‌ای، در حال حاضر شرط پوشش بیمه‌ای هنگام اخذ وام و تسهیلات از بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری وجود دارد که منجر به افزایش سهم بیمه‌نامه‌های آتش‌سوزی از بازار بیمه‌ای کشور شده است.

ریسک بالای بیمه اینه تاریخی این کارشناس صنعت بیمه در پاسخ به پرسشی درباره چگونگی بیمه اینه تاریخی عنوان کرد: از یک سو به‌دلیل ابهام در قیمت‌گذاری و نبود متخصص در زمینه ارزش‌گذاری اینه تاریخی، شرکت‌های بیمه‌گر حاضر به پذیرش ریسک بیمه اینه تاریخی نیستند،

در حقیقت هر ملکی که برای آن قبض برق صادر می‌شود، در شمول قانون بیمه اجباری منازل مسکونی قرار می‌گیرد

بیمه‌نامه فرعی ساختمان حوادث ناشی از ترکیدگی لوله‌ها، توفان و گردباد، سقوط هواپیما و... را نیز پوشش می‌دهد. در فرایند درخواست بیمه‌نامه ساختمان در صورت پرداخت حق بیمه بیشتر می‌توان از شاخه‌های دیگر پرداخت خسارت به منزل مسکونی اعم از طبیعی و غیرطبیعی نیز بهره‌مند شد.

بررسی‌های پژوهشکده ساختمان وزارت راه، مسکن و شهرسازی نشان می‌دهد از مجموع ۲۲ میلیون واحد ساختمانی موجود در کشور ۱۱ میلیون واحد مسکونی فاقد اسکلت و کیفیت لازم هستند و نمی‌توانند در مقابل زلزله‌های زیر ۵ ریشتر مقاومت کنند. در موضوع مقاوم‌سازی باید به توجیه اقتصادی اجرای طرح توجه شود. اگر ساختمانی از لحاظ کیفیت به مرحله‌ای رسیده باشد که هزینه مقاوم‌سازی آن با هزینه نوسازی‌اش برابری کند یا بیشتر شود، آن سازه از نظر کارشناسی فاقد شرایط لازم برای مقاوم‌سازی است؛ بنابراین واجد شرایط بیمه نخواهد بود.

البته ساختمان‌هایی نیز در کشور وجود دارند که درجاتی از مقاوم‌سازی را رعایت کرده‌اند. تجربه نشان داده با بکارگیری روش‌های ارزان‌قیمت، هزینه مقاوم‌سازی یک ساختمان حدود یک‌پنجم ساخت یک واحد مسکونی تمام می‌شود. با این همه هیچ دولتی نمی‌تواند تمام بودجه مقاوم‌سازی ساختمان‌های فرسوده را تامین کند. در واقع مقاوم‌سازی ساختمان‌های کم‌کیفیت در دنیا توسط مالکان انجام می‌شود و دولت‌ها فقط به آنها کمک می‌کنند؛ از همین رو استفاده از صنعت بیمه بهترین راهکار در ارتقای کیفیت ساختمان‌ها است. بسیاری از کشورهای دنیا برای حل مشکل پایین بودن کیفیت ساختمان‌ها به صنعت بیمه متوسل شده و بیمه ساختمان را مثل بیمه شخص ثالث در خودرو الزامی کرده‌اند.

در این کشورها از آنجا که بیمه‌ها در صورت وقوع حادثه‌ای غیرمترقبه مکلف به پرداخت خسارت می‌شوند، یکی از ضعف‌های کشور ورود نکردن سازمان‌های بیمه‌گر در بیمه بخش ساختمان است. به‌واقع در کشور نه نظارت کافی هنگام ساخت سازه‌های ساختمانی وجود دارد و نه الزام بیمه ساختمان به مفهوم آنچه که در قانون آمده رعایت می‌شود. ضمن اینکه شرکت‌های بیمه توانمند که بتوانند در صورت وقوع زلزله خسارت‌های به‌بار آمده برای بیمه‌شده را بپردازند هم بسیار انگشت‌شمار هستند. همچنین این شرکت‌ها تحت پوشش هیچ بیمه اتکایی نیستند.

فیل سفید مدیریتی در شهر

امیررضا جولانی کارشناس برنامه‌ریزی شهری

در عصر معاصر، یکی از مهم‌ترین مشکلات کلانشهرهای جهان از جمله تهران، رشد بالای تعداد خودرو شخصی و افزایش تقاضا برای پارک خودرو است. امروزه حدود ۱۸ میلیون سفر روزانه در شهر تهران ثبت می‌شود که از این تعداد، حدود ۴۵ درصد آن یعنی حدود ۸ میلیون سفر با استفاده از خودرو شخصی انجام می‌شود. این حجم بالای تردد موجب جست‌وجوی بسیار برای پارک و ایجاد ترافیک می‌شود و در نتیجه مصرف بیشتر انرژی و متعاقب آن آلودگی هوا را به‌دنبال دارد. در سال ۹۶ در یک نظرسنجی انجام‌شده از سوی شهرداری تهران، بالاترین خواست عمومی از شهردار، حل معضل آلودگی هوا و ترافیک شدید شهری بوده است. این گزاره‌ها، نشانگر آن است که مسئله پارکینگ در حمل‌ونقل شهری چه از نظر شهروندان به‌عنوان استفاده‌کنندگان و چه از نظر مدیران شهری به‌عنوان گردانندگان آن، از مسائل کلانی است که باید در نظام برنامه‌ریزی به آن توجه کرد. ساخت پارکینگ‌های غیرحاشیه‌ای و تامین فضای پارک خودروها، سیاستی است که همواره مدیران فن‌گرای شهری در پاسخ به این مسئله می‌دهند، اما این سوال پیش می‌آید که فضای کافی برای پارک خودروها در شهر تهران چقدر است؟ بررسی سیستم‌های حمل‌ونقل نشان داده عرضه بیشتر، تقاضای بیشتر را به‌دنبال دارد و هر قدر این عرضه را افزایش دهیم، فضای کافی تامین نخواهد شد. حال که تعداد خودروهای شهر تهران، ۸ برابر ظرفیت معیار است، آیا باید همچنان با پیروی از نظریه‌های فن‌گرایان قرن بیستم به ساخت بزرگراه‌ها، پل‌ها، تونل‌ها و پارکینگ‌های طبقاتی ادامه دهیم؟ رانندگان وسایل نقلیه و بهره‌برداران کاربری‌های تجاری همواره خواستار در دسترس بودن فضای پارکینگ در نزدیکی مقصد و حوزه فعالیت خود هستند و مدیران شهری برای این خواسته، سیاست مقطعی تولید پارکینگ فراوان را در طرح‌ها و برنامه‌های خود موردتوجه قرار داده‌اند. این نگاه طی سال‌ها، فضاهای شهری را به نفع خودروها تغییر داده و عملاً در تهران فضاهای عمومی جای خود را به پارکینگ‌های مسطح، طبقاتی و مکانیکی داده است. به نظر می‌رسد نهضت پارکینگ‌سازی، نه فقط برای مدیران شیفته تولید کلان پروژه‌ها، بلکه برای مدعیان پارادایم انسان‌محوری هم از اصول مهم و حیاتی است. به‌طوری که در سال‌های اخیر با وجود اینکه مرکز پارکینگ برنامه‌ریزی شهری تهران در اقدامی شایسته به ترجمه و تالیف کتبی در زمینه پارکینگ‌های درون‌شهری و آسیب‌شناسی این سیاست در کلانشهر تهران پرداخته، اما مسئولان بدون توجه به این پژوهش‌ها، هر چند وقت بر شیویر سیاست‌های محاذل و ساخت پارکینگ غیرحاشیه‌ای دمیده‌اند. البته مسئولان این برنامه‌ریزی در منظور رعایت قانون بالادستی در چارچوب رویکرد توسعه حمل‌ونقل محور معرفی می‌کنند، اما آیا این رویکرد در ماهیت خود این‌گونه زمین‌های ارزشمند را به نفع خودروها هدر می‌دهد؟ به نظر می‌رسد پاسخ این سوال را در دو نگاه می‌توان داد؛ مدیران شهری دچار فیل سفید مدیریتی شده‌اند و اتخاذ تصمیم جراحانه به منظور اصلاح رویه قبیل را سخت و پر تنش می‌بینند یا ماهیت معماری در فرآیند تصمیم‌گیری نقشه‌ای که ارائه و به جای توسعه شهر مبتنی بر حمل‌ونقل عمومی که در آن پیاده‌مداری و توجه به ظرفیت قابل تحمل محیط به عنوان اصول مهم مورد توجه قرار گرفته است، آن را به توسعه مبتنی بر ایستگاه‌های مخصوص سیستم‌های گران‌قیمت وارداتی بر مبنای مراکز تجاری و اداری تبدیل کرده که تامین پارکینگ از الزامات این واحدهای کلان تجاری است. حال اگر به‌دنبال تحقق شعار تهران شهری برای همه باشیم، نیاز به یک تغییر بنیادی هم در رویه و هم در محتوا برنامه‌ریزی در شهر تهران داریم. بررسی تجارب شهرهای دنیا نشان داده اصلاح ضوابط پارک خودروها اگر به صورت نادرست انجام شود با عدم پذیرش سازمانی و اجتماعی همراه بوده، اما با اتخاذ سیاست‌های مدبرانه و اصولی می‌توان این تهدید را به فرصتی برای افزایش درآمد و سرزندگی در فضاهای شهر تبدیل کرد به مانند آنچه در میدان تاریمز و خیابان ۱۵ خرداد به وقوع پیوست. پر واضح است که این اقدامات مستلزم هم‌راستایی در مدیریت شهری و وجود یک سیستم یکپارچه مدیریتی بر پایه فهم درست از اصول بنیادی نوشهرسازی است.

چمران در پایان عنوان کرد: در این زمینه، توان مالی پایین بوده که بافت‌های قدیمی را به بافت فرسوده تبدیل کرده است. باید در بحث ساخت‌وساز و نوسازی از طریق اعطای وام‌های کم‌بهره و تسریع در صدور پروانه به مردم کمک شود. در این میان، بیشتر از سهم ۱۰ درصدی در نوسازی تلاش شده، اما به‌دلیل گسترش بافت فرسوده نیاز به تلاش بیشتر در این زمینه وجود دارد.

شده، سرعت بیشتری بگیرد، اظهار کرد: در بحث صدور پروانه به جایی که باید نرسیدیم. باید صدور پروانه مشکلی برای سازندگان ساختمان به وجود نیاورد و این پروانه‌ها با سرعت مطلوب صادر شود. وی با بیان اینکه ایران در زمینه معماری حرف برای گفتن داشته و دارد، افزود: ما مبدع مواردی مانند گنبد و طاق‌های طولانی و تاسیساتی مثل قنات بودیم؛ بنابراین باید بتوانیم مردم را تشویق و ترغیب به ساخت‌وساز کرده و کار را برای آنها تسهیل کنیم.

رئیس شورای شهر تهران گفت: در بحث صدور پروانه به جایی که باید نرسیدیم. در این موضوع باید به جایی برسیم که صدور پروانه مشکلی برای سازندگان ساختمان به وجود نیاورد و این پروانه‌ها با سرعت مطلوب صادر شود. به گزارش مهر، مهدی چمران در آیین آغاز ساخت بیش از ۱۰ هزار واحد مسکونی، با بیان اینکه باید حرکت سازنده‌ای که در تهران آغاز

شهر آینده تمام‌نمای جامعه است، طراحی فضاهای شهری می‌تواند سنتی یا کلاسیک باشد، اما باید دید توقع ما از طراحی شهری چیست؟ بناها و ساختمان‌های شهری باید طوری باشد که موجب زیبایی و آرامش خاطر شهروندان شود، اما متأسفانه رشد ساخت‌وسازهای شهری در سال‌های اخیر، چهره شهرهایمان را از حالت آرامش‌بخش بودن خارج کرده و در شرایط خوشبینانه یا انگیزه‌ای به شهروندان نمی‌دهد. با بیشتر از اینکه تماشای آن برای شهروندان لذتبخش باشد، گاهی حالت تنش و عصبی شدن را ایجاد می‌کند. **سنت** در این گزارش به بررسی نقش معماری شهری در شهر پرداخته است.

بررسی وضعیت طراحی شهر در دنیای مدرن

سوداگری، معماری را از مسیر منحرف کرد

عکس: آیدا فریدی

معماران شهری باید با استفاده از هنر و سبک‌های زیبایی‌شناسی، چهره شهر را زیباتر جلوه دهند. استفاده از هنرهای تجسمی در ساخت شهری زیبا نمی‌تواند بی‌تاثیر باشد

نقش موثر طراحان شهری

ساختن هم باید باشد. نقش یک طراح شهری مانند نقش یک برنامه‌ریز، زمین‌شناس و پزشک است. وظیفه یک طراح شهری به‌عنوان هماهنگ‌کننده این است که ۳ مولفه فرم، عملکرد و معنا را در جهت ارتقای کیفیت و هرچه نزدیک‌تر شدن به ایده‌آل‌های شهری به کار گیرد. تهران به‌دلیل پایتخت بودن و تمرکز بنیادهای سیاسی و اقتصادی، نسبت به دیگر شهرهای ایران، زودتر با مظاهر نوگرایی و به‌دنبال آن با معماری نوین آشنا شد.

کارشناسان معماری معتقدند زیباکردن چهره شهر میزان بروز خشونت‌ها، اعتیاد و سایر ناهنجاری‌های اجتماعی را کاهش می‌دهند و برعکس می‌تواند ذهن و روحیات شهروندان را نیز خشن کرده و بر روحیه شهروندان تاثیر مستقیم بگذارد، چراکه بیشتر وقت روزانه ما در محیط‌های شهری می‌گذرد. زیبایی شهر را لحاظ معماری، علاوه بر آنکه چهره شهر را زیبا می‌کند، در روحیه شهروندان هم تاثیرگذار است. معماری جدا از آنکه هنر ساخت‌وساز است، هنر زیبا

اتحادیه بین‌المللی معماران از سال ۲۰۰۵ با هدف «یادآوری به جهانیان برای مسئولیت جمعی‌شان برای آینده سکونت بشر» نخستین دوشنبه ماه اکتبر هر سال را به‌عنوان روز بین‌المللی معماری نام‌گذاری کرد. این روز پیش از این به‌عنوان روز جهانی اسکان بشر از سال ۱۹۸۶ از سوی سازمان ملل متحد نام‌گذاری شده بود. هر ساله در این روز، مراسم‌هایی درباره حق انسان‌ها در رابطه با داشتن مسکن مناسب و نیز همایش‌هایی درباره معماری برگزار می‌شود.

عصر دیگری بر سنت معماری اضافه و در دستگاه‌های معماری ایرانی هضم شد و تلفیقی از معماری ایرانی و معماری فرنگی به وجود آمد، اما همچنان غلبه با سنت معماری ایرانی بود. گلیپاگانی نسبت به تاثیر ضوابط و قوانین سنت معماری در شهر انتقاد کرد و گفت: ضوابط و مقررات بر سنت معماری ایران چیره شده و براساس ضوابط، طرح تفصیلی توزیع تراکم ساختمانی بر مبنای ۲ معیار اندازه قطعه و عرض گذر تعیین می‌شود. این یعنی جانمایه اصلی طرح‌های توسعه شهری بر مبنای جمعیت است که این موضوع در هیچ‌یک از روش‌های کاربردی از جمله سنت معماری، مبنای علمی، ترافیک حمل‌ونقل و مسائل اجتماعی وجود نداشته است. در واقع آنچه امروز معماری ما را می‌سازد همین ضوابط و مقررات است.

نگاهی به معماری ایران

شهر است. جدا از مسائل اقتصادی، کم‌حصولگی و نگاه تقلیل‌گرایانه به شهر، معماری را دچار آشفتنگی کرده است. در حالی که شهرسازی، تاروپودی درهم تنیده است و بسیاری از عوامل در آن نقش دارد و شرایط را پیچیده می‌کند. وی گفت: طراحی معماری در تهران مانند هویتش اهمیت فراوانی دارد و این مسئله مباحث گسترده و متفاوتی را دربر می‌گیرد. توجه مسئله معماری اسلامی در قانون برنامه شورای ششم مهم تلقی شده است. سرزمین‌ها بر حسب ویژگی‌های خاص، نقش اساسی در معماری آن بخش از منطقه دارند و این درباره تهران هم صدق می‌کند.

عصر دیگری بر سنت معماری اضافه و در دستگاه‌های معماری ایرانی هضم شد و تلفیقی از معماری ایرانی و معماری فرنگی به وجود آمد، اما همچنان غلبه با سنت معماری ایرانی بود. گلیپاگانی نسبت به تاثیر ضوابط و قوانین سنت معماری در شهر انتقاد کرد و گفت: ضوابط و مقررات بر سنت معماری ایران چیره شده و براساس ضوابط، طرح تفصیلی توزیع تراکم ساختمانی بر مبنای ۲ معیار اندازه قطعه و عرض گذر تعیین می‌شود. این یعنی جانمایه اصلی طرح‌های توسعه شهری بر مبنای جمعیت است که این موضوع در هیچ‌یک از روش‌های کاربردی از جمله سنت معماری، مبنای علمی، ترافیک حمل‌ونقل و مسائل اجتماعی وجود نداشته است. در واقع آنچه امروز معماری ما را می‌سازد همین ضوابط و مقررات است.

عبدالرضا گلیپاگانی، معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران در گفت‌وگو با **سنت** اظهار کرد: طرح‌های توسعه شهری، دلیلی بر آشفتنگی برخی از کلانشهرها از جمله تهران شناخته شده و قوانینی که جایگزین سنت معماری شده‌اند، معماری شهری را دچار آشفتنگی کرده است. در این‌باره لازم است نگاهی به گذشته معماری ایران بیندازیم، مانند معماری دوران سلجوقیه، صفویه و قاجار؛ دوره‌هایی که وجه اشتراک و افتراق در معماری‌شان مشهود است. گلیپاگانی ادامه داد: آنچه در این ۳ دوره معماری ثابت بوده، سنت معماری است، نه معماری سنتی. سنت معماری، یک شیوه‌نامه یا دستورکار برای معمار بوده که براساس آن سنت عمل می‌کرد. در دوره قاجار که ارتباط بین ایران و کشورهای اروپایی آغاز شد،

مصروفی مرسوم در بازار تعیین می‌شود. محمدپور توضیح داد: مردم یک جامعه باید خود به درک برای تغییر برسند و در تمام ابعاد زندگی این تغییر را ایجاد کنند. از موسیقی و ادبیات گرفته تا معماری، اما در ایران، پس از دوره‌ای که غرب وارد مدرنیته شد، مدرنیته را به عاریه گرفتیم و به همین دلیل، امروز در معماری شهری نیز نمی‌توانیم بگوییم براساس چه سبکی در حال حرکت هستیم. متأسفانه یک طراح معمار براساس سلیقه سفارش‌دهنده یا طراحی غلط خود از المان‌های گوناگون، بدون آگاهی در کنار یکدیگر استفاده می‌کند. این کارشناس معماری شهری ادامه داد: در معماری مدرن شهری، اصول و ظریفی وجود دارد که باید بسیار به آن توجه کرد؛ به‌عنوان مثال، خطوط صاف باید بسیار ظریف اجرا و مشخصه‌های دیگری رعایت شوند، اما در طراحی کلاسیک مولفه‌هایی وجود دارند که عوام‌فریب است، اما مردم بیشتر گرایش به معماری کلاسیک دارند. گذشت زمان باعث تغییر سلیقه مردم به‌طور کلی و معماری می‌شود.

ظرافت در معماری شهری دارای اهمیت است

در معماری شهرها نیز متجلی شده بود، بایستند و به کارهای مینعی مال و ساده در زندگی و معماری شهری برسند. وی در پایان گفت: متأسفانه شاهد هستیم معمارهای سرشناس شهری که نقشه ساختمان‌های دولتی به آنها برای اجرا سپرده شده، هیچ تغییری در نقشه ایجاد نمی‌کنند و حتی در پوسته خارجی کارشان نیز دقیقاً مطابق نقشه‌ای که ارائه و کپی است، پیش می‌روند. البته این کار خطر کارشان را به حداقل می‌رساند و نبود رقابت بازار باعث می‌شود چنین خطایی انجام دهند.

سخن پایانی

شهروندان بسیاری روزانه در محیط شهری مشغول رفت‌وآمد هستند و قطعاً توجه بسیاری به محیط اطراف خود دارند. عناصر بصری موجود در شهر، ساخته دست معماران شهرسازی به‌راحتی در گوشه‌وکنار شهر قابل مشاهده است، اما چیزی که کاملاً در ذوق هر بیننده‌ای می‌خورد، تکراری بودن عناصر بصری و همچنین نمای ساختمان‌هاست. خوب است معماران حوزه شهری اندکی به زیبایی‌شناختی شهری توجه داشته باشند و در ساخت‌وسازهای خود دقت و هنر بیشتری به خرج دهند.

تحریم‌های اقتصادی و صنعتی را در طراحی و اجرای پروژه‌های شهری محسوس دانست و بیان کرد: باید قبول کنیم به لحاظ فناوری فاصله‌هایی با دیگر کشورها داریم. به‌عنوان نمونه، جوامع صنعتی در طراحی به سمت استفاده از مصالح سازگار با محیط‌زیست و ساخت ساختمان‌های هوشمند رفت‌اند که ما هنوز به شکل جدی وارد این مباحث نشده‌ایم. البته در ۵۰ سال اخیر که معماری ایران در حال مدرن شدن است به منابع و معادنی در داخل دست یافته‌ایم که توانستیم بخشی از نیازهای خود برای ساخت سازه‌ها را تامین کنیم. محمدپور گفت: معمارهایی که آموزش اشتباه دیده‌اند و با سلیقه بازار، کار خود را ارائه می‌دهند باعث ایجاد عناصر ناپسند در محیط شهر می‌شوند. البته اگر معمار بخواهد روی سبک‌کاری خود پیش برود، قطعاً در شرایط امروزی نمی‌تواند پاسخگوی این وسعت کار باشد و مجبور است به شرایطی تن‌دهد تا بتواند در این بازار کار کند. متأسفانه باید بگوییم، هنر یک معمار، در گرو شرایط اقتصادی و بازار است.

محمدپور افزود: ظرافت در معماری شهری بسیار دارای اهمیت است، چراکه اگر سیمای شهر زیبا باشد و سازه‌های شهری با ظرافت بالایی ساخته شوند، تاثیر بسیاری در سبک زندگی و همچنین روحیه شهروندان دارد. ممکن است شهروندان برای رسیدگی به کارهای روزمره خود، مدت‌ها در سطح شهر باشند و اگر چهره زیبایی از شهر را نبینند، دچار یک دلزدگی از شهر زیبایی می‌شوند. این کارشناس معماری شهری تاثیر

یوسف محمدپور، کارشناس معماری شهری در گفت‌وگو با **سنت** گفت: معماری شهری در دوره معاصر ایران نه سنتی است و نه فرنگی. معماری شهرهای بزرگ ایران به‌ویژه تهران، آمیخته‌ای از این دو است که غیر از معماران، افزایش جمعیت شهری و نوع درآمد مردم در آن تاثیر دارد. وی ادامه داد: در تعریف معماری، وقتی به معماری اصیل ایرانی برمی‌گردیم، می‌بینیم دچار اشتباه شده است. به‌ویژه وقتی کلمه هویت به میان می‌آید. وقتی هویت را بررسی می‌کنیم باید به گذشته برگردیم. باید دید واقعا زمانی که درباره هویت معماری صحبت می‌کنیم، آیا شهرسازی بیشتر به این هویت آسیب‌زده یا معماری؟ آسیب معماری کمتر از شهرسازی بوده و معماری متأثر از زمان خودش است. بلندمرتبه‌سازی نیاز شهر است، اما اینکه این مهم به چه شکل اتفاق بیفتد، مسئله است. ما در مرتفع‌سازی با استانداردهایی روبه‌رو هستیم و نمی‌توانیم با چیزهایی که در گذشته زیبایی و معماری و اصلا امکان‌شان وجود ندارد.

محمدپور معماری شهری در زمان حاضر را براساس سطح مالی مردم دانست و افزود: ساختمان‌های هم‌قواره و یک‌شکل به تقلید از هم ساخته می‌شوند و ما مجبور به این شکل از کار هستیم. در طراحی کلی ساختمان‌های مسکونی شهر تفاوتی نیست، فقط برخی با استفاده از سنگ‌های گران‌قیمت روی نما بیشتر هزینه می‌کنند، اما عموم شهر طراحی یکنواختی دارد و با توجه به وضع مالی و بودجه اقتصادی مردم، مواد

مشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه‌های www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «سمن»

مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سر‌دبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - شماره: ۰۸۷۱۳۷۲۰ - پیامک: ۰۸۲۱۹۰۳۰۰۰

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۷۲۲ - ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmail.com

امور مشترکین: ۸۸۷۲۷۲۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹

توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۷۲۵

تهران، خیابان قائم مقام‌فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱

روابط عمومی: pr@smtnews.ir

امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir

چاپخانه: انتخاب رسانه

info@smtnews.ir www.smtnews.ir

telegram.me/smtnews [instagram.com/smtnewspaper](https://www.instagram.com/smtnewspaper)

tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه **سمن** ۱ بار تبه ۱

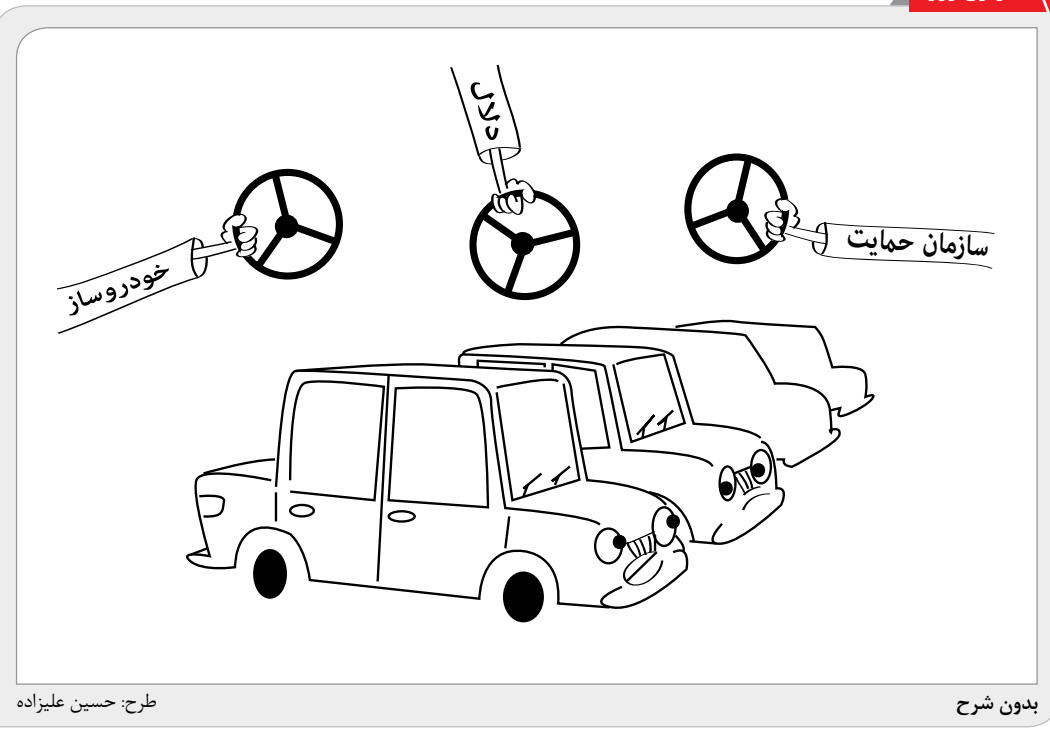
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی

در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱

عضو انجمن مدیران رسانه

عضو تعاونی مطبوعات

در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

طرح: حسین علیزاده

بدون شرح

برای آزادی خبرنگار و گردش اطلاعات

کاملیز نوروزی، حقوقدان: خبر را خبرنگار نمی‌سازد. خبرنگار فقط خبر را پیدا می‌کند، می‌پرورد و می‌آورد. جلوگیری از کار حرفه‌ای خبرنگار خبر را از بین نمی‌برد و واقعیت را تغییر نمی‌دهد؛ فقط با نقض حقوق روزنامه‌نگاری باعث می‌شود گردش اطلاعات حرفه‌ای و مسئولانه از خبرنگار و رسانه حرفه‌ای به سطح غیرحرفه‌ای و غیرمسئولانه تنزل کند.

حرکت‌های اعتراضی این ایام در شهرهای مختلف و مقابله نیروی انتظامی با آنها واقعیتی است که جریان دارد. بازداشت روزنامه‌نگار یا ممانعت‌های دیگر از انجام وظیفه حرفه‌ای خبرنگاران به معنای تلاش برای چشم بستن بر واقعیت است.

در کنار حق کسب خبر، مصونیت حرفه‌ای از مهم‌ترین حقوق خبرنگاران است. بازداشت خبرنگار هنگام انجام وظیفه یا به‌سبب انجام وظیفه نقض آزادی رسانه و حقوق روزنامه‌نگاری است.

بگذارید خبرنگاران در آزادی و استقلال و امنیت وظایف حرفه‌ای خود را در فضای رسانه‌های کشور به انجام رسانند و راپای صادق چیزی باشند که در کشور می‌گذرد.

دموکراسی یک باور است

محمود سریع‌القوم - پژوهشگر و نویسنده: وقتی مشکلات روی هم انباشته می‌شوند، بعضی به واژه دموکراسی متوسل می‌شوند و تحقق آن را به‌عنوان راه‌حل مطرح می‌کنند. البته اگر نورو، سوئد و آلمان نمونه‌های دموکراتیک تلقی شوند، این قضاوت منطقی است. اما آیا افراد می‌دانند دموکراتیک شدن چه فرآیند،

اصول و تمرین‌های سختی در بر دارد؟ هزاران فیلسوف، اقتصاددان، جامعه‌شناس و دانشمند علوم در کنار هم و با اصلاح اندیشه‌های یکدیگر، متون نوشته‌اند و اثر گذاشته‌اند تا آنکه امروز، وزیر دانمارکی به‌عنوان یک قرارداد اجتماعی و بدون آنکه هزینه‌ای بر بودجه عمومی کشور تحمیل کند، با دوجرخه به محل کار خود می‌رود. در نهایت، دموکراسی نتیجه همکاری کسانی است که «با هم فکر می‌کنند». حال این فکر کردن برای فلسفه باشد یا کارآفرینی؛ برای قانون‌پذیری باشد یا تولید ثروت؛ برای افزایش امنیت ملی باشد یا حفاظت از محیط زیست؛ برای اصلاح نظام بانکداری باشد یا تشویق شهروندان برای عبور از خطوط عابر پیاده. این حس اجتماعی از جمع بودن و کار مثبت برای جمع کردن، مبنای فلسفی دموکراسی است. جمعی تصمیم گرفتن و به فکر منافع و مصلحت عامه بودن، نتیجه چند قرن کار فکری است. دموکراسی قرص مسکن نیست، بلکه باور است؛ باوری که در اعمال و وجودی انسان‌ها ریشه دوانده است. دموکراسی صرفاً میزگرد، سخنرانی و راهپیمایی نیست، بلکه باورهای ناخودآگاه نخبگان سیاسی و فکری یک جامعه است که طی سال‌ها و در یک نظام آموزشی مشترک، آنها را درونی کرده‌اند. اگر مجموعه حاکمیت یک کشور، متون مشترکی نخوانده باشند، به باورهای مشترک نیز دست نخواهند یافت. دلیل اصلی اینکه اروپا و امریکا به‌راحتی به توافق دست می‌یابند، متون مشترک فلسفی و اقتصادی است که خوانده‌اند.

طبیعی است وقتی نخبگان یک کشور از رشته‌های مختلف با ادبیات متوروع دور جمع شوند، نمی‌توانند به اشتراک‌نظر برسند و هر فرد، کار خود را انجام می‌دهد و برآیند این کارها، حداقل ناهماهنگی و حداکثر هرج‌ومرج خواهد بود.

ناهماهنگی و ناکارآمدی ریشه در ازهم‌گسیختگی فکری دارد. وقتی دهها مدیر و تصمیم‌گیرنده با دهها سابقه فکری و مطالعاتی و گرفتن مدرک [واقعی یا غیرواقعی] هنگام کار دور هم جمع شوند، هر یک استنباطی شخصی از مفاهیم حکمرانی و مدیریت خواهند داشت و نتیجه کار آنها نمی‌تواند مبتنی بر دقت، کارآمدی و انباشت پیشرفت‌ها باشد.

دموکراسی را دست‌کم گرفته‌ایم؛ کما اینکه در دوره قاجار نیز نویسندگانی تصور می‌کردند با چند کتاب و گردمایی می‌توانند حکومت قانون بنا کنند. کافی است خطرات علی‌نقی علیخانی، وزیر اقتصاد ایران در دهه ۴۰ را بخوانید تا ببینید سیستم و جامعه با افراد توانا چه نوع رفتار بدی می‌کند. خاورمیانه راه طولانی دارد تا از دایره اطاعت به فضاهای مشترک فکری، استنباطی و کارکردی برسد.

یک دلیل اینکه وزیر خارجه کانادا فرصت می‌کند با تک‌تک بازمندگان رسانه‌های مملکت ملاقات حضوری کند، این است که سیاست خارجی کانادا یک سیستم است و مرتب و منظم کار می‌کند و وزیر خارجه فرصت دارد تا این کار را انجام دهد. اگر سیاست خارجی کانادا به‌دلیل ناهماهنگی‌ها، سوءاستنباط‌ها، خودخواهی‌ها و انحصارها، هر نوزدهم یک بحران داشت، چنین اهمیاتی صورت نمی‌پذیرفت. توافق فکری جمعی است که باعث می‌شود مسئولان اجزایی در اروپا ساعت ۵ صبح به بعد به زندگی خصوصی خود بپردازند، نه آنکه تا ساعت ۱۲ شب در جلسات باشند.

اگر جایی به‌دنبال دموکراسی می‌گردیم، مکان آن در مدارهای نخبگان فکری و سیاسی یک کشور است که چه نوع تعاملی با یکدیگر دارند و اصولاً با فکر و اندیشه چگونه برخورد می‌کنند. انباشته شدن اشتباهات و خطاهای محاسباتی به‌دلیل فقدان ساختار در یک کشور، یا خارجی را در نهایت مسلط می‌کند یا به زنگ‌زدگی نظام مدیریتی می‌انجامد.

در دموکراسی‌ها هم اشتباه می‌شود. اما اشتباه جمع است که بسیار راحت‌تر اصلاح می‌شود و تکرار نمی‌شود. اگر پهلوی دوم درباره دموکراسی متونی را خوانده و درونی کرده بود، به شهروندان کشور خود نمی‌گفت اگر فردی راه او را نمی‌پسندد می‌تواند گذرنامه خود را مجانی بگیرد و از کشور مهاجرت کند. بیش از ۵۰۰ سال هزاران نفر زحمت کشیده‌اند تا مانع از این ویژگی‌ها شوند. خودبزرگ‌پنداری، خوددرست‌پنداری، خودبرترپنداری؛ سه نکتب بزرگ دموکراسی و توسعه.

از کسانی که حداقل ۵۰۰ کتاب از نویسندگان ۵ قرن‌ اخیر نخوانده‌اند، به زبان‌های خارجی مسلط نیستند، دانشگاه نرفته و استاد ندیده و تمرین تفاهم و تعامل نکرده‌اند، طبعاً نباید انتظار دموکراتیک بودن را داشت. دموکراسی سال‌ها تمرین می‌خواهد.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

سقوط ۴اپله‌ای رتبه جهانی ایران در آزادی اقتصادی

شاخص آزادی اقتصادی نیز کاهش یافته است. ایران در سال ۲۰۱۲ نمره ۵.۲۶ را در شاخص آزادی اقتصادی کسب کرده بود، اما در سال ۲۰۲۰ نمره ایران در این شاخص ۴.۹۶ اعلام شده است. کاهش شدید نمره

و رتبه ایران از نظر آزادی اقتصادی طی سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۰ در حالی است که عبیگرد ایران در زمینه آزادی اقتصادی نشان می‌دهد گاهی آزادی‌خواهی چیزی بیشتر از شعار نیست.

از نظر آزادی اقتصادی رتبه‌های بهتر از ۱۱۶ و نمره‌های بهتر از ۶.۲۷ به‌دست نیاورده است. کشوری صنعتی مثل فرانسه نیز در رتبه ۵۴ و پایین‌تر از اقتصادهای ضعیفی مثل اردن قرار گرفته است.

کشور ونزویلا به‌عنوان بسته‌ترین اقتصاد دنیا در گزارش فریزر معرفی شده و در آخرین جایگاه رده‌بندی آزادی اقتصادی قرار گرفته است. نمره ونزویلا در شاخص آزادی اقتصادی ۳.۳۲ اعلام شده است.

رده‌بندی آزادی اقتصادی

موسسه فریزر در رده‌بندی شاخص آزادی اقتصادی سال ۲۰۲۰ رتبه‌های بهتر از ۱۵۹ به ایران نداده و فقط کشورهای لیبی، آرژانتین، سوریه، زیمبابوه، سودان و ونزویلا در رتبه پایین‌تری نسبت به ایران از نظر آزادی اقتصادی قرار گرفته‌اند.

بررسی رتبه آزادی اقتصادی ایران طی سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۰ نشان می‌دهد رتبه ایران از نظر آزادی اقتصادی در سال‌های فعالیت دولت یازدهم و دوازدهم ۱۴ پله سقوط داشته است. ایران در سال ۲۰۱۲ یعنی پیش از آغاز فعالیت دولت یازدهم رتبه ۱۴۵ را از نظر آزادی اقتصادی در جهان به‌دست آورده بود، اما در سال ۲۰۲۰ تا رتبه ۱۵۹ پایین آمده که نشان‌دهنده سقوط ۱۴پله‌ای در رده‌بندی جهانی است.

رتبه ایران از نظر آزادی اقتصادی در سال ۲۰۱۳، ۲۰۱۴ در سال ۲۰۱۴، ۲۰۱۵ در سال ۱۴۸، ۲۰۱۵ در سال ۱۵۰، ۲۰۱۶ در سال ۱۶۱، ۲۰۱۷ در سال ۱۷۳، ۲۰۱۸ در سال ۱۵۳، ۲۰۱۹ در سال ۱۵۸، ۲۰۲۰ در سال ۱۵۹ بوده است. به همین ترتیب نمره ایران در شاخص آزادی اقتصادی نیز کاهش یافته است. ایران در سال ۲۰۱۲ نمره ۵.۲۶ در شاخص آزادی اقتصادی را کسب کرده بود اما در سال ۲۰۲۰ نمره ایران در این شاخص ۴.۹۶ اعلام شده است.

دومین اقتصاد بزرگ دنیا در رده ۱۱۶

از نظر فریزر هنگ‌کنگ آزادترین اقتصاد جهان است. با این وجود این کشور نتوانسته نمره کامل ۱۰ را به‌دست بیاورد. نمره هنگ‌کنگ در شاخص آزادی اقتصادی برای سال ۲۰۲۰ بالغ بر ۸.۵۹ اعلام شده است. سنگاپور با کسب نمره ۸.۴۸ و سوئیس با نمره ۸.۳۷ به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم از این نظر قرار گرفته‌اند. رتبه برخی کشورهای دیگر عبارت است از: امریکا ۷، ژاپن ۱۲، انگلیس ۲۲، اسپانیا ۲۸، سوئد ۳۳، کره جنوبی ۴۳، ایتالیا ۴۴، اردن ۴۶، فرانسه ۵۴، اندونزی ۶۶، قطر ۷۶، عربستان ۸۶، چین ۱۱۶ و عراق ۱۵۳. نکته جالب توجه اینکه کشور چین به‌عنوان دومین اقتصاد بزرگ دنیا

کسب کرده است.

آیا سیاست جدید مالیات‌ستانی قابل دفاع است؟

در هیچ جای دنیا، مالیات‌ستانی سیاست محبوبی نیست؛ چه برسد به اینکه عده‌ای بخواهند به آن افتخار کنند! دلیلش روشن است؛ یک هزینه مالی اجباری است که به شهروندان تحمیل می‌شود و دولت از این طریق، بخشی از بودجه خود را تأمین می‌کند. مالیات‌ستانی فقط زمانی در منظر عمومی قابل دفاع است که مردم نتایج این به‌اصطلاح پول زوری را که می‌پردازند در عرصه اجتماعی مشاهده کنند. اکنون که دولت سیزدهم به افزایش حدود ۶۰ درصدی مالیات‌ستانی از مردم افتخار می‌کند، باید توضیح دهد که در قبال این افزایش درآمد از جیب مردم، چه میزان و چند درصد در بهداشت و آموزش مسکن و دیگر حوزه‌های اجتماعی افزایش خدمات و تسهیلات داشته و مردم چگونه از آنچه پرداخته‌اند متنتف شده‌اند. در غیر این صورت و در شرایطی که آمار و اطلاعات روشنی از نحوه هزینه‌کرد این افزایش درآمد وجود نداشته باشد، دفاع از سیاست جدید مالیات‌ستانی در دولت سیزدهم، نعل وارونه زدن است و مردم بابت موفقیت در اجرای آن، مثال افتخار به کسی نخواهند داد. صداپسته که دولت بابت ایجاد یک منبع جدید درآمدی از کارگزارانش تقدیر خواهد کرد! علاوه بر این، زمانی که دولت تصمیم می‌گیرد برای اداره کشور بیش از گذشته دست در جیب مردم کند، باید به خواسته‌ها و تمایلات سیاسی

بیانیه انجمن پیشکسوتان مطبوعات

در حمایت از توسعه فضای نقد و گفت‌وگو و فعالیت آزاد روزنامه‌نگاران

خبرهای موثق حاکی است این روزها جمعی از روزنامه‌نگاران در مسیر ایفای وظایف و رسالت حرفه‌ای خود، با موانعی چون احضار و بازداشت مواجه شده‌اند. انجمن پیشکسوتان مطبوعات ضمن اعلام این نکته مهم و اساسی که روزنامه‌نگاران جز وظیفه حرفه‌ای خود در رسانه‌های رسمی کشور خلاقی مرتکب نشده‌اند و متهم شدن آنها بدین معناست که اطلاع‌رسانی رسمی ازسوی روزنامه‌نگاران، خلاف امنیت است و جرم محسوب می‌شود، تاکید می‌کند: در شرایطی که مقامات بلندپایه رسمی کشور از «ضرورت نقد و توسعه فضای گفت‌وگو، حق تجمع و اعتراض بدون اغتشاش و حتی امکان تجدیدنظر در قوانین و اصلاح شیوه‌های اجرایی...» سخن می‌گویند، شایسته نیست جمعی از روزنامه‌نگاران ما در مسیر ایفای رسالت حرفه‌ای خود در مظان احضار به مراجع مختلف و حتی بازداشت قرار گیرند!

انجمن پیشکسوتان مطبوعات، احترام به آزادی رسانه‌ها و رفع موانع از پیش پای روزنامه‌نگاران شریف کشور را، ضامن اعتماد عمومی به رسانه‌های داخلی و مانع انتقال مرجعیت خبری به رسانه‌های برون‌مرزی ارزیابی می‌کند و نسبت به تضعیف نقش و کارکرد حرفه‌ای روزنامه‌نگاران مسئولیت‌شناس داخلی هشدار می‌دهد.

بیانیه انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران

از نظر حرفه‌ای پوشش خبری اعتراضات عمومی یا محدود با پوشش خبری زلزله، سیل، افتتاح سد یا کارخانه، انتشار آمار طلاق و گزارش یک حادثه قتل هیچ تفاوتی ندارد.

انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران، همزمان با بازداشت تعدادی از روزنامه‌نگاران بیانیه‌ای صادر کرد.

به گزارش ایلنا، در بخشی از این بیانیه آمده است:

از نظر حرفه‌ای پوشش خبری اعتراضات عمومی یا محدود با پوشش خبری زلزله، سیل، افتتاح سد یا کارخانه، انتشار آمار طلاق و گزارش یک حادثه قتل هیچ تفاوتی ندارد.

از نظر ما، در مقام روزنامه‌نگار، همه اینها به اندازه خود ارزش خبری دارند و وظیفه حرفه‌ای ما حکم می‌کند که آنها را به‌صورت شایسته و بی‌طرفانه پوشش دهیم و از نظر حرفه‌ای فرقی نمی‌کند که با معترض گفت‌وگو کنیم یا مسئولان انتظامی؛ اما ظاهراً مقامات مسئول تعریف دیگری از این حرفه دارند.

تاکید می‌کنیم وظیفه ما فراتر از رویکرد و علایق سیاسی است؛ همچنان که وظیفه پزشکی در وهله اول درمان بیمار است، فارغ از اعتقاد و گرایش‌های او. ممانعت از انجام دقیق و جامع حرفه روزنامه‌نگاری، موجب بی‌اعتباری کل نهاد رسانه‌ای رسمی خواهد شد.

پیامد رویدادهای اخیر، متأسفانه برخی از همکاران ما که دقیقاً به وظیفه حرفه‌ای خود پرداخته بودند و مستقیماً از مدیران رسانه‌ای خود مامور به تهیه خبر و گزارش درباره فوت خانم مهسا امینی و واکنش‌های مربوط به آن شده بودند یعنی کار و وظیفه حرفه‌ای خود را انجام می‌دادند، بازداشت یا احضار شده‌اند.

انجمن صنفی به‌جد خواهان آن است که هر چه زودتر همکاران ما آزاد شوند و امکان انجام وظیفه برای ایشان فراهم شود.

انجمن در این بیانیه اسامی خبرنگاران بازداشت یا احضار شده تا زمان انتشار بیانیه را آورده که عبارت‌اند از تیلوفر حامدی، روح‌الله نخعی، فاطمه رجبی، علیرضا خوشبخت، مجتبی رحیمی، ویدا ربانی، الهه محمدی، الناز محمدی و حامد شفیعی.

درس ظلم‌ستیزی

یک روز چهارشنبه دکتر حسایی به شاگردانش گفت: فردا شفاهی از همه امتحان می‌گیرم. همان لحظه یکدفعه گفت: نه، همین امروز؛ آن هم کتبی امتحان می‌گیرم. با اعتراض شاگردان دکتر گفت: «همین که هست؛ هر کی هم اعتراض داره بره جلوی در وایسه».

از ۵۰ نفر فقط ۴ نفر به مکانی که اشاره کرده بود، رفتند. بعد تمام شدن امتحان دکتر رو به شاگردانش کرد و گفت: از همتون ۱۰ نمره کم می‌کنم!

شاگردها اعتراض کردند. گفت: نمره اون ۴ نفر رو هم ۲۰ رد می‌کنم. شاگردها با شدت بیشتری اعتراض کردند.

دکتر حسایی گفت: شما زیر بار ظلم رفتید؛ امروز درس ظلم‌ستیزی داشتیم. روحش شاد و یادش گرامی باد.

